Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J. Тел.: HEnderson 4-0237 УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIII. Ч. 80. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 27-го КВІТНЯ 1956. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, APRIL 27, 1956. No. 80. VOL. LXIII.

ПРЕЗИДЕНТ ЗА ПРОДОВЖУВАННЯ ПРОБНИХ АТОМОВИХ ЕКСПЛЬОЗІЙ

АЙЗЕНГАВЕР ЩЕ Й ДОСІ НЕ ЗНАЄ, ЧИ НІКСОН РІШИТЬСЯ ЩЕ РАЗ КАНДИДУВАТИ; В СПРАВІ РОЗЗБРОЄННЯ СОВЄТИ НЕ ЗАПРОПОНУВАЛИ НІЧОГО НОВОГО; ПРЕЗИДЕНТ ПРОТИ ЗМЕНШУВАННЯ ПОДАТКІВ, ПОКИ НЕ ПОЧНЕТЬСЯ ЗМЕНШУВАТИ ФЕДЕРАЛЬНУ ЗАБОРГОВАНІСТЬ

Вашингтон. — Президент Айзенгавер заявив на пресовій конференції, що ЗДА будуть і надалі продовжувати випробовування атомових бомб та іншої зброї. Він сказав, що уряд дбає тепер не про те, щоб випродукувати найсильнішу водневу бомбу, тільки старається поліпшити менші бомби, яких можна б було вживати на полі бою військовими частинами. Найближча проба водневої зброї відбудеться 8-го травня на острові Бікіні на Пацифіку. Президент не погодився на пропозицію демократичного кандидата на президента Адлея Е. Стівенсона, щоб ЗДА припинили випробовування водневої зброї і після того чекали, чи й інші держави зроблять те саме. — Айзенгавер назвав парадоксом домагання Стівенсона, який одного дня домагається припинення пробних експльозій, а кілька днів пізніше критикує уряд за те, що заповолі продукує керовані атомові ракети. Президент заявив, що і бомби і керовані ракети належать до тієї самої категорії зброї і не можна припиняти продукції одної зброї, а другої збільшувати. Президент заявив, що не можна не вірити заяві Нікити Хрущова, що СССР незабаром будуть мати керовані ракети, якими зможуть стріляти на кожне місце на землі. Але Айзенгавер заявив, що існує велика різниця між теоретичними ляборaторійними обрахунками, а практичною продукцією керованих ракет, а про це не висловився точно Хрущов. В справі поновної кандидатури віце-президента Ричарда М. Ніксона Президент заяви, що ще й досі немає заяви Ніксона в цій справі і не знає, чи він погодиться ще раз кандидувати. Айзенгавер повторив свою давнішу заяву, що бажав би кандидувати разом із Ніксоном, — але про це сам віце-президент буде рішати. Один визначний республіканський політик заявив, що, на його думку, Ніксон буде кандидувати, бо він переконаний в тому на 99,9 відсотка. Та деякі республіканці думають, що Ніксон не погодиться ще раз бути віце-президентом, бо тоді його шанси кандидувати на президента в виборах 1960 року поважно зменшилися б. (Досі мало було випадків, що віце-президент, який впродовж двох каденцій займав те саме становище переміг у виборах як президент). Президент заявив, що немає важливої причини, щоб уряд ЗДА запрошував до себе в гостину визначних совєтських політиків. Айзенгавер сказав, що в совєтських роззброєневих пропозиціях немає нічого нового. — ЗДА хочуть згоди на контролю зброєнь, а пізніше можна б було здійснити роззброєння, а Совєти навпаки: хочуть, щоб ця країна наперед роззброїлася, а після того аж можна б обговорювати справу контролі зброєнь. — Президент висловився і проти того, щоб в цьому виборчому році зменшувати прибуткові податки, бо, якщо і буде надвишка в федеральному бюджеті, то її треба зужити на зменшення федеральної заборгованости, щоб не допустити до інфляції доляра. Президент заперечив твердження демократів, що він не дотримав своїх виборчих обіцянок фармерам з 1952 року, бо він і надалі за тим, щоб фармери могли мати прибутки в 100 відсотках паритету, але ці прибутки не мусять походити з федеральних фондів.

Доллес за збільшення квоти іміґрантів

Вашингтон. — Державний секретар Джан Фостер Доллес зізнавав на сенатській підкомісії і заявив, що підтримує домагання уряду збільшити іміґрантські квоти з деяких держав та злібералізувати іміґраційний закон МекКаррана — Волтера. Доллес сказав Правничій Підкомісії, що теперішня квотова система порушує демократичні й ліберальні американські традиції і шкодить цій країні в її зносинах з деякими европейськими країнами. Державний секретар твердив, що теперішні квоти, визначувані на основі расового походження іміґрантів, а це противиться засадам американської „Декларації про незалежність" ЗДА. П'ять шостих всіх нових іміґрантів, згідно з теперішніми квотами, мали б походити з держав північної і західньої Европи, а тільки одна шоста іміґрантів може бути з держав південної і східньої Европи. Анґлія і Німеччина не використовують своїх квот, а інші держави не можуть висилати іміґрантів до ЗДА, бо мають замалі квоти.

Джан Фостер Доллес

Солтонстолл називає Айзенгавера героєм світу

Ню Йорк, Н. Й. — Республіканський сенатор із стейту Массачусетс, Еверет Солтонстолл, який минулого року відбув подорож довкола світу, заявив на прийнятті Жіночого Клюбу в Ню Йорку, що президент Айзенгавер має довір'я всього вільного світу. Представники всіх урядів, з якими Солтонстолл зустрівся, заявили: „Ми хочемо і потребуємо Айзенгавера так само, як і ви в ЗДА". Вільний світ вірить, що Айзенгавер уміє зменшувати політичне напруження, бо він відзначається щирістю, гідністю, характером і відвагою. ЗДА і інші країни світу, казав Солтонстолл, знають, що ніхто так не бажає миру, як Айзенгавер. Справи допомоги фармерам, будови шляхів і соціяльного забезпечення мають більше або менше значення для окремих верств населення, але такі проблеми, як безпека ЗДА, мир у світі і добробут цікавлять всіх американців. Сенатор Солтонстолл зазначив, що відвагу Президента видко хоч би з того, що він не боявся поставити „вето" проти фармерського закону, хоч знає, що це справа непопулярна між фармерами. Це „вето" Айзенгавера викликало подив для нього навіть серед його політичних ворогів.

В Бразилії немає місця для комуністів — заявляє віцепрезидетн Ґулярт

Ріо де Жанейро. — Провідник бразилійської партії праці і віце-президент Бразилії Хоао Ґулярт заявив у своїй промові, що комунізм для бразилійців небажаний і що для нього немає місця у Бразилії, але поборювати його треба не репресіями, а тільки поліпшуванням добробуту населення. Промова Ґулярта звернула увагу політичних обсерваторів особливо тим, що він репрезентує партію, в рядах якої опинилося дуже багато комуністів. Його політичні противники використовували цей факт проти нього і вимагали, щоб він, переймаючи уряд віце-президента, висловив ясно своє становище до комунізму. Але тоді Ґулярт відмовився це зробити. У своїй останній промові віце-президент Ґулярт заперечив вістки, поширювані його противниками, що він прийшов до влади тільки завдяки таємному договорі з комуністами і завдяки їхній підтримці. Нав'язуючи до своєї запланованої поїздки до З'єдинених Держав, яка має відбутися наприкінці квітня цього року, віце-президент Ґулярт заявив, що одні його обвинувачували в комунізмі, другі в перонізмі, а тепер, коли він поїде до ЗДА, будуть обвинувачувати його, що він став американським імперіялістом. Ґулярт заявив у своїй промові з притиском, що він і його партія є антикомуністичними і що він буде поборювати комунізм. В Бразилії комуністична партія заборонена, але немає ніяких обмежень для видавання комуністичних часописів.

Двох видавців „Українського Прометея" обвинувачено в підпалі друкарні

Дітройт. — Місцевий „Дітройт-Таймс" з 21-го квітня подав довшу інформацію про судове обвинувачення двох видавців тижневика „Український Прометей", пп. Петра Майсури і Павла Маляра, в підпалі своєї власної друкарні з метою дістати високе асекураційне відшкодовання. Друкарня „Українського Прометея" згоріла, як відомо, 4-го березня ц. р. Згідно з обвинуваченням та інформацією в цитованій газеті справа мала б виглядати так:

Майсура і Маляр, разом з трьома іншими особами, є власниками „Прометея", але ці три інші співласники вільні від всякого підозріння щодо підпалу. Дня 24-го березня о год. 3-тій вранці один прохожий спостеріг вогонь в приналежному до друкарні двоповерховому житловому будинку, але не міг до нього дістатись. Вогонь перекинувся на друкарню ще заки вспіла приїхати пожежна сторожа. Один із старшин пожежної сторожі ввійшов до друкарні, і знайшов там у дерев'яному кабінеті, заповненому паперами, запалену свічку. Швидко після того урядники пожежної сторожі та поліції відкрили 7 глечиків з газоліною, розставлених по цілому домі, від пивниці до піддашя. Вони заявляють, що інші глечики з газоліною згоріли, спричинившись до пожежі. Слідство виявило, що пп. Майсура, Маляр та три інші особи закупили в 1954 р. друкарню „Гловб Пресс Прінтінґерс" за 20.000 долярів, давши завдатку половину ціни і зобов'язавшись сплачувати залеглість ратами по 150 долярів місячно. У вересні м. р. залягаючи вже 9 рат, вони забезпечили обидва будинки на 67,000 долярів і різних забезпеченевих компаніях, при чому подали, що за будинок і за друкарню вони заплатили 50,000 долярів. Перевірка книг „Прометея" виявила, що це підприємство мало в минулому році 5.500 дол. недобору. Переслуханий на поліції після пожежі, 5-го березня, п. Маляр твердив, що він в день пожежі залишив Майсуру самого в друкарні, а сам пішов до дому. Тодіж він погодився піддатись пробі правдомовности, але відмовився від неї 16-го березня. Поліція твердить, що Майсура напередодні пожежі виїхав з жінкою і двома дітьми на відвідини до Торонта. Судова розправа виявить, чи і наскільки ці обвинувачення оправдані. За такі провини закон передбачає кару ув'язнення на не більше як 44 роки.

Рутер повчає демократів, як виграти вибори

Вашингтон. — Голова Об'єднаних Автомобільних Робітників і містоголова Американської Федерації Праці — Конґресу Індустрійних Організацій Волтер П. Рутер заявив на виховній конференції ОАР, що робітництво не буде підтримувати під час виборів демократів, якщо вони виразно не заявляться за скасування сеґреґації в південних стейтах. Рутер підкреслив, що говорить він від свого імени, але сподівається, що й більшість зорганізованого робітництва думає так само. Голова ОАР твердив, що його спілка „не є хвостом жадної партії". Демократи можуть виграти вибори в цьому році тільки тоді, коли вповні будуть вірні засадам „нового і справедливого" розподілу. Коли ж вони підуть на компроміс із південними демократами і зречуться своїх гасел, то „не матимуть права виграти виборів і програють". Демократи, сказав Рутер, „не можуть мати одночасно по своєму боці і сенатора Істленда, і нас". (Сенатор Істленд з Міссіссіпі є речником тих груп, які виступають проти скасування окремих шкіл для неґритянських дітей). Це є не справа політичної тактики, а головна моральна основа, і жадна партія не має права посягати по владу в вільній країні, якщо ця влада не має бути сперта на моральні засади.

В АМЕРИЦІ

● **В парку Ляфайєт** у Вашинґтоні білки (вивірки) хворіють на коросту. Управа цього парку остерігає відвідувачів, щоб не зближалися до цих тваринок, бо недуга може переноситися і на людей. Хворих білок будуть виловлювати і їх лікувати, а їхні гнізда дезинфікувати.

● **Алабамський університет** домагається, щоб Найвищий Суд ЗДА перевірив справу допущення неґритянської студентки Отерін Люсі до студій в цьому університеті, бо рішав справу один суддя, а згідно з конституцією мали б це робити три судді. Панна Люсі недавно одружилася, але заявила, що й далі буде боротися за прийняття її до університету.

● **Губернатор Ню Йорку** Аверел Гарриман визначив суботу 27-го квітня, як „День Льояльности" в цьому стейті, і закликав мешканців масово виявити свою відданість демократичним законам і віру в те, що „вільний нарід може бути провідником світу до кращого майбутнього".

● **Обидва демократичні** кандидати на президента, Адлей Е. Стівенсон і сенатор Естес Кіфовер, погодилися 21-го травня виголосити на телевізійній стації „Амерікен Бродкестінґ Компані" промови про свої програми. В повідомленні про це не сказано, що це мають бути „дебати".

● **На конференції** представників уряду, промислу і робітництва в Свемскотті, Массачусетси, порушувано справу робітників, щоб вони могли обслуговувати нові машини, що мають заступати людські сили.

● **З Пристону, Н. Дж.,** повідомляють, що промови Олджера Гісса та редактора Віллярда Едварда будуть передавати через радіову станцію, яка є власністю студентів Пристонського університету, бо в університетській залі не зможуть вміститися всі слухачі. Гісс відбув кару тюрми за кривоприсягу, бо заявляв, що не був комуністом.

● **Канадійський міністер** зовнішніх справ Лестер Б. Пірсон заявив, що він цілком погоджується з пропозицією державного секретаря Джана Фостера Доллеса поширити аґенди держав НАТО також на економічну та політичну ділянки, бо це, мовляв, конечне з огляду на політику СССР. Цю пропозицію вніс державний секретар у своїй промові, виголошеній в Конґресі.

У ЛОНДОНІ ЗАКІНЧИЛИСЬ РОЗМОВИ З БОЛЬШЕВИКАМИ

Лондон. — Хоч розмови між англійськими державними мужами і їх совєтськими гістьми мали, за визначеним пляном, закінчитись в середу в полудне, проте вони рішили продовжувати їх ще пополудні. Коли вони закінчились, на обличчях Хрущова і Булґаніна не було, при відході з палацу Ідена, ані сліду не то „радісної", а стереотипної усмішки, а англійський прем'єр Іден, який відпроваджував „милих госей", виглядав ще холодніше і штивніше, як звичайно. Офіційний комунікат про хід і вислід нарад заповіджено на четвер вечір. В суботу зранці мають Хрущов і Булґанін від'їхати до Москви. — Всі голоси західньої преси твердять, що єдиним „успіхом", до якого англійці й большевики дійшли у своїх кількаденних довгих нарадах у Лондоні, це деяке поширення англосовєтської торгівлі не-стратегічними товарами. Большевики, мовляв, весь час натискали, щоб англійський уряд допустив до продажу чи товарообміну також ту категорію товарів, яка визнана стратегічною й охоплена забороною вивозу до комуністичних країн. Іден мав їм раз-ураз повторяти, що це справа не одної тільки Анґлії, а всіх західніх держав, і давав постійно пізнати, що поширення торгівлі на ці, тепер заборонені, товари може прийти у зв'язку з розв'язанням таких міжнародних політичних проблем як з'єдинення Німеччини і Кореї. — Знову ж Хрущов і Булґанін не виявили найменшої охоти не то поступитись в своєму попередньому становищі, що з'єдинення Німеччини залежить передусім від „зговорення" між урядом Західньої Німеччини і східньо-німецькими комуністами, але взагалі не хотіли вдатись в поважну дискусію на цю тему. — Вони далі обстоюють теж — впевняє преса — що у з'єдиненій Німеччині мають бути збережені „здобутки демократії" із Східньої Німеччини, — себто деякі комуністичні „порядки". Найбільшим „успіхом" візити Булґаніна і Хрущова англійський уряд буцім-то вважає виразне з'ясування большевицьким „колективним диктаторам", що що це річ безнадійна — сподіватися розбити англо-американську єдність та купити Англію за ціну поширеного торговельного договору. Але й большевики мали заявити, що вони не продадуть своїх „політичних прінципів" (у справі з'єдинення Німеччини) за стратегічні товари.

В Альжирі постав одностайний фронт проти Франції

Альжир. — Так звана Демократична Унія альжирців не існує більше і нема ніяких альжирських політичних партій — заявив Фергат Аббас, президент згаданої альжирської партії, яку означувано, як поміркованo - націоналістичну. Він переїхав, чи радше втік, із Франції до Каїро, де поміщається головна кватира т. зв. Національного Фронту Визволення Альжирців, підтримуваного єгипетським урядом. Він і ще деякі керівники альжирського н а ц і о нально-політичного руху, що їх французи вважали „побіркованими", приєднались тепер до згаданої родикально-націоналістичної альжирської організації, яка керує збройною акцією проти Франції так званою партією визволення, що веде партизанську, але й терористичну та саботажну боротьбу. Фергат Аббас відбув у Каїро пресову конференцію, на якій заявив, що Національний Фронт Визволення є єдиним авторитетом політичним представництвом альжирців. Він може, мовляв, переговорювати з Францією, але тільки після того, як Франція відмовиться від принципу, що Альжир є складовою частиною Франції і визнає окрему національну особовість альжирців. В противному випадку, заявив той арабський діяч із Альжиру, війна в Альжирі буде продовжуватись в безконечність. За твердженням деяких приявних на тій конференції журналістів, Фергат Аббас мав загрозити перенесенням війни на терен самої Франції, де живе понад 100,000 альжирців.

У Німеччині нараджуються, як повести розмови з Москвою

Бонн. — До столиці Німецької федеративної Республіки викликано німецьких амбасадорів в Вашинґтону і Москви. Канцлер Аденауер, міністер закордонних справ фон Брентано і обидва ті амбасадори переводять наради, як можна б повести безпосередні розмови з большевиками на тему з'єднання Німеччини, щоб водночас не викликати на Заході враження, що західньо - німецька закордонна політика відвертається від Заходу і вибікається дотеперішньої своєї основної тези, що з'єдинення Німеччини — це передусім обов'язок чотирьох воєнних альянтів, які поділили були Німеччину у Потсдамському договорі. Першим німецьким кроком має бути демарш німецького амбасадора в Москві д-ра Вільгельма Гааса. Він має висловити невдоволення західньо-німецького уряду, що Москва не допускає до з'єдинення Німеччини та має при цьому представити ще раз становище західньо-німецького уряду, з готовістю дати Москві всякі ґарантії безпеки.

Гіммлер, хотячи рятуватись, уможливив рятунок 19,000 полонених

Стокгольм. — Творець і шеф німецького Гестапа, — Гайнріх Гіммлер хотячи врятувати себе від очевидної загибелі в 1945 році, провадив із шведськими посередниками переговори про здачу. Говорить про це детально оприлюднена тепер у Швеції офіційна „Біла книга". Розмови розпочались від заходів шведського Червоного Хреста в справі отримання від німецького уряду дозволу на виїзд закордон в'язнів із німецьких концтаборів, членів 27 не-німецьких національностей. Річ ішла головно про данців і скандинавців, що у великій кількості були також у Німеччині, як воєнні полонені. Гіммлер раз-у-раз звертав у цих переговорах увагу на можливість замирення в останній хвилі між Німеччиною і західніми альянтами. З шведського боку цими переговорами керував князь Бернадотте, віце-президент шведського Червоного Хреста. (Бернадотте впав жертвою атентату під час жидівсько-арабського конфлікту в 1947 році в Палестині). Бернадотте зажадав був скинення Гітлера, розв'язання націонал-соціялістичної партії і припинення всякого дальшого спротиву на з а х і дньому фронті, після чого він погодився звернутись до Головної кватири ген. Айзенгавера. Однак події розвинулись були занадто швидко і з цих розмов про німецьку капітуляцію, в якій Гіммлер хотів рятувати себе, вийшло тільки те одне, що вдалося дійсно вивезти до Швеції 19,000 скандинавських політичних в'язнів і військових полонених.

ЗДА ВИКИНУЛИ ДВОХ СОВЄТСЬКИХ ДИПЛОМАТІВ — ЧЛЕНІВ ДЕЛЕҐАЦІЇ ДО ОН

Вашингтон. — Американський уряд викинув двох членів совєтської делеґації до ОН за їхню участь в поверненні „на родіну" п'ятьох колишніх совєтських моряків, які, захоплені в полон китайськими н а ц і о налістами на кораблі „Туапсе", виявили бажання залишитися закордоном і попросили про право азилю в ЗДА. Державний департамент ЗДА передав у цій справі на руки совєтського амбасадора у Вашинґтоні Георгія Зарубіна окрему ноту, в якій висловлене обвинувачення, що совєтські урядники, члени совєтської делеґації до ОН стали спричинниками „небажаних дій" і що інші члени делеґації включно з головою совєтської делеґації до ОН амбасадором Аркадієм Соболєвим взяли участь в „невідповідних діях", що їх тяжко погодити з їхніми дипломатичними правами і що вони зловживали привілеями, зв'язаними з їх становищами, як членами делеґації до ОН. В дальшому, державний департамент просить совєтський уряд повчити Соболєва і його штаб, що вони повинні діяти тільки в рамках встановлених статутом ОН функцій. Зарубін, одержавши американську ноту, опрокинув подані в ній обвинувачення і запротестував проти викинення совєтських представників. Викинені американським урядом дипломати це — Александер К. Ґурянов, аташе совєтської делеґації до ОН та Ніколай Туркін, третій секретар делеґації, який „проводжав" совєтських моряків на нюйоркське летовище Айделвайлд дня 7 квітня ц. р. Під час переслухання американськими в л а с т я ми свідків у справі цього несподіваного виїзду п'ятьох моряків, виявилося, що вони рішилися виїжджати у висліді постійного натиску совєтських офіційних чинників і дуже можливо застосовано супроти них насилля. У зв'язку з цим в американському сенаті було кілька інтерпеляцій, які вимагали докладного розгляду справи совєтського шпигунства у ЗДА і насильного викрадання мешканців ЗДА. В історії американсько-совєтських взаємин передана амбасадорові Зарубінові нота — це перший випадок американської вимоги відкликати представників совєтської делеґації до ОН. Підставою для цього домагання є факт, що члени совєтської делеґації порушили свої основні управнення, надані їм як членам делеґації до ОН, виконуючи дії, які прислуговують тільки офіційно визнаній консулярній службі. Можливість насильного репатріювання згаданих моряків підтвердили дальші свідки, переслухувані в сенатській підкомісії внутрішньої безпеки. Василь Ковальов і його дружина Ніна з Патерсону зізнали, що репатрійованих моряків відвідували таємничі особи, і після цих відвідин в мешкальній кімнаті моряків знайдено багато пляшок з горілки і пива, і закривавлену білизну одного з моряків.

Англія не вірить в успіх американсько-совєтських розмов про роззброєння

Лондон. — Одногодинна розмова між американським делеґатом на конференції про роззброєння в Лондоні, Гаролдом Стассеном, та Хрущовим під час прийняття в готелі Клериджж в Лондоні, викликала деякий оптимізм серед американської делеґації щодо можливостей дійти до порозуміння з большевиками в справі „обмеженого" роззброєння. Однак англійські політичні кола не поділяють того оптимізму. Коли Стассена запитали, про що він розмовляв з Хрущовим, він відповів: тільки про роззброєння, про ніщо інше. Англійці звертають увагу, що впродовж 14-х засідань, що їх мала Підкомісія ОН для справ роззброєння від 19 березня ц. р., та під час 82-х засідань, що їх та Підкомісія відбула за останніх 30 місяців, Совєти не виказали дійсної доброї волі чи якогось справжнього бажання дійти до порозуміння в справі роззброєння. Крутійство большевиків виявилось найкраще, коли вони запевнили були французів, що Москва підтримає роззброєневі пропозиції Франції, а коли Франція зголосила ті сконкретизовані пропозиції разом з Англією, то Москва просто відкинула їх, як „неприйнятливі", не вдавшись у ближчу дискусію. Все ж, у висліді розмови Стассена і Хрущова, відбудеться спільне засідання тільки американських і совєтських делеґатів із названої Підкомісії. Англійці, канадійці і французи погодились на таку американсько - совєтську нараду, але не вірять в її успіх. През. Айзенгавер — як пишемо про це на іншому місці, не знайшов у пропозиціях Хрущова „нічого нового".

В СВІТІ

● **Алексій Цепічка,** бувши міністром „справедливости" в Чехословаччині, після комуністичного перевороту 1947 року, переводив „чистки" серед учорашніх союзників з міжпартійної коаліції соціялістів і інших наївних співіснувальників. Водночас, як член Політбюра, він кампанію проти Католицької Церкви в Чехії й Словаччині і заарештував католицьку ієрархію. Його силою була не його комуністична минувшина, а — його тесть, „президент" Клеменс Ґоттвальд. Але Ґоттвальд помер, а в Москві розвінчали Сталіна. І Цепічка, ставши тепер жертвенним козлом „антисталінської" політики в ЧСР, мусів зректися всіх державних посад.

● **У Гавані** на Кубі шкільні учні вибили вікна в двох американських крамницях. Камені, що їх вони шпурляли в вікна, були загорнені в летючки „Соціялістичної молоді", — кубинської організації під комуністичним проводом. У летючках було домагання, щоб президент Баттіста перевів якнайскорше нові вибори.

● **У Копенгазі** 9-річний Антон Лярсен, їдучи ровером, звернув раптово в сторону і попав під авто, яким керував данський король Фредерик. За кілька днів Антон Лярсен дістав пуделко шоколядок з власноручним листом від короля: „Мій дорогий малий приятелю! Тішуся, що ти щасливо вийшов з лихої пригоди. Я щасливий, що ти лишився цілий і вже видужуєш. Сподіваюся, що тобі смакуватимуть ці солодощі. Твій король Фредерик".

● **Члени грецького уряду** одноголосно відкинули зречення, що його зголосив міністер зовнішніх справ Теотокіс під натиском кипрських грецьких терористів, за якими стоїть місцевий клир. Уряд має клопіт із націоналістичними загорільцями, які невдоволені нібито занадто м'якою політикою уряду супроти Англії і несвідомо штовхають Грецію в обійми Совєтів, що промостили б шлях новій громадянській війні.

● **Берлінські комуністи** кричать про „американських шпигунів", які нібито провели підземний тунель до східньої зони Берліну, щоб сполучити кількадесят телефонічних каблів з підслуховими апаратами. Американські офіційні чинники висміяли все те оскарження, як фантастичну комуністичну комедію для цілей пропаґанди.

● **Польського віце - міністра** ославленої поліції, насмішливо називаної „безпекою", Романа Ромковського — арештували. Прем'єр Циранкевіч заповів „демократизацію" судівництва та реабілітацію несправедливо засуджених. Мають нібито випустити на волю 30,000 в'язнів.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3. N. J.

КРИСТАЛІЗУВАННЯ ЗАКОРДОННОЇ ПОЛІТИКИ ЗДА

Кілька днів тому президент Айзенгавер виголосив велику промову на зібранні Т-ва Американських Часописних Редакторів на тему закордонної політики. На тому самому форумі й на ту саму тему, з більшим натиском на насвітленні міжнародної ситуації з американського становища, промовляв державний секретар Джан Фостер Доллес. День пізніше усім тим самим і кільком іншим питанням закордонної політики була присвячена його пресова конференція. Конференція американських політичних редакторів переводила аналізу міжнародної ситуації з голосуванням над оцінкою окремих конкретних явищ, як, напр., чи „холодна війна" скінчилась успіхом чи невдачею З'єдинених Держав. У чільних американських часописах появились в останніх днях-тижнях цілі циклі статтей на закордонно-політичні теми з ясною ціллю — як надалі має виглядати американська закордонна політика. Все це переконує в тому, що керівні американські чинники прийшли до висновку, що закордонну політику давніми утертими шляхами вести неможливо.

Джерелом усієї метушні стало замішання, що його викликала зміна совєтської закордонно-політичної тактики. Якщо перехід з погроз до фраз про співіснування та від лайок до усмішок змилив деякі плиткіші міжнародні кола, психічно вже раніше схильні до „невтралізму" і співіснування чи навіть большевицького поплентацтва, то Захід на цей гачок не піймався. Не може бути переконливішого доказу на це твердження, як постава, з якою англійський уряд і англійський нарід зустріли Хрущова й Булґаніна. Це була саме та Англія, що так жагуче прагнула замирення між Сходом і Заходом, щоб почувати себе безпечно на своєму близькому до Москви острові і могти спокійно вести торгівлю, від якої залежить доля цієї морської великодержави. Очевидно, що ще тверезіше, ще обережніше, ще насторожливіше ставилася від самого початку до всіх отих совєтських „змін" американська політична верхівка — як офіційна, так і громадська. Але фактом є, що у світі таки дещо змінилось і настала цілком парадоксальна ситуація: відпруження у міжнародній атмосфері проявилось у зменшенні страху перед вибухом нової світової війни, що у практиці вможливлює, напр., Франції перекидати з европейського суходолу до Північної Африки 200,000 війська із шкодою для континентальних сил НАТО, а з другого боку — в різних пунктах широкого світу погіршилась ситуація, і політика Заходу зазнає очевидних невдач. Кипр, Єгипет, цілий Середній Схід, прихід лівого протизахідного уряду до влади на Цейльоні, така сама історія в Індонезії, загострення відносин з арабським світом, з другим щодо величини в Азії індійським народом, небувалі в післявоєнному часі публічні виступи з критикою американської закордонної політики збоку прем'єра і міністра закордонних справ Франції, захитання ґранітної, здавалося б, позиції Аденауера.

Кожну з цих і подібних подій можна пояснювати прерізними причинами. Проте, нема в політиці іншого критерія, чи політика була добра, чи зла, як тільки її практичний вислід. Щось мусіло бути недобре в політиці, коли вона не вміла зберегти попереднього високого й майже монопольного престижу З'єдинених Держав в численних країнах від Середземного моря по Індійський океан, і коли серед безсумнівно прозахідньої і проамериканської німецької верхівки народилась зневіра у силу американської протекції.

Відомий американський політичний коментатор, Джеймс Рестон, назвав недавно З'єдинені Держави „поліціянтом, банкіром і пестункою світу", не іронічно, а з неприхованою тугою, щоб ЗДА надалі зберегли таку свою ролю, яку диктує військова, матеріяльна і моральна сила нашої країни. Переоцінка американської політики напевне йде в тому напрямку, щоб зберегти провідну ролю Америки у вільному світі, з користю для цього світу. В найближчих днях державний секретар Доллес виїздить до Парижу знову на наради міністрів закордонних справ 15 держав-учасниць НАТО. Ці наради стоять у тісному зв'язку з кристалізаційним процесом американської закордонної політики. Згадані на вступі промови Президента і Дж. Ф. Доллеса стояли на високому рівні своїм змістом і формою: як влучно ці державні мужі схоплюють нинішню міжнародну ситуацію, правильно розуміють її і правильно підходять до неї та до її практичних висновків для ЗДА. З отих промов ясно виходило, що напрямними дальшої американської закордонної політики буде зберігання і зміцнювання власної і союзницької військової сили, ворожість і недовір'я до Москви й міжнародного комунізму та зрозуміння для економічних потреб малорозвинених країн. Коли б додати до цього активне, виразне і рішуче підтримування визвольних рухів поневолених Москвою народів, то це була б дійсно тривка база для американської закордонної політики на близьку і далеку мету.

ЗМІНА ПРЕЗИДЕНТА І ЕКОНОМІКА КРАЇНИ

У цьогорічній виборчій кампанії головну ролю грає проблема економіки цієї країни. Республіканці підкреслюють, що в країні панує рекордовий добробут, вказують на те, що під час урядування Айзенгавера рекордово високе число затруднених і рекордово низьке число безробітних; національна продукція (випродуковані товари і вартість праці) становить майже 400 більйонів в річному відношенні, а прибутки фабричних робітників найбільші за всі часи.

Все це, твердять республіканці, уможливив республіканський уряд президента Айзенгавера, якому вдалося зменшити федеральні видатки, стримати знецінювання доляра, вартість якого поважно була зменшилася в воєнних роках, в перших роках після війни і під час війни в Кореї. Республіканці роблять з усього цього такий висновок у відношенні до майбутніх виборців: — Хочете, щоб рекордовий добробут зростав ще й далі — дбайте про те, щоб Айзенгавер був перевибраний на президента, і щоб в обох палатах Конґресу була республіканська більшість, бо лише тоді президент не матиме рук, зв'язаних демократичною більшістю в законодатних палатах.

Демократи відповідають на це так: Найбільша економічна депресія в ЗДА була за президентури республіканця — Герберта Гувера (1928-1932). Коли ж в 1933 році президентом став демократ Ф. Д. Рузвелт, добробут почав зростати, і так тривало не тільки до смерти цього президента (1944), а й пізніше — за уряду президента Геррі С. Трумана, тобто до кінця 1952 року. Республіканці тільки продовжують те, що започаткували демократичні президенти, і високий стан національної економіки, — це не республіканський винахід, а спадщина по 20-річному урядуванні демократичних президентів.

Коли б тепер в уряді був демократичний президент, твердять демократи, то фармери користали б із загального добробуту, а широкі кола населення, які найменше заробляють, платили б менші податки, і внаслідок цього могли б видавати більше грошей на купівлю всяких товарів і цим збільшувати продукцію та спричинятися до зросту національної економіки.

Республіканці мають на це такі протиарґументи: Демократи для політичних цілей хочуть зменшити податки широким колам податковців але одночасно збільшити державну заборгованість, внаслідок чого вартість доляра знеціниться. В такому разі громадяни мали б більше число долярів, але, внаслідок зросту цін на товари, купівельна можливість їхніх прибутків була б менша від теперішньої, коли ціни на товари першої потреби устабілізувалися і люди знають, що їхні ощадності в банках не тратять своєї вартости, бо доляр стоїть на тому самому рівні.

Недавно на цю тему дискутували на радіопрограмі економічний редактор часописів пресового концерну Скріпса-Говарда Лоренс Ферґіґ і бувший голова Економічної Ради за президента Трумана і теперішній голова Конференції Економічного Поступу Ліон Г. Кейсерлінґ.

Кейсерлінґ боронив демократичну економічну філософію. Він казав, що не треба боятися економічної депресії, яка була в цій країні наприкінці 20-х і на початку 30-х років. Не треба боятися, — твердив він, — збільшувати державні видатки, а треба зможливити всім верствам населення користати з загального добробуту країни. Кейсерлінґ мав на думці фармерів, прибутки яких від 1947-го року зменшилися на 26 відсотків, а національні прибутки в тому самому часі збільшилися на 36 відсотків. На його думку, добробут в цій країні не може вдержатися, коли така численна верства населення, як фармери, дістає щораз менші прибутки.

Пункти економічної програми Кейсерлінґа такі: не боятися депресії та інфляції доляра і дбати про те, щоб із загального добробуту користали не тільки всі верстви населення в цій країні, але й всі вільні народи світу. ЗДА повинні збільшити допомогу потребуючим країнам, щоб спаралізувати совєтські на них впливи. У себе в країні уряд повинен призначити поважні суми на шкільництво і будову нових домів для широких верств населення. Треба також збільшити видатки на охорону здоров'я біднішого населення і на краще використання природних ресурсів країни.

Лоренс Ферґіґ боронить теперішню економічну доктрину республіканців. Він твердить, що Кейсерлінґ помиляється, нібито добробут тепер вже „неминучий" і підприємці продукували б товари в такій самій кількості як і тепер, коли б замість Айзенгавера в Білому Домі засів Стівенсон або навіть Труман — прихильник „справедливого розподілу".

Ферґіґ твердить, що теорії Кейсерлінґа про неминучий добробут суперечать факти економічного життя. Коли президент Айзенгавер у весні минулого року захворів, відразу ж почали втрачати вартість акції на біржах. Та як тільки лікарі оголосили оптимістичний бюлетень про стан здоров'я Айзенгавера, зниження акцій припинилось.

Це правда, кажуть республіканці, що уряд Айзенгавера продовжує політику добробуту, але треба згадати, яким способом це дістьєся, і яка є різниця між „новою" економічною теорією, і теорією „справедливого" розподілу. Вже в квітні 1953 року Айзенгавер скасував контролю цін і платень, проти чого гостро протестували прихильники „справедливого розподілу", твердячи, що цей крок президента „зруйнує" країну. Демократи збільшують федеральні видатки коштом збільшення державної заборгованости. Внаслідок цього настає інфляція, зростають ціни, зменшується вартість доляра — і треба встановлювати контролю цін. А контроля — це засіб, яким послуговуються соціялісти й комуністи, в ЗДА вона потрібна була б тільки під час війни, бо під час миру в цій країні панує засада вільної конкуренції, на якій вона зросла до світової потуги.

З інших фактів Ферґіґ звертає увагу ще й на те, що промисл не може вільно розвиватися, коли уряд в конфліктах підприємців із робітниками стоятиме по боці робітників, а не буде справедливим посередником. Коли б тепер вибрано демократичного президента, то всі власники приватних електрівень напевно з цього не тішилися б, бо демократи фаворизують публічні електрівні в некорисність приватних. Багато й інших підприємців не дуже були б вдоволені з перемоги демократів в осінніх виборах, бо ж демократи називають великих підприємців „експлуататорами" робітництва і стараються великими податками обмежувати прибутки від капіталів.

Американський промисл розвивається на основі довір'я до стабільности в економіці, а довір'я — це ключ до зростання економіки і, значить, добробуту.

Ми навели два голоси про те, який вплив на економіку країни мала б зміна на становищі президента. Але при цьому треба пам'ятати, що їхні арґументи виникли також під впливом наступних виборів.

ВЕЛИКА ГРА

Лондон. — Б. і Х. — як скорочено називає Булґаніна і Хрущова англійська преса — приїхали в Лондон. Того самого дня об'їхали совєтські гості визначніші місця столиці — як катедральну церкву Св. Павла, Тадер, Ігуменство Вестмінстер і ін. Поліція спиняла рух на тих вулицях, якими Булґанін і Хрущов проїздили. Поліціянти на мотоциклах невідступно супроводили автомобілі, в яких совєтські вельможі їхали. Кулемети танку „Ягуар" в ескорті були вміло приховані під квітами, але ціль була кожному ясна: остерегти глядачів і дати певність гостям, що вони в повній безпеці.

Уніформована і „цивілізована" поліція пильним оком стежила за кожним глядачем, за кожним рухом. Хто з глядячів має при собі пакунок, мусить показувати, на бажання поліціянтів, чи там, часом, нема бомби або ґранати. Еміґранти різних націй зустріли совєтських диктаторів плякатами в англійській і російській мовах: Верніть свободу Україні! Розв'яжіть концентраційні табори!

В привітальній промові сера Ентоні Ідена і у відповіді російського прем'єра висловлено головну ціль відвідин Булґаніна і Хрущова в Лондоні: забезпечення миру. „Ми живемо на одній пляненті", — казав Булґанін — а тому співжиття мусить бути.

Недавніми своїми заявами в справі конфлікту між арабськими державами та Ізраїлем совєтські міністри ясно показали, що мир і війна на Близькому Сході залежать від Москви. Як тільки „суверенна" Чехословаччина почала постачати зброю Єгиптові, зараз закипіло на Близькому Сході. Москві вистачило тільки заявити, що вона обстоює інтереси арабів, і зараз в арабських країнах очі правовірних обернулися до Москви (мовби до нової Мекки).

Безперечно, проблема Близького Сходу стоїть на першому місці лондонських переговорів. Тому 100 років Англія, в союзі з Францією і Туреччиною, вела війну з Росією (Кримська війна), щоб не допустити Росії до Середземного моря (Москва домагалася ліквідації „хворої людини" — Туреччини і прилучення Царгороду і Босфору з Дарданеллами до Росії). Кримська війна надовго забезпечила панування Англії на Середземному морі. Але друга світова війна змінила відношення сил. Москва має своє військо — морські бази в совєтській Албанії. Своїм впливом в арабських країнах Росія стала вже „країною Близького Сходу". Західні великодержави заінтересовані в тому, щоб на Близькому Сході був мир, бо їм потрібна нафта арабських країн. Коли сказати Москві, що вона не сміє належати до „концерту" західніх великодержав, що підписали відому ґарантію миру на Близькому Сході, то Кремль постарається зробити все можливе, щоб на Близькому Сході не було спокою.

Отже, можна сподіватися, що в лондонських переговорах дійдуть до уділення місця в концерті великодержав на Близькому Сході також і для Москви. Але московські делеґати тепер напевно домагаються більшого: щоб Англія відмовилася піддержувати Багдадський пакт, який об'єднує Ірак, Туреччину, Персію і Пакістан проти російської аґресії. Трудно сподіватися, щоб Лондон відмовився від Багдадського пакту. Проте, мабуть, Москва задовольниться й тим, що буде мати слово в справах Близького Сходу, як рівноправний партнер.

Якщо переговори „зірвуться", то Англія в одному не програє: в успішній пропаґанді проти большевизму та російського імперіялізму. Преса, не зважаючи (а може саме тому) на присутність Б. і Х. в Лондоні, дає нищівну критику всієї совєтської системи.

Цими днями вийшов квартальник — International Affairs — у Лондоні, в якому вміщено знайдений недавно документ-телеграму німецького міністра Кюльмана до Кайзера Вільгельма II з 4 грудня 1917 року. Міністер стверджує, що газета „Правда" і большевицька організація розвинулися за німецькі фонди в 1914 році...

П. А.

НІ, НЕ СНИЛОСЯ...

Ні не снилося: стежкою
Де не трави, а шовк,
У сорочці з мережкою
Мій хороший прийшов.

Ввесь вітрами овіяний,
Очі сяють ясні,
Якось ніжно, замріяно
Посміхнувся мені.

Зупинився, вагаючись...
Ну чого ж іще ждеш? —
В серце йшов не питаючись,
В хату кличу — не йдеш.

ТАМАРА КОЛОМІЄЦЬ

Капітан-лейтенант Фльоти Святослав Шрамченко

СВЯТО УКРАЇНСЬКОГО МОРЯ

29 квітня 1918 року

38 років тому — 29 квітня 1918 року був дуже гарний день. Севастопільський рейд виблискував, як дзеркало. Майже в усій Чорноморській фльоті, що зосередилась тоді в Севастополі, помітна була якась нервозність, якийсь незвичайний рух, як на кораблях, так і в порті. Снували в різних напрямках катери, моторівки. На кораблях повівали прапори — українські, червоні і навіть чорні, анархістичні, при чому всі ці прапори часом змінювали один одного під впливом пропаґанди, бож панував революційний... непорядок. Влада командуючого фльотою була обмежена матроською радою, що в своїй більшості підпала під вплив большевицьких аґітаторів.

Раптом одержано відомості, що частина Запорізької дивізії під командою полк. Болбочана зайняла Симферопіль і, поперед німців, розбиваючи большевиків, посувається вперед. А Гордієнківський кінний полк цієї дивізії вже під Ялтою. Тоді матроси кораблів, щоб покласти край безладдю у фльоті, а не з бажання зберегти власне життя, звернулися до своїх старшин, а через них до командуючого фльотою, що тримав свій прапор на лінійному кораблі „Юрій Побідоносець", щоб він наново перебрав владу, касуючи матроські ради та комітети, і наказав фльоті піднести український прапор. А коли б хто не послухав, то, мовляв, гармати велетнів-дреднавтів лінійних кораблів „Воля" і „Катерина" можуть скорити неслухняних. Тут треба підкреслити, що лінійний корабель „Воля" ще від листопада 1917 року був під українським прапором.

Командуючий фльотою за 15 хвилин до 16-ої години підніс прапорами, а також через радіо гасло: „Фльоті пришикуватись до піднесення українського прапора". Всі кораблі гасло „зарепетували".

За 5 хвилин до 16 год., за гаслом з лінійного корабля „Юрій Побідоносець", на всіх кораблях залунала давно вже не чувана під час революції команда в меґафон вахтового начальника: „Стати до борту!" Екіпажі кораблів стали до борту, лицем до середини корабля.

Точно о год. 16, на адміральське гасло і гарматній стріл з лінійного корабля „Юрій Побідоносець", почулась команда на всіх кораблях: „На прапор і гюйс струнко!" „Український прапор піднести!"

І опали червоні та чорні шмати. Засурміли сурми, засвистіли підстаршини, захвилювались в повітрі стрічки матроських кашкетів, враз скинених з голови — і піднеслися, залопотіли над усією фльотою синьо-жовті прапори.

„Накрийсь! Розійтись! Продовжувати працю!" — пролунала команда разом із сурмою.

Уся церемонія була проведена згідно з чином і традицією старої Чорноморської фльоти, не розбештаної революцією. Цей день 29-го квітня, коли Чорноморська фльота заявила про свою приналежність до матері України, став від того часу днем Свята Української Державної Фльоти і Українського моря.

37 років тому, 29 квітня 1919 року в Коломиї в морських частинах відбулося перше святкування дня Української Державної Фльоти. Там перебував тоді Морський полк під командою полковника Гаврила Никогди. Формування цього полку, розпочате в лютому 1919 року у Вінниці, було перенесене до Коломиї, де цей полк поповнювався українцями-старшинами, підстаршинами й матросами колишньої австро-угорської фльоти. 9-го квітня 1919 року проведено спеціяльний закон, оголошений по Морському Відомству того ж дня ч. 135/75, а воєнно-морському аґентові (аташе) УНР у Відні, капітанові II ранґи Дашкевичеві-Горбацькому видано було наказ і відпущено кредити для стягнення моряків-галичан з колишніх австро-угорських портів Адріятики. До складу цього полку зачислено й більшу частину службовців Морського міністерства.

В Коломиї ж (пізніше у Бродах) формували „І-ий Гуцульський полк морської піхоти". З огляду на те, що гуцули, які сплавляли ліс по ріках, представляли добрий матеріял на моряків, тодішній морський міністер УНР, капітан III ранґи Михайло Іванович Білінський (загинув героєм за Україну у II Зимовому поході під Базаром 24 листопада 1921 року) рішив використати їх, тим часом, як морську піхоту.

Тоді ж, для увічнення дня 29 квітня 1918 року, запроєктовано й усталено бронзову медалю, що з лиця мала на „гафелі" корабля український державний воєнний прапор, а на звороті — якір. Угорі над якорем був тризуб з хрестом, унизу — „1918", ліворуч від нього — „29", праворуч — „IV". Цю медалю мали право носити всі ті, хто в день 29 квітня 1918 року перебував на службі в Українській державній фльоті чи в морському відомстві. Носили її на синій стрічці з двома тонкими жовтими смужками.

День 29 квітня 1920 року Морське відомство відсвяткувало в тодішній столиці України — Кам'янці на Поділлю.

Поза державним святом Української Фльоти, день 29 квітня з ініціятиви автора цих рядків, став ще святом Українського моря. Цей день в рр. 1928-1939 урочисто святковано щороку на Західньо-Українських землях і майже по всіх осередках української еміґрації в Европі і Азії. За часів німецької окупації 1939/1941 рр. цей день святковано на Холмщині, Лемківщині, почасти в Галичині і по українських осередках Генерал-Губернаторства. На Великій Україні і за большевиків і за німців не було можливости відзначити цей день, за деякими вийнятками на Волині. Українська еміґрація по таборах ДП в Німеччині від 1945 року не оминала цього свята серед інших наших національних свят, гідно відзначаючи його. Тепер у ЗДА і в Канаді по різних українських осередках це свято відзначають, а, наприклад, у Филаделфії традицію відзначування цього свята, розпочату 1953 року академією, влаштованою ОДУМ-ом, перейняла організація „Самопоміч".

Наталія Дорошенко-Савченко

ДМИТРО ІВАНОВИЧ ДОРОШЕНКО

(З нагоди 5-річчя смерти)

(1)

Доля закинула мене в далекий туманний, непривітний, чужий Петербург у 1904 році, де перебула я майже три роки.

Місто, над яким висить чорна хмара сажі з димарів фабрик... Дні понурі, без сонця, а як і проб'ється воно через чорне сито сажі, світить якось блідо, бідно... Тумани навесні і восени. Дошкульні морози й темні хмарні дні зими. Майже весь день світять ліхтарі... Вулиці Петербурга — це коридори поміж двома рядами будинків, злитих в один мур. Снують візники-копиці в своїх товстелезних ватяних каптанах: чим значніший пан, тим грубший візник, — ось який гонор! Навколо чужа мова і якісь холодні обличчя. Все це пригнічує молоденьку душу й сповнює сумом.

Живу в російській родині. Одначе мій старший брат, Володимир, подбав за мене. Боячися, щоб я не розтопилася в чужому морі, приставив мені двох опікунів, аби дбали про розвій мого національного я. Один із них і був незабутній Дмитро Іванович Дорошенко. Був він тоді студентом Петербурзького університету. Це був високий, стрункий, дуже гарний з обличчя, чорнявий юнак, завжди чепурно і дбайливо одягнутий і в поведінці дуже коректний. З притаманною собі совісністю він одразу ж поважно зайнявся своєю ролею: постачав мені книжки, переважно популярно-наукові, здебільша історичні, а часом і белетристику — твори наших клясиків. Приносячи мені нові книжки завжди старався переконатися, чи я читала попередні. Та не просто випитував, а дуже зручно, непомітно, в розмові, мовляв, що мені найбільше подобалося, чому, які особи в повісті чи в оповіданні справили на мене сильніше враження або які історичні особи і т. д. Аж значно пізніше я домислилася, що це ж він вивіряв мене, аби переконатися, чи я дійсно прочитала ті книжки, що він приносив. Ввів мене мій опікун також у так звану Андріївську школу, а пізніше в студентську громаду. Андріївська школа містилася на Васильєвському острові, 5-ій Лінії: лініями звалися на острові вулиці. В цій школі містився неофіційний український клюб. Не знаю, чи його хто наймав від школи, чи в який спосіб користалися ним українці, властиво українська студентська молодь.

Пригадую: в першій великій кімнаті стояв посередині фортепіян і там відбувалися співанки студентського хору, який виступав на українських імпрезах. З усім запалом новика я звичайно також вступила до хору. В дальших кімнатах відбувалося для нас, зеленої молоді, щось приманливо-таємниче. Пізніше я довідалася, що там відбувалися реферати, різні наради тощо. Але туди не всім був вільний доступ, а лише вибранцям. Коли не було співанок, або після них, у великій кімнаті відбувалися товариські гутірки, гомоніли сміхи, жарти. Взаємини між чоловічою і жіночою молоддю були товариські, гарні. Оця „Андріївська школа", як ми її називали, була форумом, де дозрівали майбутні видатні політичні діячі, літературні світила, вчені та громадські провідники. Відвідувачі Андріївської школи, — це ж була свідома українська молодь! Ось хто найбільше врізався мені в пам'ять: Сергій Тимошенко, майбутній український міністер, Стасюк, також міністер хліборобства від с-р. А ось під стіною стоїть схрестивши руки, переважно мовчазний, похмурий Длитро Донцов, а коло нього коректний Дмитро Іванович. Далі — Олекса Назаріїв, мій другий опікун, Василь Мазуренко, — що так гарно танцював козачка з гнучкою Наталкою Шликевичівною, — Шалдун та кучерявий, гарний Сахаров. Оцього джиґуна часто просили щось заспівати, здебільша після співанок. Мав він приємний тенор і дуже гарно виконував між іншим: „Не забудь, не забудь юних днів", Франка і ця пісня справила на мене велике враження й назавжди залишилася в пам'яті. Тоді ж я вперше почула „Верховино, світку ти наш", яка так полонила моє серце, що я й дома завжди наспівувала її, хоч деяких слів в ній не розуміла, як: смереки, полонина, верховина, леґінь та ін. Але це ще більше захоплювало, як щось казково-таємниче.

Дмитро Іванович не співав, але любив слухати, як ми співали. Він також не танцював, між іншим дуже курив. Не раз я казала йому, що це недобре й часом жартома виривала цигарку з його уст. Взагалі, з природи жвава, я часом зухвало дозволяла собі неповажні жарти зі своїм опікуном. Але він був лагідної вдачі і ніколи не сердився на мене за це. Був занадто поважний, як на свої такі молоді роки: тоді ж, 1904 р. йому було тільки 22 роки. Він також ніколи не реготався від душі, як дехто зі студентів, напр., Стасюк. Він тільки або усміхався, а як і сміявся, то це в нього виходило якось делікатно. Надзвичайно чемний і стриманий нам, юначкам, він видавався якийсь сухий. Тоді я вже знала, що він співробітничає в „Літературно-Науковому Віснику" та склав „Покажчик української літератури", а також від 1903 р. був головою студентської громади.

Познайомив мене мій опікун із гуртком поважних студенток-медичок. Це були: Попова, пізніше Матушевська, Щербань — чи не Наталка, Ольга Косач, сестра Лесі Українки та слухачки Рождественських фершальських курсів, Олена Королева, чи Королівна, як її звали всі. Остання пізніше працювала за своїм фахом у Києві, а з приходом большевиків покінчила самогубством: не могла примиритися з большевицькою окупацією України. В оцім гуртку бував і Дмитро Іванович. За його порадою я вчащала до них, особливо часто до Олени Королівни. До неї сходилася і решта згаданих студенток. Між іншим, мене тоді дуже дивувало, що Ольга Косачівна ніколи не сиділа склавши руки, а завжди щось вишивала. Мені дуже сподобалося, як звали панночок: Косачівна, Королівна, а мене звали — Дорошенківна. Дмитро ж Іванович звав мене „тезко". Як видно мій опікун припоручив цим дівчатам впливати на мене. Це був надзвичайно поважний гурток щирих українок-патріоток. Між іншим всі також не танцювали, тоді уважалося, що поважним дівчатам та хлопцям танцювати не випадає, мовляв, це тільки підходить легковажним. Я ж грішним ділом танцювати любила, хоч часом оглядалася на свого опікуна: як він на це? При всій своїй молодості і красі він не упадав за паннами, як інші, а ставився по-товариському.

Любив він перебувати в товаристві поважних старших громадян, видатних українських патріотів, як от: Русови, Лотоцькі та інші. Не раз бувало намовляв і мене піти з ним до них, але я не відважувалася. Хоч, напр., Олександер Олександрович Русов був шкільним товаришем мого батька і колись приїжджав до нас у гостину, в наше село на Полтавщині. Все ж я соромилася, бо була занадто молода й уважала себе непідготованою до розмови з такими розумними людьми. А моє молоде самолюбство не дозволяло мені почувати себе статисткою в такому добірному товаристві.

ТРИБУНА У.Н.СОЮЗУ

Рік II Квітень 1956 Число 4

МІСІЙНА ПРАЦЯ ОРГАНІЗАТОРА

Головним, а також і відділовим урядовцям УНСоюзу відомо, що коли нам приходиться шукати за організатором, то завжди виринають великі трудноці в підшуканні відповідної людини для такої праці.

Трудноці є головно в тому, що людина, яка погоджується на таку працю, береться за неї дуже неохоче, бо не доцінює її ваги. Часто існує навіть упередження до цього роду праці, мовляв, така праця належить до якогось низького та маловартісного фаху, яким не варто займатись, який не вартує нашої уваги.

А як справа мається на ділі? Чи праця організатора є справді маловартісною, що вона не заслуговує на окрему увагу? У відповідь, можна б навести багато прикладів на те, в який спосіб завжди висказувались, та і тепер висказуються про вагу забезпечення для кожної людини, різні визначні одиниці. Та вже найкраще і найвірніше представив цю вагу великий англійський державний муж, Винстон Черчил. Він твердив так:

„Якби це залежало від мене, то слово „Забезпечись!", я казав би написати на дверях кожного дому і на письмовому столі кожного громадського діяча. Я бо переконаний, що за дуже малий видаток кожна сім'я може забезпечити себе від нещасть, які в іншому випадку знищили б її назавжди. Це наш обов'язок не допустити до руїни людського щастя та зупинити витрату здоров'я і сили нації, що наступає, коли в наслідок смерти хлібодавця потоне маленький човник родинного щастя, а жінки й діти залишаються на безнадійну боротьбі серед чорних хвиль безприязного світу".

Коли ж забезпечення є так потрібне і конечне, то яка ж є роля тих осіб, які працюють над тим, щоб переконати дану особу в потребі забезпечення? Вже сама вага забезпечення дає відповідь на те питання. Коли забезпечення відограє в житті людини таку важливу ролю, як тут представлено, то таку саму важливу ролю відограє також у суспільному житті й ця особа, яка поширює ідею забезпечення. Бо коли зважити, що багато з нас ставиться байдуже до забезпечення, то людина, яка, не зважаючи на цю нашу байдужність, потрапила переконати нас, щоб ми забезпечились, сповняє надзвичайно важливу функцію в нашому житті. Тим самим, організатор, ідучи не раз хата від хати, заходячи не раз і по кілька разів до одної хати, до одної і тої самої родини, витрачаючи при цьому багато часу, заки йому вдасться переконати когось про потребу забезпечення, виконує такою роботою прямо місійну та благородну службу супроти свого ближнього, даючи йому в руки забезпеченеву грамоту, щоб опісля „жінка та діти не залишились на безнадійну боротьбу серед чорних хвиль безприязного світу".

Треба не раз аж дивуватись, як то нам трудно, або як то ми взагалі не хочемо бачити, яке добро приносить в нашу хату даний організатор, коли він переконає нас про потребу забезпечення. Тому праця організатора, це не будь-якась звичайна та буденна робота, але це благородна, місійна служба, яка приносить нам тільки добра, яка, не раз навіть проти нашої волі приносить нам порятунок в біді, в нещасті.

Оттак ми повинні глядіти на працю організатора! Тому, коли до Вашої хати загостить організатор УНСоюзу, то не замикайте перед ним дверей, але прийміть його з відкритими раменами, бо він несе добро до Вашої хати, бо він приходить до Вас з думкою порятунку, думкою про забезпечення будучности для Вас і Ваших нащадків.

Д. Галичин

Володимир Галан

ЧИ ДІЙСНО БАТЬКО — СОЮЗ?

Таке питання, яке поставлено в наголовку цієї статті, чуємо досить часто з уст, головно, тих новоприбулих українців, які ще не вповні знають історію нашого Українського Народного Союзу та нашої спільноти в Америці. Одно, що ставить УНС на першому місці, це факт, що це перша українська забезпеченева організація на терені ЗДА. УНС перший взяв в охорону всіх вдів і сиріт тих українських поселенців, які гинули від випадків в копальнях, чи теж на фабриках, залишаючи незабезпеченими свої сім'ї. Крім того, що УНС перший звернув увагу на цю великого значення соціяльну проблему. якою є забезпечення, цей наш Союз теж перший, бо вже від зарання своєї діяльности, звернув увагу на національне питання, на націоальне виховання української громади у ЗДА. УНС перший почав видавати український часопис, перший почав видання українських просвітніх видань, як теж і перший започаткував політичну акцію в обороні визволення України. Український Народний Союз теж перший започаткував велику допомогову акцію рідному краєві. Коли знову ж прийшла нова велика потреба, коли у висліді другої світової війни в Европі сотні тисяч українських втікачів-еміґрантів потребували допомоги, УНС був перший, який підніс питання організації допомогової установи і перший дав підвалини для створення нашої самостійної допомогової установи — ЗУАДКомітету.

УНС найбільше включився в акцію ЗУАДКомітету для допомоги українцям в Европі, а потім і для переведення великого діла переселення десяток тисяч українців до ЗДА. Відділи і члени УНС включились у цю велику акцію, приспорюючи для новоприбулих приміщення, і місця праці. В цій великій гуманітарній праці членство УНС працювало справді під гаслом „брат — братові", як члени одної великої союзової сім'ї. Вже тільки ці коротко згадані факти роблять УНСоюз справжнім батьком американсько - української спільноти.

Тому то теж про цю велику участь УНСоюзу в акції допомоги і переселення українських втікачів в Европі повинні перш за все пам'ятати новоприбулі поселенці. У висліді цієї великої співпраці у великому народному ділі членство УНС повинно б зрости в четверо і в п'ятеро.

Бож Український Народний Союз виконував і виконує свою допомогову діяльність, як громадський обов'язок і тому не виходив конкурувати з іншими організаціями. Так само теж інші запомогові організації, які працювали з ЗУАДКомітетом у його посиленій допомоговій акції. Але в обличчі факту, що новоприбулі не завжди свідомі того, що акцію допомоги можна було зорганізувати і переводити в життя лише виключно завдяки співпраці таких громадських організацій, як Український Народний Союз, треба таки повести більшу розяснювальну і пропаґандивну працю. Треба перш за все спрямувати усіх новоприбулих на один правильний і організований шлях.

Думаю, що саме тепер пора, щоб наша найбільша українська запомогова інституція — Український Народний Союз вказав цей правильний шлях координації усіх наших сил. Ідеєю повинна бути злука всіх наших громадсько-запомогових організацій, в одну сильну і могутню організацію, яка стала б ще повнішим бастіоном українського громадського життя на терені ЗДА.

Вступайте в члени Українського Народного Союзу!

СЛАВНА ТРАДИЦІЯ

Одного вечора, переглядаючи українські календарі та українські книжки, які зібрав мій батько від 1913 року, натрапила я на збірку дитячого журналу „Цвітка", яку свого часу видавав для української молоді в Америці УНСоюз. Для мене це була велика несподіванка, бо я ніколи не знала, що вже 42 чи 43 роки тому наш Союз дбав про виховання нашої дітвори.

Переглядаючи число „Цвітки" за місяць червень 1914 року, знайшла в цьому гарному і чепурному журналику оповідання про Америку, а на останній сторінці заклик: „Просвіта — се наша сила! Просвіта — се наша будучність! Ставайте громадно членами Просвіти при Українськім Народнім Союзі!" А далі заклик до батьків: „Всі батьки, що хотять виховати своїх діточок на добрих синів і доньок свого народу, повинні для них пренумерувати Цвітку!" Тепер Батько-Союз, щоб захистити дітей перед асиміляцією, дав своїм малолітнім „Веселку", справжню перлину для виховання молоді на чесних людей і добрих громадян.

Колись писалось у „Цвітці", що для кожного українця є великою честю належати до УНСоюзу, до найкраще і найповніше зорганізованої в ньому української спільноти, хоч його побут тут був тимчасовий, а не сталий, як нині. Тим то сьогодні кожний і кожна з нас має ще більшу потребу і необхідність належати до цієї нашої спільноти в Америці, до нашого Українського Народного Союзу! Союз — це наша велика традиція, наше славне минуле і наше запевнене майбутнє.

Анна Чопик,
головна радна УНС

ВІДДІЛ УНСОЮЗУ

Статутова формальність окреслює Відділ як „тіло з необмеженою юрисдикцією, що має тільки такі права і привілеї, якими його наділяє статут (цілої організації), чартер або Головний Уряд". Державні закони, які леґалізують існування братських організацій ,признають Відділам окреме значення, як складовим частинам організації, а членам запевняють демократичний устрій і рівні права.

У практиці Відділ УНСоюзу заступає цілу організацію в своїй місцевості, бо там він переводить в життя цілі і завдання цілої організації. Тому й успіхи цілої організації залежні від успіхів її поодиноких Відділів. Це не значить, що велике число Відділів запевняє успіх цілій організації. Якщо ці Відділи розкинені по широкій території, то вони мають нагоду вив'язатися із своїх завдань на користь цілій організації. Натомість скупчення кількох Відділів в одній місцевості розпорошує сили і робить Відділи неактивними.

Бо Відділ не є абстрактною організаційною о д н и ницею. Він складається з живих людей, які своїм запалом, знанням і здібностями витворюють живу і активну клітину, якою повинен бути Відділ УНСоюзу. Де нема здібних і охочих до праці членів, там Відділ обмежується в своїх функціях до збірки вкладок, і не виказує організаційного життя.

В кампанії за приєднування нових членів ми привикли хвалити цілу організацію, УНСоюз, вказуючи на його досягнення і здобутки в різних ділянках та на користі для його членів і української справи. Стараємось притягнути нового члена до організації, а заразом забуваємо згадати про ту частину організації, яка для нового члена є безпосередньо найважливіша, забуваємо про Відділ, який новому членові буде Союзом .

Уявім собі нового члена, який опинився в чужій йому громаді і за порадою товариша вступив в члени УНСоюзу. Кожного дня приходить йому „Свобода" і пригадує йому членство в УНСоюзі. Раз в місяць пригадує йому це теж відділовий секретар, коли приходить час платити вкладку. З часом ця вкладка стає йому тягарем, бо вмирати йому й не сниться, а допомоги йому непотрібно, бо він молодий, здоровий і обережний. Тому користі від УНСоюзу не мають в його уяві значення, бо вони далеко в майбутньому.

Але цей член міркує собі: „Я вступив в члени великої організації, бо думав знайти розраду і потіху в разі клопотів й симпатичне товариство в радості. Де ж я маю шукати розради і потіхи — в Головній Канцелярії, яка далеко? Ні, мій Відділ є мені Союзом і туди мені дорога!" Якщо його Відділ є активним і відбуває часті сходини, то цей член правдоподібно знайде потіху і розраду в своїм Відділі. Такому членові УНСоюз добрий, якщо йому його Відділ добрий, бо Відділ є йому Союзом.

Це тільки одна з функцій Відділу УНСоюзу — цікавитися долею і недолею свого членства. Ці функції, а радше обов'язки, не обмежені ніякими параграфами ,коли іде про творення добрих діл для ближнього свого, для своєї громади, для свого народу. Одинокі обмеження — це охота до праці і здібність членів у Відділі. Приєднуючи нового члена до УНСоюзу, треба запевнити його, що він знайде сприятливе середовище у Відділі. Треба хвалити свій Відділ. А якщо Відділ не заслужив на похвалу, то треба подбати та докласти всіх зусиль, щоб він на неї заслужив, щоб він направду мав чим похвалитись. Це легко можна осягнути, як усі члени Відділу і його уряд виконуватимуть усі постанови і завдання УНСоюзу.

Г. Герман

ВИЯСНЕННЯ І ПОРАДИ

ВП Відділові Секретарі!

Головна Канцелярія вишле Вам на Ваше замовлення наступні видання про УНСоюз, що допоможуть Вам у приєднуванні нових членів:

Факти про УНСоюз — в українській або англійській мовах.

Ваша дитина і УНСоюз — англійською мовою.

Картки-Желання з нагоди народин — в обох мовах.

Плякати: Ставайте членами УНСоюзу! — в обох мовах.

Найновіша брошура: УНСоюз кличе Вас! — українською мовою.

Від Відділових секретарів залежатиме поширення цієї літератури, щоб не було в Америці українця, який не знав би про нашу організацію.

Допомога. Головна Канцелярія висилає аплікації про допомогу для членів тільки на рекомендацію Відділу. Тому члени не повинні писати до Головної Канцелярії про допомогу, але звертатись у цій справі до свого Відділу. Членові належиться допомога з Допомогового Фонду, якщо недуга почалася по році членства і триває щонайменше п'ять місяців. Відділовий секретар повинен подати повне ім'я і прізвище члена, число грамоти, і як довго член хворіє, якщо Відділ одобрив прохання члена про допомогу. Головний Екзекутивний Комітет уділяє допомоги на засідання 20-го або 21-го дня в місяці, беручи під увагу надіслані аплікації від останнього засідання.

Заборговані вкладки. Відділ має право заплатити вкладку за члена, але на власне ризико, якщо член не має на грамоті резерви. При суспендуванні члена, який не має на грамоті нагромадженої резерви, Відділ може відтягнути його вкладку тільки за один місяць, себто за місяць, в якім член поданий до суспендування. Якщо суспендований член має на грамоті резерву (зворотну грошову вартість), то Головна Канцелярія уповноважена статутом звернути Відділові заборговані вкладки до висоти резерви, але не більше, як за 6 місяців заборгованих вкладок. Відділи повинні переконатись, що вони не роблять нікому ніякого добра, коли закладають вкладки за члена по кілька місяців, щоб його остаточно суспендувати.

Трибуна УНСоюзу. Читайте цю окрему вкладку у „Свободі", що друкується в останнім тижні кожного місяця, щоб бути в курсі організаційних справ. Тоді не буде потреби писати до Головної Канцелярії по інформації, які вже були кількаразово вияснювані. Не зашкодить подумати і над тим, що кожний допис в Трибуні УНСоюзу — це вислід нелегкої умової праці її автора, яку читач повинен оцінити, хоч би тим, що її прочитає.

Відділові Секретарі! Секретарська винагорода за січень, лютий і березень буде здержана усім тим Відділам, які досі не прислали складу відділової Управи на рік 1956, на офіційнім формулярі.

Г. Герман

УНСОЮЗ НАСАМПЕРЕД

Із поширенням та зрізничкованням організаційних рямок нашого суспільного життя прийшло й до деякого поплутання вартостей в практичному поступуванні. Часто тепер трапляється, що на всіляких зборах чи імпрезах, в яких головну ролю грають навіть самі члени УНСоюзу, цей же УНСоюз ставиться в якійсь там черзі, мовляв, „теж" УНСоюз.

Тим часом, таке ставлення справи не тільки несправедливе, але й загрозливе та некорисне для всієї нашої спільноти. Український Народний Союз не був, не є і не думає бути „теж" і не повинен бути таким у першу чергу для всіх його членів, без уваги на те, де і в яких обставинах та організаційних рямках вони працюють і з якої нагоди вони виступають. УНСоюз є і повинен бути для нас усіх завжди, в усіх обставинах і при кожній нагоді першим, не тільки тому, що він це перше місце має і на нього заслуговує, але й тому, що це є найкорисніше для нашої спільноти та її майбутнього.

Крім УНСоюзу, ми маємо по громадах цілий ряд інших громадсько-суспільних організацій. Маємо теж і дві центрально-репрезентативні інституції, одну політичну — УКК і другу харитативну — ЗУАДК. В обидвох цих репрезентаціях заступлений УНС та інші організації, але обидві ці централі, хоч вони відіграють дуже важливу ролю в нашому суспільному житті і заслуговують на повну нашу підтримку, вони все ж таки є інституціями „ад гок", хай і на довшу мету, є репрезентаціями, що мають цілий ряд своїх подібних попередників у минулому та які, в обставинах, могли б мати і наступників у майбутньому. Обидві ці репрезентації залежні від УНСоюзу та інших подібних організацій, отже і їх існування та їх праця залежать від заступлених в них організацій, а не навпаки. Отже, не можна б скріпити цих наших центральних репрезентацій послабленням УНСоюзу чи інших, заступлених в тих репрезентаціях організацій. Навпаки, тільки постійним і безперервним збільшуванням та скріплюванням УНСоюзу, як головної матеріяльної, фізичної і моральної бази тих репрезентацій, можна скріпити і їх самих і їх ролю та значення в суспільстві.

Це цілком логічне і воно відноситься теж і до місцевих організацій та їх об'єднаних репрезентацій. Тим то в усіх проявах нашої праці УНСоюз повинен бути насамперед, а не „теж", зокрема, коли мова про членів УНСоюзу.

Маємо багато прикладів з різних ділянок нашого громадсько-суспільного, культурного, харитативного чи навіть політичного життя, в яких члени УНСоюзу дають ініціятиву, фонди і працю, в яких фактично УНСоюз і його члени грають першу і рішальну ролю, а результат і успіх тієї ініціятиви і праці записується на конто вже „теж" УНСоюзу, якщо взагалі записується.

Очевидно, УНСоюз і його члени працюють не для слави, чи для „кредиту", а тільки для справи. Все ж таки не можна забувати, що справою є УНСоюз, і не тільки „теж" справою, але основною справою, від якої почалось зорганізоване життя нашої спільноти в цій країні, на якій воно весь час базувалось та від якої воно залежить у майбутньому.

Тому то, в інтересі нашої організації і всієї нашої спільноти, нам, членам УНСоюзу, треба завжди і на кожному кроці дбати про те, щоб наша організація, УНСоюз, не була „теж", але — насамперед.

УВАГА! ПРОГОЛОШЕНУ З ДНЕМ 1-го ЛИПНЯ 1955 РОКУ СПЕЦІЯЛЬНУ ОРГАНІЗАЦІЙНУ КАМПАНІЮ УНСОЮЗУ ПРОДОВЖЕНО НА ДАЛЬШИХ ШІСТЬ МІСЯЦІВ, ОТЖЕ ДО КІНЦЯ ЧЕРВНЯ 1956 РОКУ! ПРОДОВЖЕННЯМ ЦІЄЇ СПЕЦІЯЛЬНОЇ КАМПАНІЇ ГОЛОВНИЙ УРЯД, ПРИЗНАЮЧИ НА ЦЕЙ ЧАС ТЕЖ СПЕЦІЯЛЬНІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАГОРОДИ, ДАЄ НАГОДУ І ЗАОХОТУ ВСІМ ЧЛЕНАМ І ВІДДІЛАМ УНС ВИКОНАТИ Й ПЕРЕВИЩИТИ ПРИЗНАЧЕНІ ЇМ ОРГАНІЗАЦІЙНІ КВОТИ. ТОМУ: УСІ НА ФРОНТ ЦІЄЇ КАМПАНІЇ ЗА ДАЛЬШИЙ РІСТ НАШОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЗА КРАЩЕ МАЙБУТНЄ НАШОЇ СПІЛЬНОТИ!

† Д-р Лука Мишуга

АМЕРИКАНСЬКА УКРАЇНА

(13)

Згадуючи про цих священиків, о. К. Андрухович пише:

„Ті угро-руські священики, що зайшли до Америки, це з малими вийнятками люди, у яких віра є нічим, і нарід нічим. Їм не треба ані шкіл, ані читалень, словом — ніякої організації. Для них ідеал: бочка вина з Magyar kiralyi і доляри, набувані в чесний і нечесний спосіб. За тим русином прийшли вони до Америки, щоб від нього брати і лише брати". Навіть тут в Америці проповідували вони до нашого народу по-мадярськи або по-словацьки. І не диво, що під впливом таких священиків називали наші люди з Закарпаття (тоді Угорська Русь) своїх братів з Галичини поляками, а ґаличани у відплату називали закарпатців унґварами. І так постали дві партії: „галичани", що ділилися на українців та москвофілів, і „угорські русини", що ділилися на мадяронів, москвофілів і словакофілів. Всіх їх в'язала віра, хоча й тут не було згоди. Галичани казали про священиків з Закарпаття, що „вони так правлять, гейби по сходах скакав", і не терпіли, коли вони виголошували проповіді по-мадярськи, по-словацьки, або ламаною церковщиною".[29] Таке пише про тодішні відносини священик, покликаючись у передмові на засаду Кромвеля: Малюй мене таким, яким я є.

До цього треба ще додати перешкоди, які робили о. Волянському й іншим нашим священикам ірляндські єпископи, що, на доноси польських священиків, заборонили їм сповняти священичу службу. Агітація йшла головно з тої причини, що українські священики жонаті, а тут католики такого не чували і навіть не хотіли про те чути. І не хотіли вони знати, що була якась Унія з Римом і що греко-католикам вільно женитися.

У зв'язку з цим подає о. Н. Дмитрів („Свобода", ч. 21, 1904) ось що:

> До таких самих учених, а може злобних мудрагелів належав і айриський архиєпископ Патрик Раси з Филаделфії. Тому то архиєпископові поїхав представитись о. Волянський, а юрисдикції від нього не жадав, бо мав її від свого митрополита, С. Сембратовича. Архиєпископ Раси, довідавшися, що о. Волянський жонатий священик, не тільки не хотів його знати, але ще наказав своїм римо-католицьким священикам у Шенандоа, польському, литовському й айриському, щоб його з амвони викляли. І так виглядав перший акт любови і толеранції латинського клиру супроти нашого законного священика, супроти нашого обряду, супроти нашого народу. Це був перший крок, перший початок до переслідування латинськими церковними властями нашої церкви, обряду і нашого народу.

Супроти цього не можна дивуватися, що „українського священика висміювали, а коли він ішов вулицею, то плювали на нього, мов на якого прокаженого, і що похоронити українця на католицькому цвинтарі було найбільшим осквернениям для того місця". (о. С. Макар у ч. 48 „Свободи" з 1897 р.).

У 1890 р. розіслано з Риму до всіх католицьких єпископів в Америці зарядження, що в Америці не можуть мати місця жонаті католицькі священики, а якщо такі є, то мають покинути Америку.[30]

Це неприхильне становище Риму і ірляндських єпископів до нашого жонатого священства було причиною, що наш нарід не хотів записувати церковного майна на єпископів. І тому приходилось о. Валянському записувати церкви на себе і свою жінку, а з цього вийшли потім дуже прикрі непорозуміння, хоч тут не було по стороні о. Волянського ніякої вини.

Під натиском ірляндських єпископів і, як пише о. Дмитрів, інших „приятелів", митрополит вкінці відкликав о. Волянського до краю. Цей відклик вніс між нарід величезне замішання, яке тривало довгі літа. А з цього почала користати російська православна місія, яка дістала з Росії до диспозиції спеціяльні фонди на пропаґанду між греко-католиками з Галичини і Закарпаття. Вона почала перетягати огірчених поступованням Риму й ірляндських єпископів греко-католицьких священиків на православ'я, перетягаючи зі священиками і громади. І так, 1891 р. перейшов з громадою на православ'я греко-католицький священик у Міннеаполісі, Мінн., о. Олексій Товт із Закарпаття, давши тим початок до нового хаосу, бо, допускаючи московський вплив між нарід і царські рублі, як засіб денаціоналізації українських іміґрантів в Америці, православна місія перебрала на себе довги, що тяжіли на церкві, оплачувала священика і тим способом перетягнула до себе багато наших громад.

Це все не було б їй удалося, якби не те, що священики з Закарпаття, що були жонаті, не хотіли вертатись назад до краю, як цього вимагало розпорядження, видане в Римі. Вони воліли, як пише о. Дмитрів, скочити до православ'я, ніж вертатись додому, бо „американський доляр мав для них надто приманливу силу". Друге розпорядження Риму — записувати церковне майно на ірляндських єпископів — не мало на них ніякого впливу. Вони й без того записували це майно дуже радо й радо піддавалися під владу ірляндських єпископів. До таких належав навіть і о. Товт, що перший перейшов на православ'я, хоч у нього при переході найбільшу ролю грала — амбіція.

Роздор між священством і релігійна боротьба відбивалися дуже погано на цілім тодішнім житті іміґрації. Це пізнати найкраще по долі заснованого о. Волянським у січні 1885 р. першого між українською іміґрацією запомогового братства св. о. Николая в Шенандоа. Вже прийшло було в 1887 р. в Олифанті до з'їзду подібних братств з 6 місцевостей (Шенандоа, Шамокін, Гейзлетон, Фріленд, Кінґстон, Олифант) і до заснування централі Сполучення Братств Руських в Америці, яке мало виплачувати родині померлого 500 долярів посмертного (ввійшло в життя 1 січня 1889 р.), але через церковні роздори, вони таки зараз упали. Крім того, не стало ініціятора і провідника о. Волянського, якого відкликано до краю.

З цього хаосу почали користати . . . сусіди. Українських іміґрантів затягли до таких запомогових словацьких товариств, як „Katolicka Jednota", „Narodni Slovensky Spolek" і „Pennsylvanicka gr. kat. i rim. kat. Jednota", де наші люди, особливо ті, що походили з Закарпаття, словачились і переходили на римо-католицизм.[31]

Щоб тому зарадити, греко-коталицькі священики з Галичини і з Закарпаття рішили заснувати окреме греко-католицьке запомогове товариство, яке впроваджено в життя в лютім 1892 р. під назвою Соединеніє Греко-Католицких Русских Братств Сіверной Америки, а від березня того ж року почав виходити „Американскій Русскій Вестник", видаваний мадяронами церковно-слов'янською мішаниною орган цього товариства, що пропаґував орієнтацію на „один русский народ".

[29] о. В. Андрухович: З життя русинів в Америці, ст. 25-26.

[30] Тамже, ст. 83.

[31] Ю. Бачинський: Українська іміґрація в ЗДА. Львів, 1914, ст. 313.

Ярослав Падох

РОЗПОЧИНАЄМО ДИСКУСІЮ

В лютневому числі „Трибуни УНСоюзу" автор цих слів помістив статтю під назвою „До суспільної ролі Союзових Відділів", в якій підмітив основні зміни, що зайшли в структурі української громади в цім краю, які й потягнули за собою потребу перевірки метод праці Відділів УНСоюзу. Ця стаття, несподівано для самого її автора, викликала живий відгук союзових діячів, однаково з-поміж давно, як і новоприбулих громадян. Хоч і як корисна, то все ж листувальна дискусія має дуже обмежені рами, а її голос не доходить до нашого союзового загалу. Тому краще буде її перенести на сторінки „Трибуни" й до участи в ній запросити всіх наших союзових діячів.

Є чимало причин для такої дискусії і ще більше тем, які ждуть на публічне й гуртове обговорення. Є й з ким вести дискусію. Ще мабуть ніколи за шістдесят років існування УНСоюзу не було між його членами стільки досвідчених громадських діячів, як під цю пору. Атже ж у рямках УНСоюзу знайшовся тепер гурт і найкращих культурно-освітніх робітників з-поміж нової імігації, які мають довголітній досвід у громадській праці і справді можуть похвалитися імпозантними успіхами у колишній діяльності. Просвітні, кооперативні, рідношкільні, сокільські діячі вели наше громадське життя в Західній Україні під Польщею і мимо переслідувань та заборон, з року на рік підносили рівень нашого населення, передусім сільського. Це не тільки про інтеліґенцію мова. В останнє десятиріччя до війни західньо - українське село було вже виростило широку верству свойого місцевого, сільського проводу, яким могло б з правом гордитися будь-яка велика свобідна нація. Колись вдумливий і сумлінний історик нашого життя між двома війнами підкреслить небувалий до того часу культурний підйом нашого села та його високу національну свідомість, як без сумніву, найзамітніший наш здобуток за ту коротку добу. Велике число тих випробуваних народніх діячів знайшлося в Союзі. В УНСоюзі зорганізована тепер і поважна частина найкращих і найсвідоміших та найактивніших сил з Наддніпрянської України. І було б великою шкодою для Союзу і для всього нашого загалу не втягнути їх в наше громадське життя і не скористати з їх досвіду та знання. Запрошуємо їх саме до нашої дискусії над методами суспільної праці у Союзових Відділах разом з давніми союзовими провідними членами, яким Союз завдячує свій великий і постійний розвиток.

Є кому дискутувати та й є над чим завести дискусію. З усіх сторін доходять вісті, що союзова діяльність зменшується, або бодай не відповідає так значно побільшеному числу членів. Ось недавно на зборах окружної організації Союзових Відділів метрополітальної нюйоркської округи жалілися делеґати на занепад активности членів й підмічували потребу знайти шляхи оживлення союзового життя. Подібні голоси підносять ті, що відгукнулися на згадану статтю. Та й без тих помічень всім відомо, що в останніх роках зайшли поважні зміни не тільки в числі членів Союзу, але і в його діяльності. І ці зміни не прийшли неждано і прийшли вони не без причини. Після небувалого досі напливу недавньої імігації зайшли такі основні зміни в структурі нашої національної громади в цім краю, що вони не могли не відбитися на всьому громадському житті тієї громади. Вони й основно заторкнули життя УНСоюзу.

Заки зачати основну дискусію над новими шляхами нашої союзової праці, що відкладаємо до наступних статтей, треба раніше з'ясувати собі зміни умов, серед яких знайшлося наше союзове життя та які конечні корективи вони уже внесли в дотеперішню нашу працю. Це було б з ґрунту фальшиво згори осудити ці зміни і обмежитись, як це багато нерозумно робить, до ствердження, що нагло після 60 років існування майже до цього часу ідеальні союзовці основно змінилися на гірше. Зріла людина не зміняється з дня на день, що ж казати про зрілу громаду. Це відноситься однаково до давніх членів УНСоюзу, яких все ще більше від нових членів, як і до цих останніх. Якщо нові члени менше активні, чи менше віддані Союзові, то що сталося з давніми членами? Часто можна почути голоси, що нові члени, хоч в меншості, змайоризували давніх членів у проводах Відділів і вони й є відповідальні за зменшену активність тих Відділів. Але ці голоси неслушні, як наявно показала остання конвеція УНСоюзу в Вашингтоні, де величезна більшість делеґатів, отже проводу Відділів, була саме з-поміж давніх членів. Цю саму вимову мають теж окружні наради Відділів, які постійно відбуваються при співучасті великої переваги давніх членів.

Отже не в давніх і не в нових членах причина тієї кризи, що її багато добачує в діяльності Відділів й навіщо придасться шукати виновників в одній чи другій групі. Причина криється деінде. Вона не в тих чи інших особах, не в тих чи інших групах членства, але в основній зміні структури й то не самого членства УНСоюзу, але всієї української громади в Америці. Вже дуже поверховна аналіза союзового членства виказує основну зміну складу членства.

Ці зміни основні. Вони обхоплюють різниці освіти, світогляду, культури, політичного вироблення, господарського положення і господарського світогляду, різниці професійно-станові і чимало інших. Остання війна і її безпосередній вплив на тих, над чиїми головами вона перекотилася, довгі роки перебування в таборах, повна деклясація тисячів одиниць і родин, все те звело такі основні зміни в психіці нових імігрантів, що вони ввели б великі переміни навіть у рідним краю, коли б були повернулися до нього. А далі, зустріч чи радше зудар двох світів і двох світоглядів зараз після вступлення на американський беріг, які зміни ввів він самий у душах непідготованих на такі наглі переміни імігрантів! Факт поселення новоприбулих в великих скупченнях це зміцнив невідхильність змін внутрі української громади. Адже ж до деяких тутешніх громад прибули повні зорганізовані групи: театри, капелі, карні відділи пластунів, сумівців. На цей ґрунт перенесено ряд найстарших, найповажніших і найбільш впливових установ, згадати б тільки Наукове Товариство ім. Шевченка, Вільну Українську Академію Наук, студентські та комбатантські організації.

Ці зміни прийшли і прийшли однаково невідхильно і швидко. Супокійне, патріярхальне життя тутешніх скупчень нашої національної громади, включно до нюйоркської метрополітальної, основно змінилося. Змінилося щодо числа і щодо якости, щодо темпа і щодо рівня, інтелектуального і мистецького. Поширився круг інтересів громади, розтрізничкувалися ці інтереси, а за ними групи суспільности. Одні оживилися, розбудувалися, другі занепали, то знову утворилися зовсім нові. Прийшла основна переміна всього нашого національного життя, хоч і збережені давні основи, передусім ідеологічні. Зміна ця в своїй основі позитивна і з великою користю для громади і української справи. Бо хоч прийшла вона приспішеним, можна сказати революційним порядком, вона тільки піднесла на вищий рівень наше життя, міцно спираючи його на давній зруб, ідейний і організаційний. Як які рідко відбуваються такі зміни в суспільних відносинах. І тому на ділі це не революція, але дуже приспішена еволюція. Чи може бути щасливіший порядок переведення таких основних змін? Модернізація нашої громади і її збірного життя, заміна патріярхального ладу новим, динамічним і зрізничкованим життям, що чим раз ширше відчиняє двері в широкий американський світ, як кожна велика переміна, крім позитивів, принесла, бо й мусіла принести, також деякі неґативи. Та про те вже в черговій статті.

Степан Куропась

УНС І КОНСОЛІДАЦІЯ

Український світ живе тепер під знаком консолідації. Говорять про неї в Европі, говорять в Америці. Говорять і діють, шукають доріг, вигладжують гострі канти та рожевими красками змальовують, як то гарно і добре було б жити в згоді, мати один провід, один фронт, один центр, одні свята і академії. А провідники думають, переговорюють, шукають виходу вже 10 літ. Як довго ще будуть шукати виходу — важко сказати. Може нова світова війна опам'ятає наших політиків і виллє відро зимної води на їхні розпалені голови, але тоді повторилося б ще одне українське „запізно"! О дванадцятій годині не буде можна зробити того всього, що треба було робити від закінчення війни! Українська Пан-Американська Конференція запропонувала українським політикам в Европі своє посередництво в справі консолідації, та хоч минає вже Божий рік, наші політики ще дальше думають. В Америці маємо ту консолідацію; маємо один соборний УКК, та один ЗУАДК. По громадах консолідація виглядає слабше. Слаба вона і немічна в Ню Йорку, в Клівленді, Дітройті, Міннеаполісі, Нюарку, нема її в Шикаґо. Але назверх є один фронт, хоч й з кількома академіями. Преса не радо пише про незгоду в громадах, бо нема чим хвалитися, тому громадянство не знає правдивого стану речей. Чому і в Америці говорять тепер по наших громадах про консолідацію? До війни такого слова тут ніхто не чув. Ніхто консолідацією не займався.

Після війни та збільшення нашої спільноти поважним допливом нових сил, створено й ряд нових організацій, які таки треба консолідувати з давнішими, бо ні в нових ні в старих тепер уже не багато охочих до праці. На річних зборах 1956 року не було охочих на голову відділу Союзу Українок, всі зрікалися, бо „перевантажені". На річні збори „Самопомочі", яка має на папері 2000 членів, прийшло 27 осіб, на збори ООЧСУ — 28 осіб, на збори ОДВУ 26 осіб. Це правдивий стан в Шикаґо. Забагато організацій, імпрез, свят, академій — треба все консолідувати, бо в організаціях нема кому працювати, а на академіях порожні місця.

В інтересі УНСоюзу все було, щоб в українській спільноті в Америці була згода, об'єднання. Це вже американська прикмета Союзу, бо в Америці є дві політичні партії: одна при владі, друга — в опозиції. Нема що, й кого об'єднувати, чи консолідувати. При малому роздробленню українських громад легко людей організувати до Союзу, до клюбів, чи інших організацій. Історія УНСоюзу стверджує, що в часі миру по менших громадах Союз ріс, а в часі роздорів послаблювався.

Тому, маючи на увазі відому аксіому, що згода будує — УНСоюз все старався об'єднувати наше життя в Америці. Урядовці УНСоюзу в осідку Союзу і по громадах витратили багато часу, енерґії, здоров'я і грошей на те, щоб життя українське в Америці було „живе" і повне. Всі українські народні імпрези, віча, академії, концерти і свята мали все промовців з УНСоюзу, що їздили від Ню Йорку до Шикаґо без жадної заплати, виголошували реферати на різні теми, будили, заохочували й організували нарід.

А скільки часу, енерґії і грошей витратив УНСоюз на творення Українського Конґресового чи Допомогового Комітету? А все те для консолідації, для досягнення згоди. Звичайно, громадянство знає про всі ті конґреси, що в нас відбулись, але не знає про всі ті передконґресові труди, зусилля, наради і приготування, не знає про всі ті недоспані ночі союзових урядовців, щоб нарід зібрати, заохотити. Все те робив УНСоюз не для слави, не для імени, а для справи, бо знав, що в „в часі війни — мовкнуть музи". Цією дорогою йде УНСоюз вже 65 літ і напевно з неї не зійде. Лише в об'єднанні, в творчій і діловій консолідації лежить будучність УНСоюзу і всієї української спільноти в Америці.

Треба нам в Америці консолідуватись, а найкращою консолідацією завжди був, є і напевно залишиться УНСоюз. Хто консолідації щиро бажає, той в першу черґу повинен стати членом цього — вже самого в собі найкраще сконсолідованого УНСоюзу!

ЩО ДАЄ НАШОМУ ЖІНОЦТВУ УНС

Зближається літо, а з ним і турботи за вакації, головно для молоді. Вона лише чекає на той благословенний час, щоб виїхати з міста, а до деякої міри і з-під опіки батьків. Де та молодь проведе вакації, в якім товаристві, і як — це найбільша журба матерей.

Від десяток років, ми, старша імігація, писали, говорили і плянували свою вакаційну оселю, але не було в нас фінансових сил. Та наші бажання здійснив УНСоюз, закуповуючи „Союзівку", той „шматок України на вільній американській землі". Так, „Союзівка" справді є шматком України. Там з'їжджаються, всі молоді, старі і діти, зі спільними заінтересуваннями і з тими самими ідеями. Поминаючи красу „Союзівки", її гарний краєвид, її пишні дерева, що в ночі своїм шумом співають віковічні пісні, спинюсь на чисто культурній справі, а це на курсах українознавства, які вже третій раз мають відбутися на „Союзівці".

Ще недавно, бо лише в 1947 році, ми, батьки і матері, які бажали, щоб наші діти втрималися при українстві, посилали їх до далекого Вінніпеґу вчитись про край, культуру, звичаї і обичаї своїх батьків і матерей. І треба сказати, що цієї молоді доволі багато, як на ті часи, їздило до Вінніпеґу на ці українські курси. Їх імена: Славка Сурмач і Софія Демидчук з Ню Йорку, дві сестри Брудні і п-на Подола з Шикаґа, Василь Мураль і Маруся Попович з Клівленду, Гелен Брезіцька з Ню Гейвен і ще деякі інші, імен яких не пам'ятаю. Під проводом таких педагогів і патріотів, як інж. Коссар (контр. УНС) п-ні Кошиць, проф. Маценко, проф. Івахів та інші, наша молодь віднайшла себе і за той недовгий час вона зрозуміла ту ідею, за яку боряться їх батьки, пізнала, хто вона, хто є її нарід і які його цілі. І по сьогоднішній день бачимо ту молодь серед нашого суспільства. Імена цієї молоді зустрічаємо в англомовній частині „Свободи", у видавництвах української молоді Північної Америки і інших. Значить, наш труд видав бажані овочі.

Те все було тому дев'ять років, а як є тепер у нас?

Сьогодні ми вже маємо наші власні курси українознавства на „Союзівці". З приємністю треба ствердити, що на тих курсах минулого літа вже було двоє дітей із Канади (д-р Вахни), Нашої молоді, де б вона не родилась, не ділять простори ані кордони. Її єднає спільна кров, і спільна ідея. І тут велика заслуга УНСоюзу.

А тепер, батьки і матері, слово за вами. Живемо у вільній Америці, молодь — нема де правди діти — винародовлюється, забуває, а то й не знає рідної мови, а ми хотіли б, щоб вона збереглася при українстві і — як нас не стане — продовжувала нашу ведену працю для визволення нашого народу, зберігала і розбудовувала та збагачувала наші традиції і нашу спадщину.

І тут велику ролю повинна відіграти жінка - мати, як членка УНС. УНСоюз вже проголосив курси українознавства на цей рік. Якщо не маємо своїх дітей, додаймо охоти іншим українським батькам, щоб вони вислали своїх дітей на ці курси. Коли ж заходять фінансові труднощі, старáймось і тут знайти раду через різні організації, а головно через Відділи УНСоюзу. Я знаю, що є у нас Відділи, які мають в касі по 10,000 дол. Отже, як лише частину річного проценту, Відділ пожертвує на ту ціль, то одна молода людина може скористати з курсів. Далі, як навіть Відділ не має каси, бо й таке буває, то є на це способи, а це влаштування різних імпрез на ту ціль. А щодо студентів, то я вірю, що в кожнім Відділі, або й поза Відділом знайдеться багато вартісних юнаків і юначок, які на це заслуговували б.

Доложімо ми, українські матері, старань, щоб наша молодь і ми самі, як можемо, провели наші вакації на нашій оселі, на нашім „шматку України", яку закупив УНС, не для себе, а для своїх членів, для всієї української спільноти, а головно для нашої молоді.

Марія Демидчук,
гол. радна УНС

І. Скочиляс

ОБРАЗКИ З ЖИТТЯ

Праця організатора УНСоюзу дає мені можність — так сказати б — з-нутра приглянутись, як творились Відділи УНС та тісно з тим пов'язане суспільно - громадське життя, а рівнож можність безпосередньої обсервації життя тепер. Подаю деякі фрагменти з терену (доволі часті).

Колись... Радо збиралися наші імігранти, щоб побути разом та обмінятися думками і спільно пожуритися над своєю долею. Вони чули про УНС, хотіли заложити у себе відділ. Перші сходини були у чужій, винайміленій домівці. Не знали, як оформити Відділ. На пропозицію одного зложили по 50 центів (а були це великі тоді гроші), як запоруку, що зберуться слідуючої неділі та по засягненні інформацій заложать Відділ. Шість днів в тижні тяжкої праці та десять годин денно, і в неділю знову зібралися. Відділ став дійсністю. Це перша громадська установа в даній місцевості, у ньому концентрувалося все громадсько-суспільне життя. Виринає проблема школи, взглядно доповнення навчаня рідної мови дітей. І знову непоборна проблема — хто буде вчити. Врешті знайшли вчителя, буде доходити з другої місцевости. Москвофіли, маючи сильний протекторат батюшки-царя, під'юджують і шкодять. Доходить до цього, що тимчасове приміщення у чужій залі стає недоступне. Не має де поміститися понад сорок дітей. Та і ця перешкода не зупиняє наших піонерів. Голова Відділу УНСоюзу „перемебльовує" свою хату і приймає школу до себе. Навчання рідної мови відбувається. Це дійсно завзятий змаг у житті, щоб дітей рідного навчити. Довгі літа при Відділі УНСоюзу ведеться все громадське життя. З малих центів та імпрез зростає допомогова каса Відділу. Відділ дає почин і фінансує будову Народного Дому. Минають десятки років. Праця зрізничковується. Постають згодом другі товариства. Відділ сповнив своє громадське призначеня. За час свойого існуваня каса Відділу виплатила кілька тисяч добровільних датків та підмог для членів. Невеликий цей Відділ і тепер має коло 2,700 долярів власної готівки. Та крім цих надбань матеріяльних, Відділ сповнив ще одну найважливішу річ. Спільне співжиття і перебуваня у Відділі витворили приязнь і взаємну пошану між членами, це чи не найважливіше досягнення в громадській праці. Це короткий фраґмент життя давньої імігації.

Тепер... В кожній імігації, тим більше у масовій, є позитивні і неґативні елементи, є світла і тіні. В ім'я правди треба підкреслити, що теперішня імігація дуже багато доброго влила у народне русло, що ожило і поглибилося з її приїздом. Давня імігація відчувала брак рідної інтеліґенції, мала проблему москвофільства. Однак все це, що стояло тоді на українській плятформі, тотально включилось в українське суспільне життя. Теперішня імігація не має цих проблем. Вона сильно розбудовує і поглиблює наше життя, але... І саме суть в тому але. Є одиниці, і то, на жаль, чисельні, що попадають у квієтизм, а круг їх щораз то ширшає. Для кращого зілюстровання цієї справи наведу деякі фраґменти з розмов чи стану фактичного.

„Національна бара" не може нарікати на фреквенцію. Торгує, на здоров'я відвідувачів та на користь (ціле щастя) нашої таки установи. Та не про це іде справа. Легше нашому громадянству залишити там кілька долярів, як купити книжку, чи дати даток на суспільну ціль. Це дійсність. Відносно добре ситуований, з певною освітою, новий імігрант (має навіть „кару" таку на чотирьох колесах), має власний дім (навіть вже виплачений), працює з жінкою, а двоє дітей „якось" виховаються. Вписати дітей в члени УНСоюзу — непотрібно, бо він складає гроші в банку і дітей забезпечить. Забув сердега, що і завтрішній день невідомий нам. Те, що є додаткова асекурація, яка в випадку смерти батька звільняє дітей від вкладок, а обезпечення важне, не переконує його, бо він здоровий. Правда, що вдержання авта коштує понад 500 долярів річно, але на асекурацію цілої родини коло 100 долярів річно не стає вже. Рідна культура, фінансування її (це робить Союз від початків існування) — це також його не переконує, бо що має це спільного з асекурацією.

Такі міркування одиниць тут і там випливають не з матеріяльного убожества. У висліді відчуженість від громади батьків переноситься на дітей, а наслідки: людина з істоти соціяльної переміняється на бездушну істоту з відчуванням хвилевої насолоди переповненого шлунка. Недавно була знаменита стаття у „Свободі" на сторінці „Пластова Ватра" під наголовком „Ключ під витирачкою", в якій п. О. Кузьмович порушує проблему виховання молоді. В доповненні до порушеної проблеми додам образок з життя: В куточку кімнати „телевізія". Семилітня доня розложила книжку в кухні на столі, а сама через двері споглядає на екран. В кімнаті її мама, що вернулася змучена з праці, пильно „вачує" телевізію. Трилітній хлопчина не розуміє програми (не розуміє її і мати) та питає маму, її перешкоджає і вона „кляпсом" відганяє дитину. Відчувається холод в тому родинному житті. Напевно радо мала дитина посиділа б на колінах матері та послухала б дещо, може б навіть прочитала „Веселку" тощо, розказала. Правда, не можна генералізувати тих явищ, але вони є, вони поширюються і проявляються у різній формі. Це у різний спосіб витворює певного роду у нашій суспільності пустку, замість серця — а там, де пустка замість серця, порятунку вже немає. Не належу до песимістів, вірю в тугість і силу духа української спільноти, але розглядаю життя реально — так як дійсно є. По різних заулках і вуличках віднаходжу багато наших людей. Це робітництво, яке вже тепер відірване від всякого громадського життя. Ніхто не має там доступу ні контакту з ними. Правда, що зустрічаю там аґентів різних чужих асекураційних товариств. Є там навіть наші імігранти, які працюють в приватних асекураційних компаніях. Загал цей вже не бере навіть пасивної участи в нашому суспільному житті. Діти вже забувають рідну мову. І знову виринає нова проблема: як всю цю масу, як дітей пригорнути до нашого суспільного пня?

Порушую ці справи не лише для інформації, але для звернення уваги на ці речі і призадуми над дійсністю, яка створить нам сумну будучність, якщо не буде у нас відповідних заходів протидії.

ВИСЛІД КАМПАНІЇ ЗА ПРИЄДНЮВАННЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ ЗА МІСЯЦЬ БЕРЕЗЕНЬ 1956 Р.

Ч. Відд.	Ім'я організатора	Приєднано в березні	Разом приєдн.	Признач. квота
5	П. Барнич	1	12	20
8	В. Мандзій	1	16	15
13	А. Урбан	2	7	10
25	О. Гіббонс	1	8	10
29	О. Малищак	1	3	3
30	М. Филипс	1	3	3
33	К. Несевич	2	5	8
34	І. Магник	1	1	1
35	П. Савчак	5	21	—
35	М. Ткачук	2	—	—
38	С. Гонза	1	9	7
39	М. Рубич	4	25	20
42	П. Головачук	3	8	10
54	А. Маланчук	3	15	10
59	М. Галькевич і К. Котило	1	24	14
59	М. Галькевич	1	—	—
62	В. Бідей	1	2	2
63	С. Турко	6	8	16
68	І. Шило	1	2	1
81	А. Блавцяк	1	6	4
83	М. Опришко	1	16	12
85	О. Костюк	2	5	5
94	В. Борискевич-Бойд	3	32	40
94	Д. Квітковський	1	—	—
96	М. Драпала	1	63	4
106	Г. Дацьків	1	14	25
109	В. Звірек	1	4	2

(Закінчення на стор. 6-ій)

А. Драган

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В МИНУЛОМУ І СУЧАСНОМУ

(10)

Тепер вже настала пора, щоб з представників усіх наших товариств в Америці заснувати відповідний центральний комітет. Завданням такого Центрального Українського Народного Комітету на американській землі було б: 1) Створення політичної організації; 2) Налагодження тісних зв'язків в політичними організаціями нашої старої вітчизни по обох боках кордону, себто в Галичині і Наддніпрянській Україні; 3) Інформування американської преси про історію нашого народу і про наш нарід взагалі, про його життя та змагання; 4) Закладання політичних клюбів в Америці для здобуття політичного значення і впливів у нашій новій батьківщині; 5) Влаштовування політичних віч, свят тощо.

СПРАВИ ЕКОНОМІЧНІ

Залишилась ще одна праця для Просвітньої Комісії, яку вона давно має на думці, але якої до цього часу не могла розгорнути на ширшу скалю. Це є справа, що відноситься до економічного і господарського життя наших громад. Маємо закладати по всіх наших громадах позичково-будівельні банки, до заснування яких не потрібно майже жадного капіталу, а тільки бодай одного інтеліґентного чоловіка, який умів би вести дуже просту систему банкових книжок. Система цих банків полягає в тому, що люди сходяться, вибирають з-поміж себе голову, касира і фінансового секретаря. Комітет цей інкорпорує себе у відповідних властей на суму, наприклад, 500,000 долярів. Сума, на яку інкорпорує себе таке банкове товариство, вільна від оплати, отже кошт інкорпорації дуже малий. Після інкорпорації дотичний уряд продає акції-шери в той спосіб, що кожний член купує акцію за 100 долярів, а платить 25 центів тижнево до каси. Можна купувати по більше акцій і платити тижнево по 25 центів від кожної. Ці зложені членами-акціонерами гроші позичає банк на т. зв. першу гіпотеку-морґедж, але тільки на нерухому власність. Якщо гроші позичає нечлен, то він відразу стає членом банку, бо, крім процентів, повинен вплачувати до каси тижнево по стільки квотрів, скільки соток позичає в банку... Отже, як бачите, такі банки дуже піднесли б ощадність серед наших людей і значною мірою спричинилися б до піднесення добробуту та набування нерухомої власности, як лоти, доми, фарми і т. п.

Але на тім не можна зупинятися і треба розгортати економічну працю ширше. Така праця полягає у: 1) Заснуванні еміґраційних домів в найголовніших портах; 2) відкритті бюра посередництва праці як при еміґраційних домах, так і в кожній громаді; 3) відкритті правної канцелярії; 4) відкритті бюра пересилки грошей та аґенції корабельних карт; 5) заснуванні української книгарні, щоб постачати духову поживу для всіх наших людей по цілій Америці; 6) розбудові стипендійного фонду, з якого вже виплачено сім стипендій та плянується виплату інших..."

З цього звіту Просвітньої Комісії Українського Народного Союзу виразно видно, яку всебічну працю та яку ролю сповняв тоді УНС, охоплюючи і розвиваючи практично всі ділянки українського народного життя. Український Народний Союз був тоді й теперішнім Українським Конґресовим Комітетом, і Господарською Радою, і Шкільною Радою, і Просвітою, і Рідною Школою, і центральною репрезентацією назовні, і головним промотором всього нашого громадського життя. Проте, з пропозиції створити Центральний Український Народний Комітет бачимо, що УНСоюз вже тоді не монополізував всієї праці і всієї репрезентації виключно для себе, хоч мав на це всі права і можливості, але брав під увагу наявність інших організацій і створював такі форми, які вможливлювали б найширшу працю і співпрацю для всіх. Тієї своєї політики, часом з некористю для себе самого, як організації, але з користю для загальної української справи, тримався Український Народний Союз в дальшому своєму розвитку, практикує її й сьогодні.

КРИЗА

Найбільшу кризу пережив УНСоюз в 1914-му році на і після 13-ої конвенції, яка відбулася на початку вересня 1914 року і на якій офіціяльно змінено назву з „Руський Народний Союз" на „Український Народний Союз". Причиною тієї кризи була реформа, яка полягала у введенні модерної системи забезпечення і зобов'язання всіх членів платити місячні вкладки на підставі т. зв. „нешенел фратернал конґрес тейбл оф морталиті", себто відповідно до віку кожного члена. Головна причина, що примусила головний уряд і конвенцію УНС прийняти цю реформу була та, що асекураційні власті різних стейтів, в яких УНСоюз мав свої відділи і своїх членів, зажадали категорично, щоб Союз мав у себе вимагану законом асекураційну систему. Асекураційний закон вимагав тоді, як і тепер, щоб кожна запомогова організація, яка забезпечує своїх членів на посмертне в різних стейтах, мала в своїх фондах таке майно, яке давало б можливість оцінити грамоти всіх членів не нижче від 100%. Тим часом, оцінка грамот членів УНСоюзу в тому часі була така, що резервовий фонд, який мав тоді значення посмертного фонду, виносив тільки 101,406.23 дол., хоч для мінімальної оцінки грамот повинен був становити 593,944.83 дол. Після реформи між членами, головно старшими, виникло велике обурення, бо на підставі нової системи члени мали платити вкладку не від того віку, в якому приступили до УНСоюзу, а від того, який вони мали в часі переведення реформи, себто в 1915-му році. Проти Союзу почалася страшна аґітація конкуренційних організацій, які твердили, що така реформа не була потрібна, хоч опісля й вони самі мусіли її перевести. Все ж таки втрат зазнав тільки УНСоюз, і його членство після тієї конвенції, як це видно з табелі, вміщеної на іншому місці, зменшилося тільки у відділі дорослих членів з приблизно 19,000 під час конвенції в Боффало, до приблизно 6,000, з кінцем того року.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ БЕРЕЗЕНЬ 1956 РОКУ

ДЕП. СТАРШИХ ЧЛЕНІВ

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 5. Прокоп Михайло.
В. 13. Гагарин Григорій, Євдокія.
В. 28. Бабяк Елінор.
В. 33. Несевич Катерина, Сорочак Володимир.
В. 34. Магник Іван мол.
В. 35. Мітю Едвард Т., Николс Олена Ф., Онушканич Федір, Юстина.
В. 38. Кахнич Марія А.
В. 39. Вунецька Меланія.
В. 42. д-р Герман Юрій, Шраменко Роман, Ірина.
В. 54. Чучман Ярослав, Катерина.
В. 39. Зазуляк Василь.
В. 63. Вейлій Павло Ю., Вернат Маргарита, Броціюс Маргарита Б., Гойда Варвара Г.
В. 68. Шило Іван.
В. 81. Вамплер Йосип Р.
В. 94. Лехняк Вікторія, Солодка Ольга Г., Сузанський Кирило, Федесон Федір М.
В. 95. Морикин Ярослава.
В. 96. Заліщук Лесь.
В. 97. Бунго Роман Н.
В. 109. Новицька Павлина.
В. 112. Кулич Доротея Р.
В. 114. Кедис Катерина, Трачик Євген.
В. 125. Подній Марія, Ришко Іван.
В. 127. Серветник Петро.
В. 137. Сомик Катерина В.
В. 148. Вельська Стела.
В. 155. Іваненко Григорій.
В. 156. Вера Степан.
В. 157. Романик Франя Д.
В. 163. Сенів Микола.
В. 175. Терлецький Ярослав.
В. 179. Запорожченко Микола.
В. 191. Воднар Василь, Алеиндра; Коч Іван мол.
В. 194. Крупка Роман, Яромир, Елеонора.
В. 204. Галицький Михайло, Герта; Орт Вернер, Марлина.
В. 215. Кукувка Іван П.
В. 217. Стрілець Іван.
В. 220. Осідач Василь І., Плешкевич Роман.
В. 221. Зборовська Пелагія, Лепак Мирослав, Мартин Дмитро, Орлич Михайло, Пелех Федір, Ярослава.
В. 226. Лабяк Павло, Стефанія.
В. 234. Кардаш Григорій Г. мол.
В. 237. Волк Розалія.
В. 242. Аластик Юрій.
В. 251. Гоік Адела М.
В. 252. Єремцо Корнило, Мошак Андрій.
В. 276. Симко Степан мол.
В. 277. Баландюк Олександер Б., Лабій Михайло И.
В. 285. Корнієнко Артим, Ольга.
В. 287. Сохан Володимир Я.
В. 296. Красінський Іван Б.
В. 299. Гаховський Бронислав.
В. 304. Гаравус Марія.
В. 308. Івасишин Тома Фр.
В. 309. Арткліф Федір Е.
В. 316. Феськ Анастасія.
В. 327. Стриховський Іван, Анна.
В. 336. Гавронська Каролина, Маріянна; Зелик Анна, Красношлик Ніна.
В. 341. Швалюк Володимир, д-р Йосип С.
В. 343. Пришляк Марія.
В. 349. Федорців Дмитро, Анна.
В. 350. Велик Любомир.
В. 356. Кущик Іван.
В. 361. Вачик Осип, Комаринська Віра, Дарія; Остров Марія Ч., Семкович Анна, Шумейко Антін.
В. 370. Білоус Роман.
В. 379. Віверіто Патриція, Попович Роман, Варвара; Томків Михайло.
В. 384. Рад Параскева.
В. 385. Бунько Олена, Машталір Ірма І.
В. 386. Гладьо Іван.
В. 395. Андреюк Михайло, Сеарс Василь Ю., Федасюк Романа Г., Фурда Катерина.
В. 399. Мандибур Зенон, Ванда.
В. 406. Присташ Євген.
В. 414. Білинський Василь, Роменський Роман, Калина.
В. 421. Паржик Іванна, Шеремета Пилип.
В. 423. Даниленко Олександер, Наталія; Кулицький Федір О., Попович Степан, Надія.
В. 424. Царинник Галина.
В. 427. Пласконіс Володимир, Стеник Михайло, Раїса.
В. 432. Бонк Маргарита, Василишин Віра, Люба М.; Перейма Ольга, Яблонський Леонід.
В. 435. Тарабез Едвард.
В. 437. Телега Степанія.
В. 441. Петришин Степанія, Пиріг Євген Д., Романишин Іван, Сироїд Мартин, Тхоревський Євген, Яворська Анна.
В. 445. Костів Володимир.
В. 451. Слоцька Надія.
В. 456. Грицак Анна.
В. 471. Дорош Ярослава.
В. 473. Варан Степан.
В. 477. Драгушук Степан.
В. 487. Воробець Ольга.
В. 497. Мартинів Мирон.

ЧЛЕНИ ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

В. 44. Бугай Володимир.*
В. 48. Люліс Марія А.
В. 51. Крекота Іван.*
В. 57. Процак Андрій П.*
В. 64. Озарук Михайло.
В. 78. Смолій Юрій.
В. 83. Козак Марія.
В. 94. Атаманець Богдан Г., Коле Євстахій.*
В. 104. Бажан Василь.*
В. 127. Лехновський Іван, Катерина.
В. 174. Ганущак Антонина, Ленчук Дмитро, Анна.
В. 183. Кахній Володимир.
В. 192. Гузар Степан.
В. 194. Мельник Ірина.
В. 204. Карій Микола.
В. 211. Белей Василь 2.
В. 287. Вачинський Ярема Л., Варвара.
В. 307. Шегрин Яків.
В. 319. Еліяш Текля.
В. 327. Васик Ірина, Щесняк Марія.
В. 361. Поповняк Дмитро, Чвіль Юстина.
В. 370. Шайдицький Микола.
В. 414. Єгер Іван.
В. 427. Юркевич Михайло.*
В. 429. Мицишин Степан,* Рущин Єлисавета.
В. 430. Юцишин Анна.
В. 432. Добош Антін, Довжинська Тетяна, Друневич Володимир,* Ковальчук Антін,* Мудик Микола,* Павловський Володимир,* Попович Юліян,* Параскева; Синчак Матвій,* Фабян Петро, Степанія; Шварц Софія.
В. 445. Левандівський Мирослав.*
В. 455. Вих Мирослав, Серафина.
В. 456. Новосад Іван.
В. 457. Вронський Володимир,* Леонід.
В. 460. Зубик Василь.*
В. 464. Курило Петро,* Семенюк Карло,* Олена.
В. 471. Сербат Андрій.
В. 481. Віссель Ольга.
В. 498. Шульган Степанія.

ЧЛЕНИ ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 15. Залуцький Федір, Мирослава 2.
В. 29. Двинчик Василь.*
В. 35. Кичма Микола.
В. 42. Еліяш Степан, Параскева, Текля.
В. 70. Вальчук Анастасія.
В. 91. Головацька Галина.
В. 94. Ковалик Євген.
В. 112. Якимів Юлія.
В. 116. Петруняк Анна.
В. 152. Голяк Володимир.*
В. 153. Одежинський Богдан.
В. 158. Бабський Василь, Емілія.
В. 171. Княжинська Олександра, Семеген Володимир, Дарія І.
В. 174. Пономаренко Василь, Анна 2.
В. 175. Зеленяк Євгенія М. 2, Тирса.
В. 182. Лелет Мирослав І., Марія.
В. 219. Ірас-Хомик Анна К., Хомик Катерина.
В. 234. Марич Катерина Н., Маркусь Володимир.*
В. 257. Старовецький Данило,* Михайло,* Анна, Ольга.
В. 261. Аркотин Йосип.*
В. 292. Крафт Едвард,* Степан, Марія; Фултон Іван Ф.,* Олена А.
В. 341. Пришляк Павло.*
В. 345. Ковалів Йосип, Мирон,* Розалія; Худак Анна.
В. 349. Ясиновський Юрій, Марія.
В. 374. Назар Іван, Шегрин Яків.
В. 375. Гарасим Іван, Марія.
В. 379. Петричка Степан.
В. 399. Стахровський Дмитро,* Надія; Цурковський Борис, Валентина.
В. 432. Динко Іванна.
В. 483. Щур Дмитро, Катерина.
В. 497. Фроляк Марія.
В. 500. Кащишин Осип.*

ЧЛЕНИ, ЩО ЗМІНИЛИ КЛЯСУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 13. Ковальчик Саля.
В. 387. Самофал Василь 2, Анна 2.
В. 471. Сербат Андрій, Клавдія.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Войтович Володимир,* Данило,* Йосип,* Павло,* Марія; Франц Ольга.
В. 15. Будний Олекса.
В. 20. Бойдуй Іван, Марія.
В. 60. Шайда Михайло.
В. 76. Пристаюк Антін.*
В. 84. Воляр Федір, Гортон Анна, Муштук Петро,* Євгенія; Склепович Юрій Н.,* Анна; Федишин Іван, Софія.
В. 127. Вілоголовський Онуфрій, Вільчинський Василь, Катерина; Гладиш Степан, Дякун Андрій, Кабляк Анастасія, Машталір Степан, Чуйко Павло, Еліза; Шот Євген.
В. 153. Кущук Адам.
В. 171. Запорожець Ілля, Ковалів Василина.
В. 183. Пліхота Євген.
В. 204. Чеклюк Василь.
В. 219. Прокопович Петро,* Марія.
В. 239. Завольський Дмитро.
В. 251. Дзівин Михайло, Парно Марія.
В. 254. Платош Антін,* Явин Роман.*
В. 268. Юринець Іван.
В. 276. Питяк Марія.
В. 277. Боднар Федір, Драбовський Мирон, Михайло, Марія, Франц.
В. 320. Феш Андрій.*
В. 361. Балдун Ольга, Гупало Роман, Маргарита.
В. 362. Найдан Василь.
В. 370. Креховецький Анатоль, Лодинський Омелян, Іванна; Миронюк Григорій,* Яровий Володимир.*
В. 397. Коцан Ольга П., Софія; Орлів Іван, Анна.
В. 399. Кузик Любомир, Анна.
В. 423. Закревська Софія, Ільчишин Мартин,* Марія; Федак Михайло.
В. 424. Іхтіяров Юрій.
В. 432. Артимко Михайло, Манон Анастасія, Якубів Степан.*
В. 437. Івашко Василь.
В. 445. Максимюк Степан.*
В. 457. Григорович Петро, Клавдія; Запорожено Атанас, Анна; Рикура Макар.
В. 474. Попович Дмитро.*
В. 498. Гапало Михайло.*

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 9. Старовецький Данило,* Михайло,* Анна, Ольга.
В. 12. Береза Тетяна.
В. 69. Хархан Іван,* Сидір.
В. 70. Купчак Любомир, Марія.
В. 72. Юськевич Степан.
В. 83. Росоля Катерина, Стахнів Андрій.
В. 94. Бугай Софія.
В. 108. Якимів Юлія.
В. 121. Щур Дмитро, Катерина.
В. 163. Гарасим Іван, Марія.
В. 170. Вальчук Анастасія.
В. 200. Бабський Василь, Емілія.
В. 220. Зелізко Анна М., Кравчишин Іван, Марія; Пуцило Петро, Степан,* Степанія.
В. 221. Стахровський Дмитро,* Надія; Цурковський Борис, Валентина.
В. 252. Петричка Степан.
В. 295. Свістель Юрій.
В. 307. Шегрин Яків.
В. 317. Костів Анастасія, Плюта-Дидик Олена.
В. 319. Двинчик Василь,* Еліяш Степан, Параскева, Текля.
В. 341. Гула Йосип.*
В. 361. Грицковян Іван, Олена.
В. 364. Крафт Едвард,* Степан, Марія; Фултон Іван Ф.,* Олена А.
В. 371. Дикий-Банах Романа.
В. 385. Ковалів Йосип, Мирон,* Розалія; Худак Анна.
В. 395. Аркотин Йосип,* Голяк Володимир,* Ірас-Хомик Анна К., Марич Катерина Н., Маркусь Володимир,* Петруняк Анна, Ясиновський Юрій, Марія; Хомик Катерина.
В. 432. Фроляк Марія.
В. 445. Кащишин Осип.*

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗІ ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ:

В. 3. Кемпа Олекса.*
В. 7. Пласконіс Анна.
В. 39. Андрусишин Павло.*
В. 44. Бугай Володимир.*
В. 51. Крекота Іван.*
В. 57. Процак Андрій П.
В. 59. Крушляк Катерина К.
В. 64. Озарук Михайло.
В. 67. Дацько Федір.*
В. 86. Сембрат Анна М.
В. 94. Коле Євстахій.*
В. 96. Маховський Василь,* Володимир.*
В. 104. Бажан Василь.*
В. 113. Вілянич Василь.*
В. 130. Семуш Олександер.
В. 146. Когут Андрій.
В. 155. Дригинич Іван.*
В. 156. Кіфе Анастасія.
В. 183. Кахній Володимир, Шустер Ірина.
В. 192. Гузар Степан.
В. 217. Козак Михайло.
В. 238. Лисенко Семен, Євдокія.
В. 239. о. Уляницький Антін А.
В. 251. Кляйн Наталія.
В. 304. Ісень Доротея.
В. 361. Катулька Катерина, Чорний Володимир.*
В. 379. Семеник Яким.*
В. 387. Самофал Василь, Анна.
В. 408. Гришко Анастасія.
В. 429. Рущин Єлисавета.
В. 432. Савюк Віра, Фабян Петро, Степанія.
В. 441. Николайчук Михайло.*
В. 457. Вронський Володимир,* Леонід.
В. 460. Зубик Василь.*

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 277. Ярдан Дмитро.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАЧЕНОЮ ПОВНОЮ СУМОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 40. Амідон Осипа.
В. 45. Кобзар Володимир І.*
В. 67. Кливак Йосип.*
В. 75. Баран Володимира.
В. 204. Гурман Іван, Катерина; Душник Анастасія.
В. 206. Лавос Софія И.
В. 217. Колдан Михайло,* Сорохтій Іван.*
В. 287. Мамчур Степан В.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА ВИПЛАЧЕНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 8. Алекса Григорій,* Анна.
В. 22. Притула Йосип А.*
В. 45. Вавриків Марія.
В. 54. Мазур Степанія С.
В. 76. Цап Петро.
В. 83. Опришко Анна.
В. 96. Кульчицька Анна.
В. 125. Лемак Марія.
В. 143. Савран Іван А.*
В. 171. Гіль Софія.
В. 204. Кравець Дмитро, Чайка Марія.
В. 206. Вецаль Марія.
В. 217. Ковба Вінкентій,* Шевчук Магдалина.
В. 230. Васько Марія.
В. 266. Гребінчак Анастасія.
В. 286. Гутер Анна.
В. 289. Шевчук Іван.*
В. 292. Коваль Михайло,* Терлецький Василь.*
В. 312. Шарик Мирон.*
В. 336. Калмук Марія.
В. 355. Занько Іван.*
В. 361. Сучик Степан.*
В. 367. Вабій Василь,* Сидор Іван.
В. 375. Войко Василь.*
В. 390. Каламин Олександер.

ЧЛЕНИ, ЩО ПОМЕРЛИ:

В. 6. Плетеник Василь.*
В. 8. Кренца Тома.
В. 25. Отев Марія.
В. 30. Пецьо Марія.
В. 42. Вілях Дмитро.
В. 52. Бішко Текля.
В. 65. Шургот Марія.
В. 67. Брухівська Осипа.
В. 91. Боднар Михайло.
В. 94. Білевич Михайло.*
В. 96. Король Степан.
В. 102. Будзик Катерина, Пацула Петро.
В. 115. Бандрівська Катерина.
В. 124. Олійник Іван.*
В. 147. Бошко Анна, Малий Іван.*
В. 156. Закорченна Ксеня.
В. 160. Заборська Христина.
В. 179. Гадзеґа Григорій.*
В. 184. Дупей Юрій.
В. 187. Зілинський Михайло.
В. 192. Брикайло Василь.
В. 204. Баран Євдокія.
В. 213. Гавадзин Мінні.
В. 217. Базарницький Степан, Юрів Пилип.*
В. 233. Задорожний Іван.
В. 234. Попо Матвій.*
В. 238. Кудрик Олекса.*
В. 242. Каламун Василь.
В. 245. Рогоза Петро.
В. 272. Шупка Марія Г.
В. 278. Турчин Семен.
В. 287. Маґура Петро.*
В. 290. Козуб Марія.
В. 292. Назарук Василь 2.
В. 324. Бурак Микола.
В. 337. Семенків Петро.
В. 338. Драб Анастасія.
В. 339. Збирак Текля.
В. 357. Чорномаз Павло.*
В. 361. Осадчук Марія.
В. 364. Базар Дмитро.
В. 370. Лисий Михайло.*
В. 421. Михнів Федір.
В. 432. Котович Маріян, Харко Петро.
В. 473. Білик Федір.*
В. 490. Яцентий Костянтин.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком березня 1956 р. було в У. Н. Союзі повнолітніх членів	49,580
В місяці березні 1956 р. прийнято нових	157
В місяці березні 1956 р. прийнято наново	62
В місяці березні 1956 р. прийнято з переступ. листами	63
В місяці березні 1956 р. прийнято з інших кляс обезпеч.	7
В місяці березні 1956 р. прийнято зі старого роду обезп.	—
Разом	48,869
В місяці березні 1956 р. суспендовано	94
В місяці березні 1956 р. відійшли з переступ. листами	64
В місяці березні 1956 р. відійшли до інших кляс обезпеч.	5
В місяці березні 1956 р. відійшли до нового роду обезпеч.	—
В місяці березні 1956 р. відійшли зо зворотом у готівці	41
В місяці березні 1956 р. відійшли на безплатне продовж.	1
В місяці березні 1956 р. відійшли з виплаченим обезпеч.	11
В місяці березні 1956 р. відійшли на виплачене обезпеч.	30
В місяці березні 1956 померли	51
Разом	297
З кінцем місяця березня 1956 р. в УНСоюзі було дорослих членів	49,572

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ І СУМАМИ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД:

В клясі 1 на $ 250	3
В клясі 1 на $ 500	55
В клясі 1 на $ 750	9
В клясі 1 на $1000	117
В клясі 1 на $1500	5
В клясі 1 на $2000	1

НОВІ РОДИ:

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя

В клясі 2- 500 на $ 500	397
В клясі 2-1000 на $1000	259
В клясі 2-1500 на $1500	4
В клясі 2-2000 на $2000	3

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 років

В клясі 3- 500 на $ 500	5,951
В клясі 3-1000 на $1000	4,638
В клясі 3-1500 на $1500	64
В клясі 3-2000 на $2000	55
В клясі 3-2500 на $2500	7
В клясі 3-3000 на $3000	6
В клясі 3-3500 на $3500	—

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 років (Ендавмент)

В клясі 4- 500 на $ 500	4.474
В клясі 4-1000 на $1000	2,305
В клясі 4-1500 на $1500	52
В клясі 4-2000 на $2000	42
В клясі 4-2500 на $2500	4
В клясі 4-3000 на $3000	9
В клясі 4-3500 на $3500	—
В клясі 4-5000 на $5000	—

Нове обезпеченення на ціле життя для давних членів

В клясі 5- 100 на $ 100	2
В клясі 5- 250 на $ 250	116
В клясі 5- 500 на $ 500	2,759
В клясі 5- 750 на $ 750	386
В клясі 5-1000 на $1000	6.069
В клясі 5-1500 на $1500	149
В клясі 5-2000 на $2000	41

Нове обезпечення на ціле життя для нових членів

В клясі 6- 250 на $ 250	2
В клясі 6- 500 на $ 500	4,691
В клясі 6- 750 на $ 750	1
В клясі 6-1000 на $1000	3,219
В клясі 6-1500 на $1500	40
В клясі 6-2000 на $2000	22
В клясі 6-2500 на $2500	2
В клясі 6-3000 на $3000	2
В клясі 6-різні суми	49

Нове обезпечення на ціле життя для нових членів

В клясі 21- 500 на $ 500	2,378
В клясі 21-1000 на $1000	916
В клясі 21-1500 на $1500	25
В клясі 21-2000 на $2000	14
В клясі 21-2500 на $2500	7
В клясі 21-3000 на $3000	8
В клясі 21-3500 на $3500	2
В клясі 21-4000 на $4000	2
В клясі 21-4500 на $4500	2
В клясі 21-5000 на $5000	2

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 років

В клясі 22- 500 на $ 500	2,737
В клясі 22-1000 на $1000	2,377
В клясі 22-1500 на $1500	37
В клясі 22-2000 на $2000	67
В клясі 22-2500 на $2500	10
В клясі 22-3000 на $3000	14
В клясі 22-3500 на $3500	7
В клясі 22-4000 на $4000	2
В клясі 22-4500 на $4500	1
В клясі 22-5000 на $5000	4

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 65-го року життя

В клясі 23- 500 на $ 500	170
В клясі 23-1000 на $1000	91
В клясі 23-1500 на $1500	5
В клясі 23-2000 на $2000	11
В клясі 23-2500 на $2500	2
В клясі 23-3000 на $3000	5

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 років

В клясі 24- 500 на $ 500	2,513
В клясі 24-1000 на $1000	1,640
В клясі 24-1500 на $1500	32
В клясі 24-2000 на $2000	57
В клясі 24-2500 на $2500	9
В клясі 24-3000 на $3000	11
В клясі 24-3500 на $3500	7
В клясі 24-4000 на $4000	1
В клясі 24-5000 на $5000	3

Обезпечення платне за життя з вкладками до 65-го року життя

В клясі 25- 500 на $ 500	193
В клясі 25-1000 на $1000	152
В клясі 25-1500 на $1500	4
В клясі 25-2000 на $2000	15
В клясі 25-2500 на $2500	4
В клясі 25-3000 на $3000	10
В клясі 25-3500 на $3500	9
В клясі 25-4000 на $4000	2
В клясі 25-5000 на $5000	3
Разом	49,572

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ

В. 8. Булат Марія А.
В. 25. Гула Ігор.
В. 29. Слюсарчик Іванна М.
В. 30. Залинський Теофіл.
В. 35. Онушканич Маріянна, Юрій В., Ярослав.
В. 39. Тишко Богдан Н. 2, Марія І.
В. 54. Чучман Єва.
В. 59. Жолобко Маргарита А.
В. 62. Верри Патриція К.
В. 63. Бобак Марко І., Гнатів Анна К.
В. 83. Малень Михайло І.
В. 85. Монсорно Патриція А. 2.
В. 94. Когут Анна М.
В. 106. Чайковський Ігор.
В. 112. Кулидж Марко В.
В. 115. Волощук Марія А.
В. 118. Шевчук Ольга А.
В. 125. Струць Роман Ст.
В. 130. Піх Богдан Ст.
В. 142. Сенчій Роберт Ю.
В. 146. Гещук Каролина А., Головатий Михайло В.
В. 156. Цвик Ґері Я.
В. 171. Козак Михайло П.
В. 173. Тинслей Джойс М.
В. 191. Боднар Діяна Л., Ірина.
В. 194. Бойд Антін, Василь, Іванна.
В. 200. Малафі Іванна А., Шнеп Каролина А.
В. 204. Боттер Діяня, Лідія, Тома; Галицький Віра, Микола, Софія.
В. 218. Мельник Степан Я.
В. 219. Наливайко Михайло, Шмуляк Андрея М.
В. 220. Хомик Іван мол.
В. 221. Березовський Павло, Ковальчук Анна, Пелех Геновефа, Ірина; Салдан Марта М.
В. 226. Лабяк Богдан, Вероніка М.
В. 230. Ваґан Юлія Л.
В. 234. Келбаса Генрих И., Муха Степан П., Яськів Богдан.
В. 240. Дубик Володимир А., Ільчишин Люба Хр.
В. 242. Найдук Марія К.
В. 245. Кіржецька Надія Д.
В. 251. Гоїк Давид.
В. 256. Сан Філіппо Вінкентій.
В. 267. Каплун Павло Т., Роберт Р.
В. 271. Гомерда Ольга І.
В. 277. Романів Ярослав Ю.
В. 285. Корнієнко Олексій.
В. 292. Гузиляк Денис Є.
В. 305. Корінчак Тома І.
В. 307. Меннінґ Лука А.
В. 316. Літовченко Йосип, Пилипяк Анна М., Феськ Марія.
В. 317. Вурак Марія Т.
В. 320. Зінкевич Аркадій Б., Віталій Б.
В. 327. Дуляк Анна М., Степанків Федір, Стриховська Христина.
В. 331. Клукер Михайло В.
В. 341. Швалюк Катерина А.
В. 349. Федорців Марія, Роман; Ясиновська Оксана.
В. 355. Бревка Богдан.
В. 361. Вачик Оксана Т., Пацура Степан, Савицький Павло Д.
В. 364. Білецький Роман М.
В. 370. Білоус Анна Н.
В. 371. Гут Марія К.
В. 379. Козак Люба К., Мартинців Леся О., Попович Марія, Ступень Фридрих.
В. 384. Венгрин Степан Н.
В. 385. Мандибур Віра Л., Спасик Федір Д.
В. 391. Климчик Іван Ф.
В. 397. Влизнюк Анна, Михайло.
В. 406. Косидар Черил А.
В. 414. МекҐюр Бріян, Телюк Тетяна Хр.
В. 421. Віте Дебора Д., Гавкслей Андрея О.
В. 423. Капечук Остап, Попович Галина, Зенон, Софія.
В. 427. Юрків Юліян В.
В. 430. Ольховецький Марія І., Роман А.; Рогович Орися.
В. 432. Качмар Анна Ю.
В. 439. Бендик Карін А.
В. 441. Ботос Александра, Віра; Іванишин Петро Д., Курійчук Михайло Ю., Сироїд Петруся Дж., Роберт А.
В. 448. Мазуркевич Михайло, Русин Іван И.
В. 451. Слоцька Віра Г., Люба А.
В. 461. Балабан Михайло.
В. 464. Івасик Зиновій.
В. 471. Дорош Ярослав.
В. 476. Маряк Анна П.
В. 478. Федун Павло Ст.
В. 487. Воробель Ірина О., Денисюк Марта І.

ДІТИ ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

В. 2. Грибович Калина.
В. 127. Лехновський Ірина, Марія, Степан.
В. 171. Шкляр Микола Б.
В. 174. Ганущак Любомир, Остап, Ярослав; Ленчук Мирослава, Тарас.
В. 177. Хоптовий Йосип М., Карло М.
В. 180. Давенпорт Юнес А.
В. 251. Жеруха Йосип Л.
В. 277. Підляк Михайло, Ніна.
В. 327. Щесняк Галина Ч., Йосип В.
В. 339. Морис Кетлін А., Патриція К.; Сбраччія Марія А.
В. 430. Ющишин Анна, Мирослав.
В. 432. Вайний Донна І., Колин Степанія А., Литвин Володимир, Медвідь Володимир, Емілія 2; Оробець Христина Л., Рудик Дебора А., Рурик-Ласкевич Зенон В., Трутяк Мирослав Ст., Хлібак Наталія С., Шелюк Віра О.
В. 439. Андрухів Роберта М., Скрипник Іван М.
В. 464. Матичак Володимир, Семенюк Данило, Микола.

ДІТИ ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИЛИ ЛИСТАМИ:

В. 15. Залуцький Ігор 2.
В. 158. Бабський Осипа, Степан И.
В. 174. Пономаренко Андрій, Марія К.
В. 175. Зеленяк Ігор 2, Тирса.
В. 182. Лелет Софія М. 2.
В. 257. Старовецький Лев.
В. 268. Вучко Марія Р., Михайлина К.
В. 292. Фултон Денис І., Федір Е.
В. 385. Фурда Катерина.
В. 399. Цурковська Ольга Т.
В. 432. Динка Леся, Романюк Борис, Тарас.
В. 483. Щур Юлія М.

ДІТИ, ЩО ЗМІНИЛИ КЛЯСУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 94. Гицак Петро, Роман.
В. 277. Підляк Михайло, Ніна.
В. 321. Бучковський Володимир В., Микола, Михайло, Олена, Степанія, Чеслав.
В. 372. Шніцер Роман.
В. 387. Самофал Олександер В.
В. 430. Іванів Карло, Матковська Анна. М.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 8. Шевців Василь, Йосип А.
В. 38. Рущак Давид А., Черил М.
В. 39. Татусько Іванна.
В. 57. Коба Юрій Є.
В. 62. Розенбавм Іван.
В. 63. Ольшак Іван.
В. 85. Шренк Адольфина, Альма, Брунгільда, Володимир, Каролина.
В. 94. Муштук Роксоляна.
В. 96. Поверс Едвард В. 2.
В. 127. Вільчинська Ірина Л., Ольга 2.
В. 163. Сущук Володимир.
В. 171. Куцмида Ілля, Мельник Тамара.
В. 179. Полавська Розалія М.
В. 183. Медвідь Михайло А.
В. 204. Шалайко Ірина С., Петро мол., Роман, Тереса А.
В. 219. Райца Ричард А., Роберт В.
В. 226. Турок Іванна.
В. 251. Гоік Семен, Мальчак Григорій, Ричард; Стасик Даниило І., Янівська Розалія М.
В. 271. Дурланд Єлисавета.
В. 277. Підляк Михайло, Ніна.
В. 348. Васюта Надія, Ярослав.
В. 361. Балдун Ірина.
В. 385. Кассиян Оксана.
В. 399. Кузик Тамара.
В. 423. Ільчишин Анна, Володимир; Менцінська Зоріянна Л.
В. 432. Наконечний Микола.
В. 436. Ковалець Ярина Е.
В. 457. Петренко Людмила, Святослав.
В. 461. Ожог Денис І.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 9. Старовецький Лев.
В. 12. Береза Степан 2.
В. 70. Купчак Лідія.
В. 83. Росоля Іван, Ірина, Марія, Ольга, Ярослава.
В. 121. Щур Юлія М.
В. 200. Бабський Осипа, Степан И.
В. 219. Фурда Катерина.
В. 220. Кравчишин Іван, Г., Марія; Пуцило Іванна І., Норман П.
В. 221. Цурковська Ольга Т.
В. 361. Грицковян Лідія, Марія.
В. 364. Фултон Денис І., Федір Е.
В. 423. Залуцький Мирон В.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У.Н.С.:

В. 28. Бабяк Елінор.
В. 94. Федесон Федір М.
В. 96. Морикин Ярослава.
В. 97. Бунго Роман.
В. 215. Кукувка Іван.
В. 220. Осідач Василь І.
В. 234. Кардаш Григорій мол.
В. 237. Волк Розалія.
В. 242. Аластик Юрій.
В. 277. Лабій Михайло.
В. 336. Гавронська Каролина.
В. 379. Недогін Петруня (Віверіто Патриція).
В. 385. Машталір Ірма.
В. 395. Фурда Катерина.
В. 406. Присташ Євген.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗІ ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ:

В. 16. Ільків Володимир.
В. 117. Візель Патриція А., Роберт Р.
В. 180. Давенпорт Юнес А.
В. 217. Шевчук Марія, Розалія.
В. 221. Мухаір Олена.
В. 226. Турок Євгенія.
В. 227. Ялечко Евангелина.
В. 423. Дибас Віргінія.
В. 432. Рурик-Ласкевич Зенон В., Хлібак Наталія С.
В. 439. Скрипник Іван М.
В. 445. Тарновецька Ірина О.
В. 469. Партика Мирослав Ц., Тарас І.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАЧЕНОЮ ПОВНОЮ СУМОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 57. Кобаса Роман І., Малецький Тома.
В. 75. Гаврильців Павлина 4.
В. 80. Біндас Варвара А.
В. 125. Куропась Віра І.
В. 130. Ля Морте Ольга 5.
В. 143. Левонюк Доротея О. 2.
В. 200. Коцопій Ярослав.
В. 221. Васильовський Володимир П.
В. 238. Мигован Зиновія 2.
В. 252. Беш Аліція С. 2, Ривак Волес С. 2.
В. 266. Коринкевич Анна М., Папура Надія.
В. 301. Циранник Аліція И.
В. 319. Сенчакович Михайло мол.
В. 341. Лисий Віра 5.
В. 355. Рак Юрій, Солонинка Цицилія.
В. 372. Ярема Юрій.
В. 427. Медвідь Володимир, Цибуляк Євген В.
В. 432. Василишин Віра Н., Волошин Надія, Ореста; Карван Михайло М., Кос Наталія.
В. 443. Балан Василь.
В. 456. Могилюк Наталія.
В. 470. Леник Роман М. 2, Ярослава 2.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА ВИПЛАЧЕНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 445. Стебницька Віра Л.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком березня 1956 р. було в УНСоюзі дітей членів	21,585
В місяці березні 1956 р. прийнято нових	136
В місяці березні 1956 р. прийнято наново	43
В місяці березні 1956 р. прийнято з переступ. листами	22
В місяці березні 1956 р. прийнято з інших кляс обезпеч.	14
Разом	21,800
В місяці березні 1956 р. суспендовано	61
В місяці березні 1956 р. відійшли з переступ. листами	23
В місяці березні 1956 р. відійшли до старших чл. УНС	15
В місяці березні 1956 р. відійшли до інших кляс обезпеч.	14
В місяці березні 1956 р. відійшли зі зворотом у готівці	16
В місяці березні 1956 р. відійшли з виплаченим обезпеч.	48
В місяці березні 1956 р. відійшли на виплачене обезпеч.	1
В місяці березні 1956 р. відійшли на безплатне продовж.	—
В місяці березні 1956 померли	—
Разом	178
З кінцем місяця березня 1956 р. в УНСоюзі було дітей членів	21,622

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТ.

В клясі 1-ій на $ 500	2,722
В клясі 2-ій на $ 400	599
В клясі 3-ій на $ 100	1,422
В клясі 4Р на $ 250	167
В клясі 4Р на $ 500	3,892
В клясі 4Р на $1000	1,843
В клясі 5Е на $ 250	287
В клясі 5Е на $ 500	4,806
В клясі 5Е на $1000	1,768
В клясі 6С на $ 500	1,132
В клясі 6С на $1000	661

ГОЛОВНИЙ УРЯД У. Н. СОЮЗУ

НОВІ КЛЯСИ:

E20 на $ 500	575
E20 на $1000	427
E20 на $1500	1
E20 на $2000	2
E20 на $2500	1
E18 на $ 500	214
E18 на $1000	303
E18 на $1500	1
E18 на $2000	11
E18 на $3000	3
E65 на $ 500	1
E65 на $1000	1
P20 на $ 500	317
P20 на $1000	441
P20 на $2000	4
P20 на $3000	1
P65 на $ 500	15
P65 на $1000	5
Разом	21,622
З кінцем місяця березня 1956 в У. Н. Союзі було всіх забезпечених	71,194

УВАГА,

яку кожний відділовий урядник і член УНСоюзу повинен прочитати і відповідно до неї достосуватись.

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошені в рекордовім звіті за березень 1956 р. суспендованими, можуть бути прийняті наново в члени УНСоюзу, якщо зголосяться до секретарів своїх відділів і заплатять за час суспензи залеглі вкладки, як це постановляє статут організації; інакше, вони будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв з винятком тих прав, які є застережені грамотою і статутом. Те саме відноситься також до тих членів які впродовж березня 1956 р. взяли переступні листи й ще досі не зголосилися з ними до інших повноправних Відділів УНСоюзу.

Г. Герман, гол. секр.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. КАСИРА У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ БЕРЕЗЕНЬ 1956 РОКУ

ДЕП. СТАРШИХ ЧЛЕНІВ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1*	585.10
2	264.37
3	209.14
5	641.59
6	133.74
7	190.32
8	450.36
9	159.81
10	139.07
11	189.67
12	137.39
13	262.33
14	603.81
15*	110.98
16	58.88
17	58.88
18	107.70
20	637.96
21	214.50
22	214.86
23	153.22
24	119.23
25	389.70
26	27.17
27	522.97
28	152.00
29	369.66
30	98.86
31	123.70
32	24.21
33	254.91
34	12.79
35	90.89
36	246.96
37	233.71
38	351.16
39	935.51
40	69.82
41	52.05
42	427.69
43	48.48
44	149.92
45	845.82
46	149.32
47	89.2[illegible]
48	75.94
49	208.45
50	83.73
51*	213.17
52	141.58
53	162.26
54	135.97
55	223.49
56	190.52
57	486.71
59	636.56
60	54.67
61	124.05
62	224.22
63	660.92
64	239.89
65	224.43
66	59.86
67	166.75
69	326.98
70	454.14
71	123.83
72	61.32
73	132.49
74	43.34
75	344.67
76	469.53
77	48.88
78	79.23
79	18.66
80	86.23
81	149.85
83	351.49
84	240.77
85	226.96
86	172.60
89	54.18
90	286.17
91	363.62
92	15.24
93	146.38
94	1,646.80
95	39.72
96	473.28
97	259.41
98	87.28
89	166.15
100	238.06
101	31.74
102	1,042.23
103	197.07
104	221.29
105	357.92
106	899.60
107	202.84
108	119.25
109	154.41
110	12.32
111	56.37
112	273.41
113	141.50
114*	765.98
115	158.46
116	160.71
117	276.22
118	133.83
119	128.84
120	396.38
121	216.84
122	41.58
123	156.94
124	148.91
125	397.08
126	101.73
127	1,125.30
128	118.72
129	38.25
130	943.42
131	46.35
132	160.73
133	344.99
134	142.93
135	39.87
137	228.61
138	92.26
139	84.13
140	219.18
141*	34.47
142	373.23
143	272.39
144	110.63
145	88.59
146	373.32
147	647.01
148	60.04
149	127.09
150	349.66
152	169.07
153*	93.52
154	38.85
155	831.99
156	496.05
157	44.87
158	388.74
159	71.41
160	158.37
161	683.83
162	22.00
163	588.54
164	415.94
165	87.66
166	82.03
167	112.69
168	250.11
169	28.64
170	545.97
171	185.28
172	86.06
173	253.41
174*	113.01
175	507.84
176	242.75
177	228.58
178	336.01
179	310.91
180	184.96
181	96.83
182	263.75
183	213.91
184	137.70
185	81.43
186	80.88
187	90.78
188	47.86
189*	424.58
190	42.15
191	401.24
192	260.95
193	32.91
194*	889.89
195	25.26
196	52.49
197	24.71
198	15.35
199	63.50
200	475.58
201	48.84
202	36.87
203	89.13
204	1,588.02
205	46.71
206	699.91
207	83.53
208	32.82
209	40.35
210	156.37
211	249.04
212	75.97
213	238.54
215	198.38
216	10.90
217	929.94
218	394.29
219	795.92
220	650.83
221	3,053.44
222	75.07
223	467.77
224	169.26
225	12.88
226	46.45
227	31.40
228	55.20
229	104.49
230	894.78
231	9.84
232	71.50
233*	547.06
234	320.85
235	52.84
236	249.44
237	255.10
238	738.95
239	475.24
240	951.67
241	144.02
242	315.67
243	79.81
244	28.07
245	309.83
246	79.41
247	220.35
248	112.61
249	33.38
250	6.90
251*	851.39
252*	666.97
253	157.31
254	513.69
255	39.65
256	254.45
257*	214.77
258	19.82
259	335.12
260	134.18
261	160.45
262	175.80
263	37.84
264	48.00
265	128.09
266	894.13
267	181.79
268	155.38
269	20.84
270	383.25
271	458.50
272	67.10
273	28.72
274	291.61
275	82.79
276	404.58
277	1,147.79
278	30.80
279	33.73
280	231.04
281	553.11
282	44.13
283	258.44
281	146.92
285	125.11
286	206.75
287	701.89
288	277.91
289	214.21
290	159.08
291*	550.96
292	1,523.41
293	363.97
294	27.29
295	388.99
296	318.79
297	21.88
298	128.00
299*	301.98
300	127.94
301	493.15
302	23.72
303	75.08
304	533.58
305	231.11
306	137.67
307	126.72
308	148.53
309	94.14
310	223.20
311	30.34
312	82.71
313	18.90
314	10.93
315	21.99
316	700.37
317	142.69
318	158.47
320	389.87
321	186.54
322	57.84
323	207.20
324	266.93
325	633.96
326	76.96
327	407.05
328	94.17
329*	54.87
330	301.69
331	114.21
332	124.27
333	146.17
334	483.98
335	81.93
336	683.62
337*	133.07
338	336.03
339	176.59
340	13.25
342	282.66
343	283.11
344	101.27
345	195.92
347	261.86
348*	656.49
349	62.61
350	322.56
351	61.73
352	214.71
353	250.63
355	209.37
356	191.83
357	71.85
361	3,792.95
362	230.88
363	108.84
364	1,191.79
365	49.24
366	14.93
367	954.95
368*	52.53
369	291.19
370	646.69
371	623.18
372	262.83
373	67.83
374	250.40
375	390.20
376*	478.35
377*	25.08
378	152.56
379	2,481.76
380	120.08
381	20.56
382	25.43
383	306.82
384	83.50
385	518.97
386	95.44
387	46.53
388	440.88
389*	122.19
391	60.03
392	11.51
393	120.03
394	33.93
395	195.39
396	47.58
397	406.33
398	40.64
399	239.36
401	20.06
402*	36.15
403	115.73
405	49.18
406	232.21
407	36.92
408	19.48
409	82.93
410	14.74
411	22.04
412	145.84
413	158.46
414	579.15
415*	30.52
416	6.64
417*	12.42
418	120.62
419	11.82
420*	34.24
421	95.93
422	28.40
424	64.44
425*	65.76
427	320.40
428	219.76
429*	111.09
430	1,023.72
432	3,881.79
433	93.11
435	65.81
437	527.61
438	93.15
439*	265.34
441	615.65
443*	19.45
444*	256.51
445	713.35
446	171.21
447	142.57
418	48.25
449	3.66
450	5.96
451	35.04
452	144.73
453	58.46
454	12.62
455	99.14
456*	325.07
457	476.46
458	508.00
460	105.50
461	127.67
462*	62.63
463*	61.36
464	435.65
466	139.81
467	55.24
468*	52.13
471	202.71
472*	457.26
473*	1,196.22
474	77.62
475	32.47
476	96.68
477	120.03
478	37.03
479*	107.63
480*	100.05
481	161.61
482	69.28
483	173.28
484	261.04
486	30.49
487	227.42
488	14.72
489	246.59
490	82.88
491	11.82
492	4.02
493	15.58
495	9.17
497*	284.51
498	238.22
499	21.48
500	46.56
501	17.49
503*	53.25
504	385.10
505*	123.14
506	31.78

З місячних вкладок від членів обезпечених в нових родах обезпеч. ___ $122,032.17

При відділах, означених зіркою (*), в даних сумах є включені залеглі місячні вкладки.

Відділ	Заплатив
1*	9.00
8	2.42
28	2.37
30	5.96
33	5.73
37	2.99
39	66.01
65	8.81
70	5.07
83	2.86
90	4.40
101	3.04
106	1.26
112	4.11
117	4.86
127	3.37
143	6.50
147	21.11
170	3.72
185	5.66
206	2.65
209	2.82
216	4.57
221	1.88
234	15.70
237	2.88
243	4.60
245	1.06
264	2.76
274	1.49
275	10.36
278	1.15
286	23.14
305	3.91
316	1.41
321	3.93
335	3.70
336	8.73
342	3.24
367	3.71
370	3.68
384	13.78
388	5.28
482	2.86

З місячних вкладок від членів обезпечених в старім роді обезпеч. ___ $ 301.54

Разом з місячних вкладок від членів	$122,333.71
Відсотки від бондів	45,806.71
Відсотки від морґеджів	2,345.14
Відсотки від членських позичок	1,465.79
Чинш від реальностей	1,267.86
Прихід друкарні і книгарні	16,632.46
Заробок при виміні валюти	4.69
Уневажнена нагорода за нових членів	13.00
Зворот позички до народного фонду	5.00
З переносу федерального податку за поміч. сили	903.05
З переносу стейтового податку за помічні сили	48.18
З переносу резерви за переписаних членів з молодечого департаменту до департаменту старших членів	107.00
З переносу інших фондів за членів молодечого департаменту до депар. старших членів	15.15
З переносу виплаченої нагороди за нових членів молод. департ. до адміністрац. фонду старших членів	2,074.60
З переносу виплаченої нагороди для предсідників і касирів за нових членів мол. деп. до адміністраційного фонду	1,119.00
Сплати морґеджів	5,217.14
Сплати чл. позичок	4,295.13

Сирітські части по бл. п.:

Відділ:
437 Дух Анастазія ___ 250.00

Разом $203,903.61

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

Відділ		
3	Сухорський Михайло (O-500)	500.00
3	Сухорський Михайло (P-1000)	1,000.00
3	Сухорський Михайло (Д-1)	1,000.00
8	Кренца Тома	1,000.00
38	Качурак Іван	1,000.00
38	Форнальчик Дмитро	500.00
42	Непик Текля	750.00
43	Кук Анна (T-1000)	1,000.00
43	Кук Анна (W-1000)	1,500.00
65	Шурґот Марія	500.00
67	Брухівська Йосифина	500.00
96	Король Стефан	1,000.00
102	Пацула Петро	1,000.00
107	Сербин Марія	500.00
142	Соболовський Мих.	1,000.00
147	Бошко Анна	500.00
156	Борсук Іван	500.00
156	Закорчена Ксеня	1,000.00
160	Заборська Христина	500.00
179	Наджеґа Григорий	500.00
187	Зилінський Михайло	1,000.00
199	Доскоч Йосиф	1,000.00
204	Пшик Яків	500.00
204	Баран Евдокія	500.00
211	Ґеба Альбіна	500.00
213	Ґавазин Міні	500.00
217	Базаріцький Стефан	750.00
221	Максимюк Дмитро	500.00
232	Кічан Юлія	1,000.00
233	Задорожний Іван	500.00
234	Попо Матей	1,000.00
242	Каламун Василь	1,000.00
283	Софінський Филип	500.00
290	Козуб Марія	1,000.00
324	Вурак Микола	1,000.00
329	Гавриляк Петро	1,500.00
338	Драб Анастазія	1,000.00
350	Креніцький Дмитро	750.00
393	Костек Йосиф	500.00
432	Котович Маріян	500.00
437	Дух Анастазія	500.00

Інші виплати посмертного фонду:

Відійшли з виплаченим обезпеченням в готівці (ендавмент)	8,000.00
Грошеві звороти	4,534.91
Виплати на реальности в Джерзі Сиґі, Н. Дж.	375.16
Відсотки на закуплених бондах (accrued)	783.06
Дивіденда для прийнятих наново членів	32.58

Виплати запомог з фонду запомогового

Відділ		
1	Копистянський Іван	35.00
7	Сабульська Анна	25.00
10	Глива Василь	40.00
11	Борсук Катерина	25.00
20	Квасняк Каролина	25.00
24	Дрогомерецька Катер.	25.00
48	Фещак Дмитор	25.00
48	Салена Михайло	25.00
56	Когут Василь	25.00
56	Куцло Теодор	25.00
65	Лесняк Марія	30.00
76	Витязь Анна	30.00
80	Товт Павло	45.00
91	Скирпан Михайло	40.00
99	Лавний Петро	40.00
102	Ґерич Микола	35.00
102	Притуляк Мафтей	35.00
103	Ясінський Микола	35.00
109	Курник Катерина	25.00
109	Курник Семен	25.00
109	Мороз Олекса	35.00
109	Щепко Дамян	35.00
112	Кобилянська Анна	25.00
116	Стадник Олександра	30.00
135	Мовчан Андрій	35.00
155	Лишик Іван	35.00
156	Якимець Данило	35.00
158	Костів Василь	35.00
164	Минюк Настуня	25.00
177	Філіпс Наталія	25.00
179	Панчак Петро	20.00
179	Стеців Михайло	26.00
186	Когут Марія	25.00
201	Борецький Гілярій	30.00
213	Ваглай Григорій	35.00
215	Катала Стефан	35.00
218	Богач Микола	40.00
218	Стахура Марґарета	30.00
221	Гой Дмитро	40.00
221	Ткалич Ольга	25.00
222	Бородайко Корнило	25.00
224	Білий Микола	30.00
227	Дрост Юрій	30.00
234	Горинь Тимко	35.00
234	Олексин Іван	35.00
234	Воробель Олекса	35.00
237	Стецик Катерина	25.00
238	Палінгерик Володимир	35.00
239	Сенів Стефин	35.00
241	Пригода Іван	35.00
242	Комак Тесі	25.00
242	Кроляк Марія	25.00
252	Процик Віктор	25.00
254	Загачевський Дмитро	50.00
259	Облачинська Пелагія	25.00
265	Сухена Роман	50.00
276	Марольчик Агнеса	25.00
287	Стельмах Василь	40.00
282	Шеремета Онуфрей	40.00
295	Костів Анна	30.00
299	Самуляк Марта	25.00
324	Зеневич Текля	25.00
338	Гуменич Петро	35.00
356	Сітинський Петро	35.00
357	Міхаловська Теодозія	25.00
370	Гвіздь Кирило	35.00
379	Бонтей Стефан	35.00
382	Москалюк Анна	25.00
383	Шибаль Гнат	25.00
388	Матковська Юлія	25.00
406	Вітко Марія	35.00
407	Брилик Катерина	25.00
409	Марцінко Андрій	25.00
421	Шипінка Михайло	100.00
436	Марич Григорій	50.00
441	Томців Стенлі	40.00
473	Зубик Стефан	40.00
478	Федунчик Петро	35.00
482	Пшеничка Йосиф	35.00
483	Прунко Григорій	40.00
484	Чорна Стефанія	30.00

Відсотки на закуплених бондах ___ 41.30

Виплати з народного фонду:

Американський Червоний Хрест	300.00
НТШ в Сарселі на заочні курси	200.00
НТШ в Сарселі на видання Гаслової Української Енциклопедії	200.00

Виплати з фонду Захисту Сиротинця

Видатки на реальностях в Кергонксон, Н. Й. ___ 1,778.08

Виплати з адміністраційного фонду:

Виплати друкарні і книгарні	17,949.74
„Свобода" за орган	5,650.00
Нагороди за нових членів	4,160.90
Платня помічних сил	3,929.57
Нагороди для відд. предсідників і касирів за 1955	2,123.50
„Свобода" за праці і друки	2,100.14
Платня головного уряду	1,875.00
Нагороди для організат.	1,370.25
Федеральний податок за помічні сили	966.68
Чинш за офіси у власнім домі	625.00
Кошти правні	600.00
Кошти подорожі і репрезентації	588.12
Найм машин для зладження виказів і статистики	527.00
Кошти подорожі організаторів	502.22
Лікарі за нових членів	345.00
Канцелярійні прибори	294.74
Відсотки на закуплених бондах	275.34
Друки для зладження виказів і чеків (IBM)	181.13
Видатки канцел. на пошту	175.00
Стейти за дозволи (лайсенси)	162.12
Телефон	80.48
Головний лікар	60.00
Эголошення	42.00
Фотографічні знимки членських аплікацій	38.76
Стейтове обезпечення помічних сил	30.00
Спортова акція	10.00
Вкладки до доброчинних організацій	5.00
Вода	3.00
Оплата за канадійські чеки	56.48

Інвестиції готівки:

Інвестовано в бондах	125,299.75
Інвестовано в морґеджах	40,000.00
Позички членам	2,865.79

Разом $263,573.80

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ

Готівка з кінцем лютого 1956 р. осталася	$486,688.94
Прихід за березень	203,903.61
Разом	$690,592.55
Розхід за березень	263,573.80
Готівка з кінцем березня 1956 р. остається	$427,018.75

БАЛЯНС

Стан чинний:

Готівка	$ 427,018.75
Морґеджі	889,996.55
Бонди	13,554,826.60
Позички членам	292,837.50
Реальности	227,828.06
Друкарня	10,543.79
Разом	$15,403,051.25

Стан довжний:

Посмертний фонд нових родів обезпеч.	$14,612,271.57
Адміністр. фонд	220,618.39
Конвенційний фонд	46,222.55
Запомоговий фонд	247,982.94
Народний фонд	18,126.36
Посмертний фонд старого роду обезпеч.	64,655.02
Резервовий фонд	19,362.92
Сирітський фонд	110,529.25
Фонд Захисту-Сирот.	4,320.30
Фонд обезпеки інвестицій і смертности	56,552.70
Запорука майбутніх податків на проданих реальностях	2,409.25
Разом	$15,403,051.25

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1*	70.59
2	57.00
3	45.30
5	159.79
6	143.70
7	38.05
8	287.29
9	23.64
10	70.99
11	80.63
12	7.34
13	134.17
14	292.43
15*	33.68
16	26.54
17	17.04
18	7.54
20	255.15
21	34.20
22	22.43
23	25.61
24	5.78
25	212.44
26	1.35
27	109.36
28	9.90
29	47.21
30	3.15
31	1.20
33	116.47
34	9.59
35	13.83
36	43.16
37	72.49
38	207.70
39	211.14
40	31.57
42	121.34
44	39.07
45	293.24
46	59.11
47	36.46
48	19.55
49	144.64
50	76.42
51*	37.16
52	65.43
53	77.21
54	101.39
55	73.14
56	55.55
57	283.37
59	278.46
60	9.04
61	26.04
62	79.12
63	221.24
64	22.67
65	20.89
66	37.00
67	4.48
69	48.35
70	43.35
71	53.66
72	1.19
73	23.37
74	6.69
75	144.78
76	109.82
77	15.98
78	1.64
79	24.38
80	21.32
81	40.30
83	230.85
84	60.13
85	22.42
86	2.35
89	.93
90	29.70
91	14.57
92	4.05
93	53.52
94	482.48
95	.50
96	245.84
97	8.10
99	26.25
100	22.16
102	288.94
103	43.07
104	20.65
105	273.57
106	350.17
107	50.51
108	4.57
109	28.26
110	6.67
111	3.37
112	76.17
114*	229.33
115	32.28
116	34.57
117	10.28
118	4.95
119	31.23
120	115.62
121	27.20
122	11.72
123	15.22
124	6.04
125	273.20
126	3.79
127	132.90
128	54.01
130	225.95
131	29.74
132	35.17
133	9.46
134	11.07
135	1.08
137	26.65
138	15.00
139	19.39
140	25.09
141*	10.61
142	141.17
143	54.16
144	42.91
145	15.52
146	72.31
147	53.07
148	2.25
149	23.34
150	84.72
152	4.54
153*	68.48
155	132.25
156	259.33
157	31.15
158	79.71
159	2.78
160	20.25
161	89.40
163	279.50
164	84.08
165	7.39
167	92.76
168	70.17
170	257.68
171	139.09
172	7.27
173	53.53
174*	104.45
175	79.11
176	57.55
177	112.24
178	89.07
179	39.91
180	87.61
181	14.45
182	39.99
183	213.08
184	24.28
185	10.80
186	9.18
187	18.00
188	26.83
189*	115.40
190	8.58
191	90.88
192	109.52
194*	394.11
196	7.50
199	12.80
200	199.74
201	1.45
202	4.75
203	84.20
204	606.95
205	30.09
206	253.19
207	46.09
208	21.20
210	46.64
211	28.20
212	13.13
213	75.50
215	36.23
216	1.21
217	310.30
218	111.12
219	172.36
220	155.43
221	962.15
222	7.10
223	8.28
224	60.31
225	4.41
226	25.74
227	2.71
228	.45
229	10.42
230	163.11
232	22.36
233*	143.52
234	160.00
235	9.03
236	89.97
237	52.18
238	321.74
239	37.30
240	312.60
241	4.90
242	43.37
243	54.53
244	3.48
245	76.75
246	3.72
247	12.21
248	25.21
251	66.89
252*	209.79
253	97.31
254	128.07
255	5.33
256	164.32
257*	46.96
258	12.05
259	47.28
260	1.75
261	21.80
262	20.05
263	7.80
264	24.06
265	6.47
266	262.26
267	53.85
268	85.07
269	2.02
270	39.99
271	58.84
274	26.22
275	83.22
276	150.25
277	457.38
278	41.99
279	2.35
280	2.05
281	136.39
282	6.34
283	126.15
284	6.16
285	5.63
286	6.56
287	128.91
288	19.58
289	168.02
290	203.92
291*	191.45
292	583.20
293	110.34
295	109.76
296	90.35
298	7.59
299*	70.44
300	31.78
301	160.20
303	2.12
304	130.01
305	20.46
306	12.70
307	47.91
308	15.51
309	2.71
310	72.06
311	1.35
312	126.64
313	22.80
314	35.02
316	211.27
317	38.87
318	197.68
320	139.67
321	59.56
322	23.72
323	82.21
324	60.94
325	197.32
327	137.38
328	71.33
329	6.25
330	42.97
331	157.25
332	1.35
333	8.66
334	162.68
335	14.12
336	85.16
337*	80.97
338	66.99
339	38.75
342	47.45
343	92.89
344	9.79
345	18.21
347	298.99
348*	228.39
349	50.88
350	40.10
351	11.25
352	21.37
353	32.44
355	140.75
356	79.75
357	7.84
361	1,449.73
362	66.18
363	47.60
364	203.88
365	3.55
366	.68
367	254.94
368*	32.35
369	70.24
370	82.87
371	75.71
372	119.53
373	66.52
374	81.00
375	7.28
376*	8.62
377*	4.15
378	3.28
379	1,197.34
380	80.95
383	94.90
384	13.44
385	219.88
386	48.93
387	8.46
388	108.31
389*	5.85
391	10.13
393	85.34
394	23.00
395	16.09
396	1.78
397	200.91
398	27.28
399	75.17
401	2.08
402*	21.89
403	19.65
405	2.22
406	56.83
407	.45
408	1.08
409	1.13
410	.45
412	291.16
413	41.63
414	657.61
415*	4.50
418	82.50
419	36.66
421	18.27
422	2.02
425*	9.38
427	149.34
428	63.24
429*	5.74
430	307.30
432	1,799.79
433	175.03
435	77.65
437	200.74
438	41.11
439*	327.82
441	128.56
443*	29.92
445	367.31
446	118.49
447	24.86
448	5.95
449	6.33
450	.90
451	32.79
452	83.23
453	.45
454	15.07
455	16.12
456*	165.24
457	30.01
458	139.00
460	29.61
461	161.61
462*	26.73
463*	5.25
464	237.88
466	203.48
467	1.58
468*	25.71
471	112.24
472*	138.73
473*	356.98
474	209.80
475	18.37
476	8.21
477	.68
478	5.96
479*	41.37
480*	.96
481	80.94
482	5.71
483	23.21
484	162.99
486	5.85
487	71.24
489	10.49
490	72.16
492	1.88
493	10.00
495	8.13
497*	57.27
498	147.05
499	16.26
500	6.87
501	44.82
506	8.31

З місячних вкладок від членів обезпечених в усіх родах обезпеч.	$38,455.56
Відсотки від бондів	8,008.35
Відсотки від морґеджів	170.07
Заробок на бондах	20.52
З переносу федерального податку за поміч. сили	283.18
З переносу стейтового податку за помічні сили	15.29
Сплата бондів	2,016.68
Сплата морґеджів	3,272.46
Сплата чл. позичок	114.85
Разом	$52,356.96

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

Відділ:

74	Собчак Лин	$ 300.00
102	Брунарський Роберт	250.00

Інші виплати посмертного фонду:

Відійшли з виплаченим обезпеченням в готівці (ендавмент)	6,219.14
Грошеві звороти	1,158.01
Перенос резерви за переписаних членів до інших кляс обезпечення	107.00
Відсотки на закуплених бондах (accrued)	137.67

Виплати адміністраційного фонду:

Нагороди за нових членів	2,588.60
Платня помічних сил	2,040.27
Нагороди відд. предсідникам і касирам за нових членів	1,223.00
„Свобода" за Ukrainian Weekly	600.00
Федеральний податок за помічні сили	375.33
Відсотки на закуплених бондах	206.51
Видатки канцел. на пошту	30.00
Обезпечення помічних сил	30.00
Лікарі за нових членів	21.00
Перенос інших фондів до деп. старших членів	15.15
Федераль. податок за канадійські інвестиції	8.07

Інвестиції готівки:

Інвестовано в бондах	24,625.00
Позички членам	691.72
Разом	$40,626.47

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ

Готівка з кінцем лютого 1956 р. осталася	$ 66,753.68
Прихід за березень	52,356.96
Разом	$119,110.64
Розхід за березень	40,626.47
Готівка з кінцем березня 1956 р. остається	$ 78,484.17

ВИСЛІД КАМПАНІЇ ЗА ПРИЄДНУВАННЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ ЗА МІСЯЦЬ БЕРЕЗЕНЬ 1956 Р.

(Закінчення зі стор. 4-ої.)

Ч. Від.	Ім'я організатора	Приєдн.	Разом приєдн.	Призначена квота
112	Е. Лалюк	2	10	15
114	М. Ткачук	2	40	16
115	П. Бабич	1	5	5
118	М. Сарахман	1	4	3
125	І. Подола	3	23	15
127	І. Була і П. Володка	1	22	35
130	Г. Лучанко	1	2	26
137	С. Колодруб	1	2	6
142	А. Полевчак	1	3	6
146	С. Хомяк	2	5	8
148	Ф. Біленькі	1	2	3
155	М. Чумер	1	2	23
156	І. Скочиляс	1	7	18
156	В. Новак	1	—	—
157	М. Лещишин	1	3	2
163	С. Филик	1	3	12
171	С. Раєн	1	8	7
173	П. Щирба	1	15	28
175	І. Іванчук	1	13	28
179	М. Паращак	1	5	12
191	Р. Колодій	5	27	15
194	Д. Білецький	6	35	22
200	С. Воргуль	2	3	12
204	Д. Білецький	10	99	30
217	А. Іванів	1	6	26
218	М. Стахура	1	1	12
219	М. Юров	2	11	15
220	Г. Гарасим	2	10	22
221	Т. Шпікула	11	76	65
226	М. Рущицький	4	4	5
230	І. Павловський	1	15	25
234	В. Квас	3	31	12
240	О. Олінкевич	2	22	26
242	В. Найдох	1	5	7
245	Й. Сабат	1	7	10
251	Д. Шмаґала	2	7	10
252	Д. Когут	2	3	8
256	Д. Білецький	1	33	10
267	К. Дідух	2	4	4
271	Г. Левуш	1	11	11
276	С. Іваніцький	1	13	17
277	В. Гафткович	1	28	35
277	Т. Баландюк	1	—	—
285	о. М. Чернявський	3	12	—
287	В. Сохан	1	6	14
292	П. Федик	1	18	28
296	В. Собків	1	4	12
299	І. Кутянський	1	5	6
304	М. Гнатик	1	7	12
305	М. Гентош	1	6	6
307	І. Чопик	1	3	20
308	П. Івасишин	1	1	4
309	П. Кобас	1	4	2
316	В. Гавриляк	4	19	22
317	А. Андрусишин	1	1	6
320	І. Малко	2	13	12
327	Д. Білецький	5	11	7
331	М. Ключка	1	2	5
336	Г. Кісіль	2	22	24
336	Г. Степанек	1	—	—
341	І. Іванчук	3	24	25
343	К. Робертс	1	7	10
349	Й. Геречка	5	14	2
350	Д-р В. Палідвор	1	15	11
355	Л. Маґур	1	4	9
356	М. Депа	1	12	10
361	В. Вишиваний	6	55	50
361	П. Кучма	2	—	—
361	В. Квас	1	—	—
364	М. Білецька	1	32	19
370	К. Марущак	2	5	8
371	Ю. Баранюк і П. Заболоцький	1	5	14
379	М. Семків	7	75	52
384	С. Зорій	2	4	2
385	Й. Греськів	3	4	11
386	А. Попов	1	4	6
391	З. Климчик	1	3	1
395	А. Герман	1	4	2
395	Т. Олесницький	1	—	—
395	Ю. Баранюк і П. Заболоцький	1	—	—
397	І. Скочиляс	2	48	12
399	М. Ткачук	2	20	10
406	А. Тарас	1	4	6
414	С. Брезіцька	5	29	16
421	А. Маланчук	4	5	3
423	Т. Носісвич	3	47	20
423	М. Ткачук	6	—	—
424	В. Басюк	1	1	2
427	П. Цибуляк	4	5	20
430	О. Бакай	3	24	30
432	Б. Зорич	6	60	100
435	С. Курляк	1	1	5
437	М. Малинівський	1	15	21
439	В. Бордун	1	13	25
441	В. Коссар	12	20	35
445	В. Коссар	1	10	35
448	І. Фалат	2	3	2
451	Є. Омельченко	3	8	10
456	З. Герасимович	1	1	15
461	Ю. Демедюк	1	8	15
464	Д. Недошитко	1	7	20
471	С. Орихівський	2	29	20
473	І. Гомонко	1	44	40
476	М. Маряк	1	1	4
477	М. Драчущик	1	3	4
478	П. Фединчук	1	8	10
487	М. Денисюк	3	17	8
497	В. Коссар	1	3	20

БІЛЯНС

Стан чинний:

Готівка	$ 78,484.17
Морґеджі	62,099.70
Бонди	2,656,008.32
Позички членам	11,228.91
Разом	$2,807,821.10

Стан довжний:

Посмертний фонд	$2,729,008.27
Адміністр. фонд	78,812.83
Разом	$2,807,821.10

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ МАЙНА У. Н. СОЮЗУ.

Майно старших членів з кінцем березня 1956 року	$15,403,051.25
Майно молодечого департаменту У.Н.С.	2,807,821.10
Разом	$18,210,872.35

Р. Слободян, гол. касир

З ЖИТТЯ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗУ

БРАТСТВО СВ. ВАСИЛІЯ ВЕЛ. В КЛІВЛЕНДІ, ВІДД. 364 УНС

(Загальні Річні Збори)

Загальні Річні Збори цього Відділу УНСоюзу відбулися, за старим звичаєм і вже традицією, дня 1 січня 1956 р. в Укр. Нар. Домі на Сході Клівленду.

Не будемо переповідати цілого перебігу згаданих зборів, лише хочемо відмітити їх найважливіші моменти, до яких треба зарахувати знаменне слово п. Я. Кравчука, мол.

П. Кравчук звернувся до всього членства із такою мовою:

„У всіх культурних народів, як теж організацій і фірм, принявся гарний звичай — вшанувати заслужених людей і працівників, чи то академіями в їх честь, бенкетами, чи то вручуванням **н а г о р о д**, тощо. Також наша спільнота в Америці та Канаді мала і має добрих суспільних і громадських діячів, жертвенній праці яких завдячуємо розвиток і поступ нашого національного, політичного і культурного життя.

Рівнож Український Народний Союз, сьогодні найчисленніша і найбагатша українська організація у світі, завдячує свій розвиток і багацтво — добрим провідникам, ревним працівникам та добрим членам.

Наше Братство Св. Василія Великого — це одна із таких клітин УНСоюзу, яка теж завдячує свій розмах у праці своєму проводові, своїм урядникам, та працьовитим і жертвенним членам.

На особливу увагу і вдячність заслуговує перший голова Братства сл. п. Іван Сенюта; він зумів випровадити наше Б-во „на чисті води" у перших важких роках існування Б-ва.

Є цілий ряд добрих працівників і членів в нашому Б-ві — як довголітній (21 літ) його касієр п. Степан Кравчук-Крефт — і його дружина Марія, п. Степан Чорний — основоположник нашого Б-ва, п. Йосип Стойка 14-літній рек. секретар Б-ва, п. Йосафат Небожук, п. М. Сентій та п. Дж. Красно — довголітні контрольори нашого Т-ва; зокрема так, як сл. п. Мих. Бурко, Андрій Барбер, Филип Ольховий та довголітній і ревний член Ів. Сподар, який впродовж 20 років був фін. секретарем. Є ще багато других урядників та членів, яким наше Б-во завдячує свій розвиток, та не має змоги в короткій промові про всіх згадати.

Сьогодні я хочу зупинитись на особі нашого теперішнього провідника, нашого предсідника, що вже 10 літ дбає за добро і успіх Братства і провадить його до небувалого розвитку, а це — Григорія Кукіза.

Пане Предсіднику Кукіз! І В 10-ліття Вашої жертвенної праці для добра нашого Братства, нашого Союзу, для добра нас усіх, бажаю Вам від імені Уряду Б-ва і всього членства всього добра на довгі літа, щастя, здоров'я, багато сил і витривалости у Вашій праці, і то не тільки для добра нашого Братства, але теж для добра нашої цілої громади, нашої Церкви, для добра і кращого майбутнього нашого народу! Нехай ласкавий Господь надiлить Вас всіми ласками у дальшій праці, бажаю Вам Многая, Многая Літа!

По згад. словах доповідача всі зібрані встали з місць і почали співати Многая Літа, а трос дітей — Ганнуся Бриздун, Маруся Івашків та Андрій Бенко — вручило п. Кукізові китицю квітів.

Пан Кукіз подякував гарними словами за таку овацію, зі зворушенням сказав, що він старався в житті робити все, що міг, щоб допомогти своєму народові, своїм ближнім, своїй організації. П. Кукіз запевнює, що мимо труднощів, він дальше готов працювати для добра справи, але від усіх домагається підтримки й праці.

Після цього приступлено до дальших точок програми загальних Зборів.

На тому місці згадаємо лише за такі справи:

Фінансовий секретар п. В. Владика зголошує: загальний прихід в 55 р. 14.986.44 дол., по розрахунку всіх посланих до УНС грошей і інших витрат в касі Братства є 2,871.19 дол. Виплачено запомоги хворим членам на суму 500 дол. Наше Братство досить активне, спріяє будові нової церкви в східній частині міста, на яку склало пожертву в сумі 100 долярів. Всіх членів Братства є 524, в тому 137 дідей. В останньому році прибуло 30 нових членів.

Після звіту урядників — Контральна Комісія, яка перевірила все діловодство і працю Б-ва, дала внесок на уділення абсолюторії уступаючій управі Братства.

Статут, по прочитанні, прийнято без змін, у своєму попередньому вигляді.

В дальшому, на пропозицію пані М. Фесачин, перебрано Управу Братства в такому самому складі, в якому вона була попереднього року.

По офіційній частині Загальних Зборів, відбулась товариська гутірка всього членства в долішніх залях Народного Дому.

Василь Брездун.

ПІОНЕРИ ВІДХОДЯТЬ

Дня 1-го березня 1956 р. перейшов на вічний спочинок один з піонерів українського життя в Балтімор, співосновник і член багатьох місцевих організацій, та довголітній секретар і предсідник 337 Відділу УНС, тов. ім. Івана Франка, Петро Семенків.

Покійний народився 1885 року в Вишнівчику, Підгаєцького повіту. До Америки прибув молодим хлопцем 1908 року і увесь час перебував у Балтіморі і Куртіс-Бею. В тяжкій праці іміґранта проминали роки. Але помимо праці і родинних обов'язків, Покійний знаходив час і на муравлину громадську працю. Вплив його не тільки давався відчути в цей час в громаді, але й до сьогодні залишилися її висліди, як живий пам'ятник по бл. пам. П. Семенкові.

При сумній нагоді згадаймо про деякі осяги Покійного. Прибувши до Америки, стає він членом 320 Відділу УНС. В 1918 р. помагає організувати 55 Відділ УНС, Братство св. Михайла в Куртіс-Бею, в якому стає секретарем. Рік пізніше організує разом з панею Теодорою Семенків, 148 Від. УНС, Сестрицтво Пр. Богородиці. Дня 8 жовтня 1926 р. допомагає організувати 337 Від. УНС, Тов. Івана Франка. Він був постійно активним членом цього товариства і повторно був у ньому головою, секретарем, чи касієром. В 1933 році був делеґатом на Конвенції УНС в Дітройті.

Був членом різних організацій, допомагав в організуванні і будові церкви, та щедро жертвував на народні цілі. Покійний був жонатий з п. Антоніною з дому Захарків, родом також з Вишнівчика, яка рівнож була активною громадською діячкою в жіночих товариствах. Дружина покійного померла в 1943 р. Залишив дітей і внуків, дочка Магдалина, сини Андрій і Павло є членами 337 Від. УНС.

З сумом проводили Його на місце вічного спочинку родина, друзі, співпрацівники та члени 337 Від. УНС.

Для вшанування пам'яти побратима і громадянина, замість квітів на могилу, члени 337 Відділу УНС зложили на Український Народний Фонд УКК 30 долярів через місцевий Відділ УКК в Балтімор.

Хай земля буде Йому пером!

Член 337 Відділу УНС.

Д-р Семен Демидчук

Перед Товариським З'їздом кол. Високошкільників Львова

Мій контакт з Львівським університетом почався посередньо в часі боротьби за його українізацію в рр. 1901—1902, а скінчився виїздом у світ в часі останніх приготувань до першої світової війни, восени 1914 р. З уваги на такі обставини мій причинок мусить, природно, мати характер споминів. Якщо деякі дати не будуть цілком точні, то треба прохати вибачення, бо нема на чужині потрібних матеріялів або джерел.

Коли в 1901 р. українські студенти Львівського університету розпочали активний виступ для здобуття рівноправности української мови у Львівському університеті, я мав нагоду відвідувати тоді богослова Йосифа Боцяна, що походив з мого рідного містечка, Бузька. Українське громадянство Галичини тієї доби було просто примушене слухати тодішньої академічної молоді, що, не добившися пошанування прав української мови при іматрикуляції, рішилася на сецесію з університету і роз'їхалася по різних містах Австрії, як до Відня, Праги, Кракова, Зальцбурґа й ін. Згаданий богослов, пізніший ректор Духовної Академії, а ще далі луцький єпископ, був тоді дуже активний у богословськім комітеті, який збирав пожертви від священиків на утримування богословів в чужих містах. Пригадую собі теж з тих часів богослова Олексу Павляка, який вже за пам'яті теперішнього покоління був співдушпастирем при церкві св. Юрія в Ню Йорку. Доказом популярности цього руху була коляда „Дивна новина зі Львова", приписувана Іванові Франкові, як авторові, співана на арію „Вселенная веселися". Її підхопило гімназійне студентство і на Різдво 1902 р. ходило по селах колядувати на фонд утримання українських студентів в університетах. Який вплив мала коляда на народні маси, можна уявити собі при слуханні останньої строфи: „А ми на них (тобто наших студентів) спогадаймо, на коляду щедро даймо! Щоби наша рідна справа в цілім світі не пропала — од нині, од нині — до віка".

Очевидно, що я з того часу стежив за перебігом сецесії і дальшої боротьби за українізування університету, а коли 30 вересня 1905 р. я записався як студент права, до Львівського університету, я дістав „індекс" в латинській мові, але вже з дозволом підписувати своє ім'я по українськи. Давніше індекс був виписуваний польською мовою. Очевидно, що ім'я професорів і предмет українських викладів тепер теж вписувано українською мовою. Це був маленький осяг сецесії, але помітний тим, що хоч щось зроблено для заспокоєння української молоді й громадянства.

Іматрикуляція („**с в я т о ч н е** приречення") після мого запису позначилася малою сецесією українців. Коли урядуючий тоді декан прочитав формулу присяги тільки по-польськи, один з українських студентів негайно виголосив промову, тавруючи непошанування прав української мови, після чого ми всі громадно залишили авлю. Щоб не дати притоки до дальших подібних демонстрацій, влада скасувала збірну іматрикуляцію і ввела індивідуальну після вписy студента.

Очевидно, що раз розпочата активна боротьба не могла скінчитися безуспішно і наші студенти придумували з року на рік нові демонстрації. Прийшли відомі заворушення під проводом Павла Крата в січні і „кривава іматрикуляція", сполучена з боротьбою на барикадах в університетськім будинку в грудні 1907 р., коли то арештовано й поставлено під суд 111 студентів українців. Кількадесять з них дістало кару тюрми, одначе після відклику до віденського апеляційного судbу кара була скасована. Зате дехто мусів залишити Львівський університет і мандрувати в чужий. Між такими, що опинилися на примусовім „заточенні" в університеті у Відні, знайшовся відомий пізніше отаман Цяпка.

З часом бої в університеті відновилися і прийшло до відомої трагедії по українськім боці, коли то в липні 1910 р. згинув на барикадах в університетськім коридорі мій шкільний товариш Адам Коцко. Його похорон був справжньою українською маніфестацією, а перші слова похоронної промови о. Світенького, пароха Ладичина, виголошеної над гробом Адама, залишилися в моїх ухах ще до сьогодні: „Не могилу прийшли ми закривати, а український університет відкривати".

Участь в наукових семінарах та приявність на іспитах інших студентів належали до звичайних явищ, бо це давало нагоду підготовити себе до перших іспитів, які я мусів перервати з уваги на мою рідно-шкільну місію в рр. 1912-13 до Америки. Одначе запам'ятав я собі свій останній ригороз, з судового права, складений саме в дні, коли Австрія вислала ультимат Сербії, а я, як резервовий поручник, мусів бути готовий на мобілізацію. Справді, після закінчення іспиту, я дістав покликання явитися негайно у військовім продовольчім маґазині в Перемишлі. Я відклав виїзд таким способом, що не прийняв покликуючої карти, тобто не дав собі її доручити, і підождав на останню передвоєнну промоцію на доктора прав з початком серпня 1914 р. Відбувши цю параду, я був готовий до виїзду без вичікування на диплом.

З цим дипломом сталася дивна історія: після поділу Австрії і прилучення Львова до Польщі, мій товариш, Ілля Салагуб який був адвокатським кандидатом в канцелярії д-ра Льва Ганкевича у Львові, видобув мій диплом з університетської канцелярії, завірив її в міністерстві освіти, а після того в американського консуля у Варшаві і прислав мені разом з десятьма копіями до Америки в 1922 р.

Таким чином мій диплом став одним з унікатів. Він голосить:

"Vir clarissimus Simeon Demydczuk, natione Ruthenus ex oppido Busk in Galicia oriundus" дістав "doctoris iuris nomen et honores", як про це свідчить "Sigillum Universitatis Regiae Leopoliensis 1817", дальше "Rzeczypospolita Polska. Ministerstwo Wyznan Religijnych i Oswiecenia Publicznego".

А завірення колишнього урядовця З'єдинених Держав Америки у Варшаві звучить:

"American Consulate Warsaw, Poland, April 25, 1922, — I, L. H. Gourley, Vice-Consul, of the United States of America at Warsaw (рукою дописано Poland) do hereby certify that the signature of the acting Minister J. W. Pomorski, In Warsaw, Poland, is true and genuine..."

Здається, що все те було щойно вчора.

НЕ НАПРАВЛЯТИ Й ВИРИВАТИ ЗУБИ, ТІЛЬКИ ЗБЕРІГАТИ ЇХ НА ВСЕ ЖИТТЯ

На виховній конференції дентистів в Ню Йорку промовляв д-р Альфред Дж. Асджіс, який сказав, що завдання кожного дентиста — це навчити клієнта так дбати про свої зуби, щоб вони залишилися до старости, а не тільки пльомбувати діри в зубах або їх виривати. „Зуби на все життя — повинно бути девізою всіх родинних дентистів, які повинні запобігати тому, щоб зуби їхніх пацієнтів не псувалися". Дентист повинен дбати про пацієнта, а не тільки про його зуби. На думку цього лікаря - дентиста майбутній дентист буде дбати про збереження зубів своїх пацієнтів, а не про їх вириванія. Тому в цьому напрямі треба б перевишколити і теперішніх дентистів.

● **Булґанінові і Хрущову** показували в Англії однородинні доми. В місті Мергам вони оглядали доми летунів на летунській базі. 5-річний синок одного летуна, Айен Реймонд, прийнявши Булґаніна з його бородою за святого Миколая, здивувався, що „С а н т а К л а в с" прийшов до нього весною, замість під Різдво. Його менший братчик дав Булґанінові 2 пенні, щоб купив собі морозива. „Візита" Булґаніна і Хрущова в тому домі тривала три хвилини.

● **В Японії** два найповажніші часописи гостро виступили проти випущених недавно на волю чільних японських військовиків і політиків з часів останньої війни, засуджених як воєнні злочинці. Вони відмовлюються признати свою вину за програну війну та нещастя японського народу і далі хочуть грати ролю провідників нації. Ці несподівані атаки преси поставили в незручну ситуацію уряд, який домагається від ЗДА, Австралії і Голляндії випустити на волю 400 японських

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Филаделфія, Па.

Новий Відділ УНДС.

Заходами ініціятивної групи бувших членів УНДС у Филаделфії 31-го березня скликано ширші сходини бувших членів УНДС й симпатиків. На сходинах обрано Управу і закладено клітину УНДС у Филаделфії. До Управи обрано на голову сотника військ УНР, Данила Лимаренка, секретарем обрано інж. М. Химича та предс. реф інж. П. Панасюка. Поштовхом до заложення клітини УНДС у Филаделфії стала теперішня криза у Державному Центрі УНР.

Тут же зібрано матеріяльну допомогу хворому в шпиталі після тяжких операцій Миколі Лівицькому в сумі 40 дол.

С. Богославець.

Вшанування пам'яті Шевченка.

Филаделфійська Філія Українського Конґресового Комітету, що об'єднує всі українські організації й установи на терені міста, відзначила роковини Великого Пророка України — Тараса Ш е в ч е н к а Святочною Академією в неділю, 8-го квітня ц. р. в великій залі Товариства Українських Горожан.

Доповідь, темою якої було „Значення Шевченка для української іміґрації у ЗДА", виголосив редактор „Свободи" А. Драган. Промовець на фактичному матеріялі, який зібрав із пожовклих листків української преси в ЗДА, зобразив цю велику ролю, яку мав Шевченко і його пророче слово на життя й організованість української іміґраційної громади в ЗДА від перших організованих починів наших піонерів на цьому терені. Доповідь багата фактами і тому вартісна для Шевченкознавства.

Концертову частину відкрив відомий мішаний хор „Кобзар" під керівництвом д-ра Антона Рудницького. Хор проспівав „Заповіт" і фраґмент „Молитва" з великого музичного твору Станислава Людкевича „Кавказ". Акомпаніювала хорові п. Лідія Бульба. Артистка Драматичного Театру п. Ніна Горленко з великим чуттям і мистецтвом віддеклямувала **п о е м у** Шевченка „Сестрі", викликавши велике зворушення в учасників свята.

В концерті взяла участь (вперше у Филаделфії) визначна наша челістка п. Христя Колесса. П. Колесса — це відомий не лише в українському музичному світі мистець-віртуоз. Вона виконала „Почаївський кант" Рудницького, „Токкату" Фрескобальді - Кассадо, як теж „Колискову" Барвінського і „Рондо" Двожака. Публіка прийняла ентузіястично виступ цієї нашої музичної зірки, обдаровуючи її квітами. Вона виступила ще з наддатками, виконавши, між іншим, Шуманові „Мрії". Акомпаніював п. Колессі д-р Рудницький із мистецьким чуттям і дискрецією.

На закінчення мішаний хор „Кобзар" який виконав кантату Ревуцького „Хустина". Солістами були Вероніка Цегельська (сопран) і Омелян Татунчак (тенор). Кантата прозвучала імпозантно. Теж і тут видно було вправну мистецьку руку керівника хору і диригента д-ра Антона Рудницького.

Академію закінчено співом Національного Гимну.

Хор виступав в гарних строях, які для пань проєктувала пані Юлія Шашарівська.

Т.

Українська фінансова установа — членом Федерального Банку.

29-го березня ц. р. Українське Будівельно - Позичкове Товариство в Филаделфії прийнято в члени Федерального Допомогового Земельного Банку, і в той спосіб стало єдиною українською фінансовою установою в Східніх Стейтах, яке добилось такого високого відзначення. Треба тут підкреслити, що Українське Будівельно-Позичкове Товариство в Филаделфії — це єдина фінансова установа в ЗДА, яка є членом Федерального Банку. Наша филаделфійська банкова установа вже не молода. Заснована вона ще в 1918 році, — коли український народ будував своє самостійне життя на рідних землях. Американсько - українська еміґрація забажала теж здобути свою господарську самостійність і зорганізувала свою банкову інституцію під назвою Українське Будівельно - Позичкове Товариство, якого головним завданням було допомогти українцям позичками для закупна власних домів і фарм. Вже 38 років Українське Будівельно-Позичкове Товариство веде свою діяльність, яка має вповні громадську закраску. Ця установа приймає вклади від українців і платить високий відсоток, як теж уділює позичок на купно нерухомостей за малим відсотком. Вартість цієї української банкової установи побачила наша громада під час депресії, коли чужі банки не дбали про своїх клієнтів, а українська установа допомогла нашим громадянам вив'язатись із сплат своїх позичок. Те, що Українське Будівельно - Позичкове Товариство втрималось під час депресії, свідчить про те, що воно зорганізоване на тривалих і відповідальних основах.

Тепер Українське Будівельно-Позичкове Товариство має понад один мільйон майна. Понад триста українців Филаделфії дістали від цієї установи гіпотечні позички на доми, фарми і підприємства на суму $978,000. Річний оборот Товариства переходить один мільйон, а обсяг діяння — стейт Пенсилвенія і інші сумежні стейти.

Які користі має наша громада від стоєї банкової установи? Перш за все Українське Будівельно - Позичкове Товариство платить високий відсоток за вклади (3% і 4%) — залежно від часу, на який зроблено вклад). Далі користають з цієї установи ті громадяни, що купують доми і фарми, бо 1. Отримують довгореченцеві позички (морґеджі) на місячні сплати при невеликих видатках; 2. Мають ґарантію, що переведення контракту купна є згідне з законом. 3. В випадку безробіття, чи недуги Дирекція Товариства є по боці свойого клієнта, а не проти нього і допоможе йому перебути кризу. 4. Крім особистих користей підтримують престиж української установи, яка впродовж тридцяти років веде громадську діяльність і добре пропаґує українське ім'я.

Це українське ім'я ще краще буде записане в американському фінансовому світі, якщо замість одного мільйона наше Товариство матиме з десять мільйонів майна. Це можливе і вповні реальне. Треба, щоб круги нашого громадянства в Филаделфії поцікавились нашою банковою установою, і переводили свої фінансові операції в цій нашій установі, складаючи свої ощадності, затягаючи позички на купно домів і фарм, як теж реалізуючи свої чеки. Українське Будівельно - Позичкове Товариство має приміщення в осередку скупчення нашої громади в Филаделфії в домі Горожанського Клюбу при вулиці Френклін, а теж і час полагодження справ дуже вигідний, кожної п'ятниці (в день виплат) увечорі, від 6-ої до 8-ої години.

В. Г.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(За совєтською пресою і радіом)

БІДОЛАШНИЙ КАЛИНИЧЕНКО

Калиниченко, мешканець Києва, розповів у „Радянській Україні" з 4-го квітня, як в осени минулого року йому захотілося купити собі плаща. В усіх магазинах готового одягу потрібного розміру не було. В ательє мод його довго оглядали з ніг до голови і сказали, що ставити на пошиття одного плаща цілу бриґаду кравців було б безумством і шкодила б державним інтересам. Довідавшись, що один актор-пенсіонер продає чудовий плащ, тов. Калиниченко помчався на вказану адресу. Там виявилося, що цей плащ був спеціяльно пошитий для ролі еспанського ґранда 16 століття, до того ж актор продавав його тільки з гітарою...

● **Княжна Ґрація Патріція** (Ґрейс Келлі) кілька днів хворіла на морську недугу: яхта князя Райніє виявилась непридатною кля пошлюбної подорожі весною по Середземному морю. Вони тепер подорожують вздовж Французької Рів'єри.

ПІСЛЯ КОНЦЕРТУ „ВЕСЕЛИХ ВОЛОКИТІВ"

(Підслухано в бірпарльорі).

— Здоров, Михайле! Що тебе ніде не видно? Навіть на концерт „Волокитів" не прийшов!

— Та ніяк не міг, хоч охота була. Як почула моя Стефа, що на телевізії будуть „Аїду" давати, знопровилася і не хотіла з хати йти. Вона за Шубертом в огонь...

— За Шубертом?!

— Ну так, за Шубертом. Він написав „Аїду" і ще кілька кавалків. Той самий, знаєш, що почав писати якусь симфонію і не докінчив.

— Ти, Михайле, скажи своїй Стефі, що надурно слухала „Аїду" і тебе тримала в хаті. Ніякий Шуберт „Аїди" не писав.

— Ов! Не Шуберт? А хто ж?

— Ріголетто.

— Ріголетто? Не чув про такого.

—Славний був музика! Як перший раз ставили „Аїду" в Японії, ще перед першою світовою, то японський цісар так собі ту оперу вподобав, що подарував Ріголеттові дві ґейші.

— Дві ґейші? А що воно таке „ґейша", Миколо?

— Не знаєш, що ґейша? Ну, така сама дівка, тільки, що тамтейша.

— О-о! І той Ріголетто взяв їх?

— Та куди взяв! Не міг, жонатий був. І тільки світа дві дівки везти, фіру грошей треба. А він, кажуть бідний був, от щось так, як наші „Волокити". Ех, коби так „Волокитів" та ще з Грицем Зозулею можна було б тоді показати японцеві, та він би їм цілу сотню ґейшів дарував!

— Гадаєш, взяли б?

— Та може б і взяли, бо дорога близча. Один тільки Чорній, мабуть, відказався б.

— Чому?

— Жонатий.

— Як знаєш?

— Так гадаю, бо тонко дуже співає є смирний такий. Ех, Михайле! Якби ти був чув, як „Волокити" сварку Одарки з Карасем заграли на сцені! Сміху такого було, що люди віддиху не мали! Знаєш, якась старша мисиз сиділа за мною. Цілий час, як „Волокити" співали не сміялася, а якось тоненько пищала. Вийшов Гриць Зозуля, привітав „чесну сліту", а мисиз аж затягнеться сміхом! Озираюся, а вона аж сина! Почали „Волокити" ту сварку з „Запорожця", заля гуде сміхом, аж вікна бринять! Чую, мисиз ззаду щось пищить. Озираюся, чи ще тепла, а вона хустинку при очах держить і тільки постогнує. Я, брате, мав комедію на два боки. Спереду „Волокити" і Гриць Зозуля, ззаду мисиз. Насміявся я, Михайле, як ніколи! Гикавка мордувала мене до самої хати.

— То таки, бігме, шкода, що я не був! А все через ту дурну „Аїду". Дам я її того Шуберта! Кажеш Ріголетто? А як не повірить?

— Шукай в Енциклопедії під „Р". Як знайдеш прізвище „Ріголетто", то там будуть всі опери, що він написав. І „Аїда" там також напевно буде.

— Біда, що енциклопедії не маю. Хіба у того адвоката позичу, що над нами мешкає. Ой, та засидівся я тут з тобою, Миколо! Пора вже мені йти.

— А може ще по одній випємо?

— Ні, Миколо, іншим разом. Маю ще дитину купати тай пудер якийсь казала Стефа купити. Піду, пошукаю їй того пудру, хай ним „Аїду" посипле! Бувай, тим часом!

— Дай Боже!

Підслухав
Волокита з Квін-Стріту.

Господарські Вісті

ЯПОНІЯ ЗБІЛЬШИЛА ЕКСПОРТ ТОВАРІВ НА 24.5 ВІДСОТКА

Японський міністер міжнародної торгівлі повідомляє, що в попередньому 1955 році експорт із тієї країни збільшився на 24.5 відсотка і становив 2,100,000,000 долярів. Японія вивезла в тому році до ЗДА товарів на суму 492 мільйони долярів (збільшення на 64 відсотки); до Канади — $52,400,000 (+ 104 відсотки); до комуністичного Китаю — $35,500,000 (+ 68 відсотків). Збільшення японського експорту було можливе внаслідок добробуту в ЗДА, які закупили майже 25 відсотків всіх експортованих Японією товарів.

ЗРІСТ ПРОДУКЦІЇ В ПОРТО РІКО

Директор Порторіканського Банку для Розвитку Гілермо Родріґез промовляв на Міському Форумі в Ню Йорку і заявив, що продукція на тому острові від 1940 до 1955 року зросла на чотири рази. До 1938 року Порто Ріко було бідною країною, та коли зорганізувалася Народна Демократична Партія під проводом Луїса Муноза Маріна, народна економіка почала збільшуватися, бо місцевий уряд дбав про це при допомозі всяких засобів (створення відповідного клімату для промислу, заохочування до інвестицій приватного капіталу, робітниче законодавство, вишкіл робітників). Тоді деякі великі американські фірми (Дженерал Електрік, Ремінґтон, Стандард Ойл) почали працювати і на острові Порто Ріко.

СКІЛЬКИ ДЕЯКІ ДЕРЖАВИ ВИВОЗЯТЬ І СКІЛЬКИ ПРИВОЗЯТЬ ТОВАРІВ

Про економічну силу окремих держав найкраще говорять числа експорту товарів. Понижче подаємо статистику вивозу і подаємо статистику вивозу і ввозу товарів за 1954 р. І так: ЗДА вивезли товар на суму 16.1 більйона, а ввезли на суму 10.3 більйона долярів. Англія — 7.8 біль. (експорт) і 9.5 біль. (імпорт); Франція — 4.1 біль. (експорт) і 4.2 біль. (імпорт); Західня Німеччина — 5.3 біль. (експорт) і 4.6 біль. (імпорт); Канада — 4 біль. (експорт) і 4.2 біль. (імпорт); СССР — 3.1 біль. (експорт) і 3.1 біль. (імпорт); Голляндія —2.4 біль. (експорт) і 2.9 біль. (імпорт); Бельгія і Люксембурґ — 2.3 біль. (експорт) і 2.5 біль. (імпорт). Як бачимо, то СССР ввозить і вивозить менше товарів від маленької Канади, але це не значить, що та країна слаба економічно, бо вона використовує для себе великі чужі завойовані простори, експлюатуючи їх і розбудовуючи свою воєнну машинерію, бо приготовляється до завоювання світу. Та все ж таки її господарські ресурси не можуть рівнятися з країнами вільного світу, які, разом взявши, далеко випереджують комуністичний кольос своїми економічними ресурсами. Та Совєти всіма засобами стараються збільшити свою торгівлю з країнами вільного світу, стараючися перемогти страх держав вільного світу торгувати з комуністами. Недавно совєтський представник на економічній Комісії в Женеві Іван Кабанов заявив, що европейські держави будуть торгувати з країнами совєтського бльоку, коли їм забракне долярів на торгівлю із ЗДА.

Французький прем'єр підкреслює вірність Заходові

Париж. — Франція залишається вірною своїм західнім союзникам і північноатлянтійській спільноті народів, яка гарантує Франції свободу і безпеку — заявив французький прем'єр Молле совєтським журналістам, які прибули з „прогулянкою" до Франції. Молле, як і його міністер закордонних справ Піно, хотіли очевидячки спростувати дуже погане враження, що його викликали в міжнародному світі виступи цих двох теперішніх державних діячів Франції з критикою американської державної політики та західнього підходу до справи роззброєння. Молле і Піно старалися запевнити, що їх критичні завваги під адресою їхніх західніх союзників не послаблюють факту перебування Франції в НАТО і що Франція далі там залишиться. — Молле старався теж дещо злагіднити своє недавнє твердження, що роззброєння повинно прийти перед німецьким з'єдиненням. Роззброєння, сказав він тепер, це справа дуже довгого часу і не можна чекати весь той час з розв'язуванням інших наболілих міжнародних проблем. Молле і Піно збираються їхати в найближчому місяці з відвідинами до Москви. Совєтська преса з великою радістю зустріла була їхні недавні критичні виступи під адресою Америки та у справі роззброєння і з'єдинення Німеччини, а, навпаки, в Західній Німеччині, виступ Молле викликав фатальне враження.

ПРИНЦ РЕНІЄ З ДРУЖИНОЮ НА МАЙОРЦІ

Під час своєї пошлюбної подорожі князь Реньє III і його дружина, колишня Ґрейс Келлі, прибули на острів Майорку, де взяли участь в бенкеті, влаштованому на їх честь. На фото: — принц Реньє дає свої автографи гостям. Поруч його княгиня Ґрація.

ПРИЙМАЄТЬСЯ ОГОЛОШЕННЯ
Святочних побажань в „Свободі"

Адміністрація „Свободи" повідомляє, що йдучи на зустріч загальним побажанням, вона й в цьому році призначить окремі шпальти збільшеного великодного числа на оголошення традиційних святочних привітів і побажань. Ціна оголошення залишається така сама, як і в попередніх роках: 2 доляри за 5 рядків, та більше відповідно до величини оголошення, а саме: 1 цаль через одну шпальту $2.00, 1 цаль через 2 шпальти $3.50, 2 цалі через 2 шпальти $6.00, 3 цалі через 2 шпальти $10.00, 4 цалі через 2 шпальти $15.00, 5 цалів через 2 шпальти $18.00, 6 цалів через 2 шпальти $22.00. Треба сподіватися, що загал нашого громадянства використає цю нагоду, щоби передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям і знайомим навіть в найдальших закутинах світу, куди навряд чи звичайна пошта занесла б таку вістку. Великий тираж „Свободи" та відповідний зміст збільшеного святочного числа надають таким побажанням окремої вартости і значення. Зголошення святочних побажань, разом з грошевою оплатою, можна надсилати найпізніше до 28-го квітня ц. р.

Посмертні Згадки

ЮСТИН ЛОПУХ, довголітній член Відд. 2 УНСоюзу в Маунт Кармель, Па., помер дня 8-го квітня 1956 р., в 63-ім році життя. Походив з м. Сколє, Галичина. Оставив у смутку дружину Катерину. Похорон відбувся 12 квітня на гр. кат. цвинтар в Маунт Кармель. — В. И. П.!

ЛУКА КОРІЛКО, член Т-ва ім. Т. Шевченка, Відд. 291 УНСоюзу в Клівленд, О., помер нагло при роботі на удар серця, 4-го квітня в 69 році життя. Покійний походив з м. Олешко, пов. Золочів, Галичина. До Союзу вступив 1941 р. Полишив в смутку дружину Анастасію і сина Мирона. Похорон відбувся 7-го квітня з Укр. Грек. Кат. Церкви св. Ап. Петра і Павла Вест 7 вул. Тлінні останки поховано на цвинтарі св. Ап. Петра і Павла, Парма, Огайо. — В. И. П.!
В. Гузіль, секр.

ТАРЗАН, ч. 3659. Розгортається акція.

SUDDENLY THE GROWLING STOPPED AND SEVERAL FIERCE APES LUMBERED TOWARD MRS. STORB.

ZUTAG TRIED TO EXPLAIN THE SITUATION, BUT THE WOMAN COULD NOT UNDERSTAND.

HE REACHED OUT, SWUNG HER TO HIS BACK, AND LEAPED TO THE TREES...THE OTHERS RIGHT BEHIND!

Distr. by United Feature Syndicate, Inc.

Раптом гурчання скінчилося і кілька несамовитих мавп кинулося до пані Сторб.

Зютаґ спробував виясняти ситуацію, але жінка не могла його зрозуміти.

Він підбіг, вхопив її на плечі і скочив на дерево... Інші — зараз за ними.